

Μόνο όσοι αγωνίζονται για δικαιοσύνη έχουν δικαίωμα στην αυτοάμυνα

Όταν γράφονταν αυτές οι γραμμές, η συμφωνία κατάπauσης του πυρός μεταξύ Χαμάς και Ισραήλ πανηγυρίζοταν στην Παλαιστίνη ως νίκη – και ήταν από τα καλά νέα που τελευταία δεν περισσεύουν. Από τις 10 Μαΐου, απ' όταν δηλαδή οι εξώσεις παλαιστινιακών οικογενειών προς σφέλος εποίκων αναβαθμίζονταν σε κτηνώδεις επιθέσεις κατά στόχων και αμάχων λακόμα και η μετριοπαθής Διεθνής Αμνηστία χρεώνει στο Ισραήλ εγκλήματα πολέμου..., οι υγειονομικές αρχές της Γάζας μέτρησαν 232 νεκρούς και πάνω από 1.900 τραυματίες. Πολιτεύμενη ως στρατολόγος του ισλαμικού φονταμενταλισμού, η κυβέρνηση Νετανιάχου δοκίμασε τα όρια της ηγεσίας Μπάνιτεν (με τον ίδιο να μιλά για «δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα», όπως ψιφοδεώς και η ελληνική κυβέρνηση...), έλεγχε τα αντανακλαστικά των αραβικών κρατών (που εδώ και χρόνια αποδεικνύονται εξοικειωμένα με την εξαφάνιση της προοπτικής παλαιστινιακού κράτους στην περιοχή) και έβγαλε στους δρόμους του Ισραήλ, των ΗΠΑ και πολλών ακόμα χωρών χιλιάδες Εβραίους (που, προς τιμήν τους, δεν ανέχονται μια ακόμα σφαγή του κράτους-τρομοκράτη στο δικό τους όνομα).

Στη Γάζα η ζωή μετράει λίγο. Άλλα λίγο μετράει και στην Κολομβία: Μετά και τη διαχείριση της πανδημίας, το 42,5% ζει κάτω απ' τα όρια της φτώχειας, ενώ η κυβέρνηση του χρηματιστή Ιβάν Ντούκε, αχυράνθρωπου του Ουρίμπε, δεν τηρεί την ειρηνευτική διαδικασία. Η απόφαση του Ντούκε να αυξήσει τους φόρους στον καφέ, τη ζάχαρη, τα αυγά, τη βενζίνη και τα τιμολόγια ρεύματος και νερού, έβγαλε την κοινωνία στο δρόμο. Τα πανό έγραφαν *Colombia despertó*: η Κολομβία ξύπνησε. Άλλα, σε απάντηση στην κολομβιανή «άνοιξη», οι βάρβαρες επιθέσεις αστυνομίας και παραστρατιωτικών οδήγησαν σε 50 θανάτους αντικυβερνητικών διαδηλωτών και χιλιάδες τραυματίες. Διαδηλωτές που καταγέλλουν φόνους και βασανιστήρια μιλούν στις κάμερες ξένων Μέσων με καλυμμένα πρόσωπα, υπό το φόβο αντιπόνων.

Αν η Κολομβία ζει τα επίχειρα μιας εγκληματικής διαχείρισης της πανδημίας, η διαχείριση αυτή εκτοξεύει προϋπάρχουσες ανισότητες παντού στον κόσμο. Η Ινδία του εξουσιομανή μισάνθρωπου Μόντι είναι η κορυφή του παγόβουνου. Η ζωή

μετράει λίγο σε κάθε σημείο του πλανήτη όπου εργαζόμενοι-ες σε βασικά μέσα στην πανδημία επαγγέλματα, μειονότητες, γυναίκες, μετανάστες και πρόσφυγες αφήνονται χωρίς φροντίδα υγείας, αδυνατούν να λείψουν από τη δουλειά ακόμα και αν νοσούν, αδυνατούν να τηλεργαστούν ή να τηρούν μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Οι κυβερνήσεις χρεώνουν τις απώλειες γενικώς στην «επιθετικότητα» του ιού – αν όχι στους ίδιους τους ανθρώπους που νόσησαν. Άλλα, όσο χοντροκομένη κι αν είναι, η προπαγάνδα πείθει πια όλο και λιγότερους.

Τον περασμένο Μάιο, ο Πλαγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανέθετε σε ανεξάρτητη επιτροπή επιστημόνων να αξιοποιήσει τα μαθήματα από την πανδημία, ώστε τα κράτη και ο ίδιος ο ΠΟΥ να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα την COVID-19, όσο και κρίσεις δημόσιας υγείας που πιθανόν να είναι μπροστά μας. Ένα χρόνο μετά, η έκθεση της επιτροπής (δημοσιεύτηκε στις 12 Μαΐου) αποτελεί κόλαφο για όσους κρύφτηκαν πίσω από τη μεταδοτικότητα και τις «αντικειμενικές» συνθήκες διασποράς του ιού, για να αφήσουν πληθυσμούς και συστήματα υγείας στο έλεος ιδιωτών και φιλάνθρωπων καπιταλιστών: «Η καταστροφή μπορούσε να αποφευχθεί», ήταν το μήνυμα της έκθεσης. Θα μπορούσε, αν τα κράτη έπαιρναν σοβαρά τον κίνδυνο και συνεργάζονταν έγκαιρα αντί να παιζουν παιχνίδια εθνικής ασφάλειας και γεωπολιτικής, αν ίδιως στο πρώτο κρίσιμο διάστημα λειτουργούσαν μηχανισμοί επιτήρησης και ιχνηλάτησης στην κοινότητα και αν στα νοσοκομεία δεν έλειπαν εργαζόμενοι και βασικός εξοπλισμός, αν οι γηγετικές δυνάμεις στο διεθνή καπιταλισμό έπαιρναν μέτρα πρόληψης με βάση τους κοινωνικούς προσδιοριστές ανισοτήτων στην υγεία αντί να εμπιστεύονται τυφλά τον Πλαγκόσμιο Δείκτη Υγειονομικής Ασφάλειας. Το 2019 αυτός ο τελευταίος τις έδειχνε ως τις «ασφαλέστερες» στον κόσμο – προτού, το 2020, οι «ασφαλέστερες» φτάσουν να μετρούν τις περισσότερες απώλειες.

Η προτίμηση, αντί της πρόληψης, στις «πυροσβεστικές» εκ των υστέρων παρεμβάσεις και η προτεραιοποίηση της «οικονομίας» σε όλα τα στάδια αντιμετώπισης της πανδημίας προοιωνίζονται από σήμερα τις επόμενες κρίσεις δημόσιας υγείας: κανείς δεν θα μπορεί να ξαναδηλώσει «αιφνιδιασμένος».

Η ζωή μετράει λίγο και στην Ελλάδα, όπου τον περασμένο Νοέμβριο επτά στους δέκα άνθρωποι πέθαιναν έξω από Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, ώστε η κυβέρνηση να συνεχίσει απερίσπαστη στο δρόμο της ατζέντας Πισσαρίδη – στη διαφύλαξη της «αυτονομίας των νοσοκομειακών ιδρυμάτων» να βρίσκονται στο έλεος του ιδιωτικού τομέα υγείας για υποδομές, εξοπλισμό και προσωπικό. Μας φέρνουν αμηχανία και θυμό η «κινηματική» υποτίμηση της πανδημίας και η ανορθολογική κακυποφύια για τα εμβόλια. Άλλα δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την αναγωγή των εμβολίων σε «μαγική σφαίρα» στον «πόλεμο κατά της πανδημίας», την υποκατάσταση του δημόσιου συστήματος υγείας από τα τεστ «αυτοδιάγνωσης», τα πιστοποιητικά εμβολιασμού από τα οποία θα εξαρτώνται οι ελευθερίες και η ελευθερία (και τα οποία ήδη χρησιμοποιούνται ως άλλοθι για απολύσεις). Δεν υπάρχει δημόσια υγεία χωρίς δημοκρατία, εμπιστοσύνη και συμμετοχή της κοινωνίας – και οι νεοφιλελεύθεροι κανίβαλοι έχουν αποδείξει ότι ουδόλως ενδιαφέρονται γι' αυτά: προτιμούν την περιφρούρηση της ανισότητας, την παιδαγωγική του αυταρχισμού, τον στρατωνισμό της κοινωνίας, αντλώντας πρότυπα μεταξύ Γαλλίας του Μακρόν και του συμμαχικού Ισραήλ.

Τα καλά νέα δεν περισσεύουν εδώ και καιρό – αλλά η ζωή επιμένει. Στη Χιλή, που συνέτριψε τη Δεξιά και την Ακροδεξιά. Στις θάλασσες που διασχίζει το «Βουνό» των Ζαπατίστας, για να μας ξεβολέψει και να το ξανασκεφτούμε: «η υποταγή είναι θάνατος, η εξέγερση είναι ζωή». Στις κουζίνες αλληλεγγύης, που ανθίζουν στις γειτονιές και τα σχολεία της Αθήνας. Στις μεγάλες αντιαυταρχικές διαδηλώσεις, με αιχμή την απεργία πείνας του Δημήτρη Κουφοντίνα. Στις χειρονομίες ενάντια στις βάναυσες επαναπροωθήσεις προσφύγων, που καταργούν το αντιφασιστικό κεκτημένο της Σύμβασης της Γενεύης. Άλλα και στις κινητοποιήσεις ενάντια στην αδιανόητη κατάργηση του 8ώρου, που θυμίζουν ότι «στις κοινωνίες όπου κυριαρχεί ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής» η εργασία και η εκμετάλλευσή της διατηρούν στο ακέραιο την κεντρικότητά τους. Η ζωή επιμένει, προσπερνώντας επιδεικτικά την υποταγή στο «μέσο όρο» και τα «μεσαία στρώματα». Ελπίδα να νικήσει έχει μόνο όποιος επιμένει.

Κυβερνητική ηγεμονία, αλλά

Oένας και πλέον χρόνος πανδημίας και lockdown έχει χαράξει ανεξίτηλα την ελληνική κοινωνία – όπως άλλωστε και όλη την ανθρωπότητα. Το πένθος για την απώλεια περισσότερων από έντεκα χιλιάδες ανθρώπων, ο φόβος που έχει να κάνει τόσο με την υγεία όσο και με την οικονομική επιβίωση, το στρες της απομόνωσης και η απίσχαση των κοινωνικών δεσμών έχουν επιπτώσεις τις οποίες δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε στην ολότητά τους.

Ωστόσο, μπορούμε να πούμε ότι η χαλάρωση του lockdown και η πρόοδος του εμβολιασμού μάς οδηγούν σε μια νέα φάση της πολιτικής και κοινωνικής συγκυρίας. Βεβαίως, θα πρέπει να κρατήσουμε ακόμα μια ισχυρή επιφύλαξη γι' αυτή τη νέα φάση, δεδομένου ότι η μετάβαση είναι ακόμα επισφαλής και αποτελεί πραγματικό κίνδυνο μια νέα τέταρτη αναζωόρωση της πανδημίας η οποία θα επαναφέρει το παλιό σκηνικό.

Με την επιφύλαξη για την εξέλιξη της πανδημίας, καθώς και με την εγνωσμένη αβεβαιότητα για τις επιπτώσεις της, θα κάνουμε μια πρώτη προσπάθεια για τη σκιαγράφηση του πολιτικού συσχετισμού και των βασικών χαρακτηριστικών της νέας συγκυρίας.

Ο συσχετισμός

Μπαίνουμε στη νέα πολιτική συγκυρία με το συσχετισμό μεταξύ των κομμάτων να είναι πολύ κοντά στο αποτέλεσμα των εκλογών της 7^{ης} Ιουλίου του 2019. Αυτό σημαίνει:

- Μια καθαρή υπεροχή της Νέας Δημοκρατίας, με διαφορά ασφαλείας – κάτι όχι αυτονόητο ύστερα από δύο χρόνια στην εξουσία.
- Ο ΣΥΡΙΖΑ κινείται στην περιοχή του 30%. Σταθεροποιείται δηλαδή ως αδιαμφισβήτητος δεύτερος πόλος του δικομματισμού, αλλά προς το παρόν δεν δείχνει ικανός να πάρει την πρωτιά.
- Τα υπόλοιπα κόμματα βρίσκονται στα ίδια περίπου επίπεδα με τις εκλογές του 2019.

Ενώ ο Μητσοτάκης μετά τη λεγόμενη «κρίση των συνόρων» στις αρχές του 2020 και την πετυχημένη διαχείριση του πρώτου κύματος της πανδημίας, είχε πετύχει εξαιρετικά ποσοστά τόσο στην αξιολόγηση του κυβερνητικού έργου όσο και στην πρόθεση ψήφου, στη συνέχεια έχασε έδαφος. Αυτή η υποχώρηση συνέβη λόγω:

- α. της παταγώδους αποτυχίας στη διαχείρι-

ση του δεύτερου και τρίτου κύματος της πανδημίας,

- β. της αντίδρασης της νεολαίας στον κρατικό αυταρχισμό που εξελίχθηκε στο πρώτο μαζικό κίνημα μετά από χρόνια,
- γ. της καθημερινής κριτικής που δέχεται η κυβερνηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία δεν έχει καταφέρει να ελέγξει παρά τον σχεδόν απόλυτο έλεγχο που έχει επιβάλει στα ΜΜΕ.

Εν ολίγοις, ο Μητσοτάκης μπαίνει στη νέα πολιτική συγκυρία ισχυρός αν και κάπως «τσαλακωμένος». Παρά τις συνεχείς διαβεβαιώσεις περί του αντιθέτου, η λογική λέει ότι θα πρέπει να αναζητήσει παράθυρο εκλογών στα τέλη Σεπτέμβρη, προκειμένου να «κάψει» την απλή αναλογική και να διασφαλίσει νέα τετραετία. Υπενθυμίζεται ότι οι επόμενες εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική και οι μεθεπόμενες με ενισχυμένη. Βεβαίως, υπάρχει μεγάλη απόσταση από το να αναζητήσεις παράθυρο εκλογών, μέχρι να το βρεις όντως ανοιχτό.

Η αδυναμία του ΣΥΡΙΖΑ

Ο άλλος πόλος του «μικρού δικομματισμού», ο ΣΥΡΙΖΑ, δεν έχει βρει ακόμα το βηματισμό του. Παρά τη χρονική απομάκρυνση από το σοκ της πάττας, η Κουμουνδούρου εξακολουθεί να μην μπορεί να διαμορφώσει μια συνεκτική και αποτελεσματική αντιπολιτευτική τακτική. Πέρα από την εσωκομματική αντιπαράθεση για το αν το κόμμα πρέπει να μετακινηθεί προς το Κέντρο, ο ΣΥΡΙΖΑ αντιμετωπίζει τέσσερα μείζονα προβλήματα:

1. Εξακολουθεί να ταυτίζεται με τη διάψευση της μεγάλη ελπίδας του 2015, κάτι που μειώνει την αξιοπιστία του.
2. Δεν έχει πάρει αποστάσεις από τη διακυβέρνησή του, η οποία κρίνεται αρνητικά από την κοινωνία.
3. Δεν καταθέτει μια πειστική εναλλακτική πλ100ρόταση εξουσίας.
4. Δεν έχει πείσει ότι μπορεί να χειριστεί τις συνεχείς κρίσεις με μεγαλύτερη επάρκεια από τη ΝΔ.

Ο συντηρητισμός

Η παρατεινόμενη υπεροχή του Μητσοτάκη δεν είναι μόνο απόρροια συγκυριακών φαινομένων, όπως το πολιτικό «μούδισμα» από την πανδημία ή τα λάθη της αντιπολίτευσης. Ως ένα

βαθμό αποτυπώνει τη συντηρητική ιδεολογική ηγεμονία στην ελληνική κοινωνία. Παρά την ύπαρξη ενός ισχυρού νεολαίστικου ριζοσπαστισμού, παραμένει αληθής η διαπίστωση ότι η ελληνική κοινωνία βγήκε από τη μνημονιακή κρίση μετατοπισμένη στα δεξιά σε ότι αφορά τις αξίες και την ιδεολογία. Τι ακριβώς σημαίνει αυτή η δεξιά ιδεολογική ηγεμονία;

Πρώτον, εμπέδωσε των νεοφιλελεύθερων ιδεολογημάτων και απαξίωση της έννοιας του Δημοσίου.

Δεύτερον, ενίσχυση του ρατσισμού και του εθνικισμού. Ειδικά σε ότι αφορά το προσφυγικό, δεν θα ήταν υπερβολή να μιλήσουμε για ακροδεξιά ηγεμονία.

Τρίτον, άνοδος όλων των συντηρητικών αξιών: οικογένεια, θρησκεία, ασφάλεια κ.τ.λ.

Τέταρτον, παγίωση του κυνισμού, του αμοραλισμού και του ατομικισμού σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητας.

Από την άλλη πλευρά, δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι:

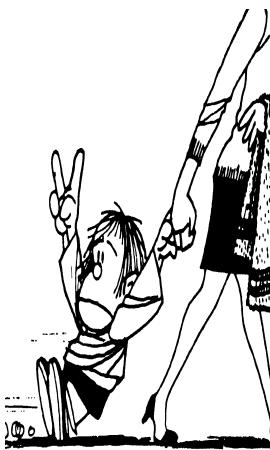
- Η πανδημία ανέδειξε κοινωνικά τη σημασία ενός ισχυρού δημόσιου συστήματος υγείας.
- Το αίτημα της προσωπικής ελευθερίας και η απόρριψη της αστυνομοκρατίας καθίστανται ταυτοκά στοιχεία για σημαντικό τμήμα της νεολαίας.
- Παρατηρούμε ένα εντυπωσιακό νέο κύμα φεμινισμού καθώς και την πλατύτερη από ποτέ απήχηση του ΛΟΑΤΚΙ+ κινήματος.

Συνοψίζοντας, συνεχίζεται η δεξιά ιδεολογική ηγεμονία, την ίδια ώρα που καταγράφεται ένα ισχυρό μειοψηφικό ριζοσπαστικό ρεύμα.

Η οικονομία μπροστά

Το πρώτο χαρακτηριστικό της νέας φάσης στην οποία μπαίνουμε είναι ότι το ζήτημα της οικονομίας εκτοπίζει από την κορυφή της ατζέντας αυτό της υγείας. Με τον κίνδυνο για τη ζωή και την υγεία να περνάει σε δεύτερη μοίρα, είναι φυσικό το ενδιαφέρον να επικεντρώνεται στο τι θα γίνει με την οικονομική ανάκαμψη. Φαίνεται ότι, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, η οικονομία θα μπει σε τροχιά ανάκαμψης, ύστερα από ένα καταστροφικό οικονομικό έτος στο οποίο η ύφεση έφτασε το 8,2%. Τα ερωτήματα όμως είναι:

- A) Με τι ρυθμό θα τρέξει η ανάκαμψη, προκειμένου να καλυφθεί όχι μόνο η υποχώρηση του 2020 αλλά και αυτή των προηγούμενων ετών των μνημονίων; Με τις (αισιόδοξες)

με μεγαλύτερη αμφισβήτηση

Θυέλλης

προβλέψεις της Κομισιόν θα χρειαστούν δύο χρόνια για να επιστρέψουμε στο ΑΕΠ του 2019.

Β) Ποιος θα ωφεληθεί από την ανάπτυξη; Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης, με προέξαρχον το αντεργατικό νομοσχέδιο Χατζηδάκη, θα οδηγήσει, αν υλοποιηθεί, σε μια ανάπτυξη με χαμηλούς μισθούς και υψηλή ανεργία. Δηλαδή, το πολύ μεγάλο τρήμα της κοινωνίας που είναι αποκλεισμένο την τελευταία δεκαετία δεν θα δει την κατάστασή του να βελτιώνεται. Αντιθέτως, είναι πολύ πιθανό να δούμε τμήματα της μεσαίας τάξης (κυρίως δραστηριούμενα στον τουρισμό και την εστίαση) να μπαίνουν σε μια διαδικασία φτωχοποίησης.

Ωστόσο, δεν είναι το πιο πιθανό σενάριο να δούμε επανάληψη της παρατεταμένης κρίσης όπως στα χρόνια του Μνημονίου, κυρίως λόγω της σχετικά μεγάλης χρηματοδότησης από την ΕΕ και της χαλάρωσης των δημοσιονομικών στόχων. Αυτή τη στιγμή φαίνεται να συγκεντρώνει περισσότερες

πιθανότητες το ενδεχόμενο μιας περιόδου σχετικά ισχνής και πολύ άνιστης ανάπτυξης.

Η νεολαία και τα κινήματα

Ένας μεγάλος άγνωστος Χ για την επόμενη περίοδο είναι η δύναμη των κινημάτων, και ιδιαίτερα το πώς θα κινηθεί η νεολαία. Το πρώτο διάστημα της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων τα κινήματα, όπως πάντα μάλλον αναμενόμενο, πέρασαν σε φάση ύφεσης. Στη συνέχεια, με αφορμές την αστυνομοκρατία στην πανεπιστήμια, την αστυνομική βία στις πλατείες και την απεργία πείνας του Κουφοντίνα, οι νέες και οι νέοι βγήκαν στους δρόμους κατά χιλιάδες, δημιουργώντας ένα κεντρικό πολιτικό γεγονός.

Το ερώτημα είναι τι θα γίνει τώρα. Η κυβέρνηση αντιλαμβανόμενη ότι έχει σοβαρό πρόβλημα στη νεολαία, έκανε ένα βήμα πίσω σε ότι αφορά την πανεπιστημιακή αστυνομία καθώς και την καταστολή στις πλατείες. Ωστόσο, αυτό δεν μοιάζει αρκετό για να αποκαταστήσει τη σχέση της με τη νεολαία.

Ασφαλώς το πρώτο μεγάλο κράς τεστ των κοινωνικών αντιστάσεων είναι το αντεργατικό νομοσχέδιο Χατζηδάκη. Η κατάργηση του οχτάρου προκαλεί δυσαρέσκεια και η συμμετοχή στην πρωτομαγιάτικη απεργιακή κινητοποίηση πάντα σαφώς ικανοποιητική. Μένει να δούμε τη συνέχεια.

Σε κάθε περίπτωση, μια νέα γενιά έχει μπει πια στο κίνημα, κάτι που δημιουργεί νέους όρους όχι μόνο για την Αριστερά, αλλά συνολικά για την πολιτική σκηνή.

Γιάννης Αλμπάνης

Και με βασανιστήρια ενάντια στον εσωτερικό εχθρό

Ενας τύπος που έχασε το πορτοφόλι του και πήγε στο Α.Τ. να το αναζητήσει, ένας άλλος που μίλαγε στο τηλέφωνο μαζί μου και ένας άλλος που έπαιζε μπάσκετ στην Ελευσίνα καταλήγουν στη φυλακή κατηγορούμενοι για απόπειρα αν-

θρωποκτονίας, βία κατά δημοσίων υπαλλήλων, έκρηξη με κίνδυνο της ζωής, κατοχή και κατασκευή εκρηκτικών υλών.

Διαβάζεται σαν ανέκδοτο και μάλιστα πετυχημένο. Άλλα δυστυχώς είναι όσα ακολούθησαν τη διαδήλωση της Νέας Σμύρνης. Της μεγαλειώδους διαδήλωσης γειτονιάς που γεννήθηκε από την αγανάκτηση, την ανάγκη του κόσμου να αναπνεύσει χωρίς να βρίσκεται ξυλοκοπημένος, να φωνάζει «πονά» με 300€ βεβαιωμένο πρόστιμο.

Δυστυχώς σε αυτό το ανέκδοτο κάπου κολλάω και εγώ. Εγώ είμαι ο τέταρτος τύπος, ο φίλος του δεύτερου τύπου που στα 21 του χρόνια το κινητό του παρακολουθούνταν για λόγους εθνικής ασφάλειας από την αντιτρομοκρατική, τον απίγαγαν και τον βασάνιζαν επί ώρες για να μάθει τελικά από τους αόρατους αρχιτέκτονες της μοίρας του ότι την

ημέρα της διαδήλωσης δεν κουβάλαγε εκρηκτικά και αφού τα πέταξε αποπειράθηκε να δολοφονήσει έναν αστυνομικό.

Κάθε αστείο έχει –τουλάχιστον– ένα ηθικό δίδαγμα το οποίο συχνά δεν είναι καθόλου αστείο. Εδώ τα διδάγματα είναι πολλά και σοβαρά.

Δίδαγμα πρώτο, η πρωτόγνωρη εμπλοκή της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας «για λόγους εθνικής ασφάλειας» στη διαδήλωση, χαρακτηρίζει τις διαδηλώσεις κοιτίδες τρομοκρατίας και παράλληλα εθνική απειλή. Πρόκειται για την αφήγηση του εσωτερικού εχθρού που εργαλειοποιείται διαχρονικά ώστε να ενισχύσει την καθεστωτικοποίηση.

Δίδαγμα δεύτερο, οι παρακολουθήσεις πολιτών νομιμοποιούνται στο βαθμό που ο παρακολουθούμενος είναι διαδηλωτής, κοινωνικός αγωνιστής, πολιτικός αντίπαλος. Προσοχή, από αυτόν τον κανόνα εξαιρούνται ηγέτες ναζιστικών οργανώσεων με τάσεις φυγοδικίας. Εκεί είναι παράνομες.

Δίδαγμα τρίτο, η μαζικοποίηση της κοινωνικής αντίδρασης του τελευταίου καιρού έχει γεννήσει στο κράτος την ανάγκη να παράγει φόβητρα ικανά να

σταματήσουν πριν αυτή διαστασιοποιηθεί επικίνδυνα. Τι καλύτερο φόβητρο για τον αναποφάσιστο που θέλει να κατέβει στο δρόμο, από τη στενή παρακολούθηση, το στιγματισμό, τα πολύωρα βασανιστήρια, την ανάκριση και μια επίδειξη δύναμης με εκδικητικές προφυλακίσεις χωρίς στοιχεία για κερασάκι στην τουρτά.

Δίδαγμα τέταρτο, ας αφήσουμε το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο δίδαγμα. Και ας διδαχθούμε ότι ο φόβος είναι παρελθόν μπροστά στην ανάγκη για ένα καλύτερο, λιγότερο κτηνώδες παρόν. Για ένα μέλλον ελεύθερο. Με μηνύσεις, με μάχες στο δρόμο, με θεσμικά και εξωθεσμικά μέσα. Από αυτά που συνεχώς δοκιμάζονται, πετυχαίνουν ή αποτυχάνουν και εφευρίσκονται νέα. Άλλωστε το κεντρικό επίδικο πάντα το να αρνηθούμε την πότα.

Και σε καιρούς που ενοχλούμε πραγματικά, σε καιρούς που ο εχθρός αναβαθμίζει τη φαρέτρα του και χτυπά ακόμη περισσότερο, ακόμη πιο λυσσαλέα. Να αναρωτηθούμε, τι είναι αυτό που κάνουμε σωστά. Και να το επαναλάβουμε.

Άρης Παπαζαχαρουδάκης

Πανδημία κορωνοϊού

Πάνω από ένα χρόνο μετά την αρχική εμφάνιση της, η πανδημία COVID-19 συνεχίζει να λειτουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο ως πολλαπλασιαστής καταστροφής τόσο της ίδιας της ζωής όσο και της προϋπάρχουσας πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας. Ακόμη και τα ίδια τα επιδημιολογικά δεδομένα, με αιχμή αυτή την περίοδο την Ινδία, δεν μπορούν να τεκμηριώσουν καμιά αισιοδοξία για επικείμενο έλεγχο της διασποράς του ιού και των νέων μεταλλάξεών του. Είναι ίσως ενδιαφέρον το παράδειγμα της ακροδεξιάς ινδικής κυβέρνησης που λίγες μέρες πριν ξεσπάσει το σημερινό σαρωτικό επιδημικό κύμα, επαίρονταν για την επιτυχία της στον έλεγχο της επιδημίας.

Η πανδημία COVID-19, με τις τραγικές της συνέπειες, καταγράφεται ώριμη στην παγκόσμια ιστορία ως ένα κλασσικό παράδειγμα πολυυδιάστατης καταστροφής, όλες οι πτυχές της οποίας είναι αποτέλεσμα των κοινωνικοοικονομικών συσχετισμών και επιλογών του σύγχρονου καπιταλισμού.

Η αδιαφορία στη συσχέτιση των νεοεμφανιζόμενων, και με αυξανόμενη συχνότητα τον 21^ο αιώνα, επιδημιών με την εντατικοποιημένη βιομηχανία διατροφής και την περιβαλλοντική καταστροφή που αυτή προκαλεί, δεν φαίνεται να έχει μέχρι σήμερα προσελκύσει το ενδιαφέρον που της αντιστοιχεί. Η καταστροφή δασών για την ανάπτυξη μονοκαλλιεργειών και γενικά η αποδιάρθρωση της

περιβαλλοντικής ισορροπίας, σε συνδυασμό με τις συνθήκες συγχρωτισμού ζώων και εργαζομένων σε άθλιες συνθήκες, αποτελούν ιδιαίτερο τόσο για την εμφάνιση νέων ιών από την άγρια φύση όσο και για τη μετάδοσή τους σε ανθρώπινους πληθυσμούς. Η ταχύτατη διασπορά του στις καπιταλιστικές μητροπόλεις επιτεύχθηκε με τη βοήθεια των εντατικοποιημένων μεταφορών.

Για την αποφυγή νέων πανδημιών από νέους και πιθανώς πιο επικίνδυνους ιούς ο μόνος δρόμος είναι η ανατροπή τόσο των διατροφικών προτύπων [όπως η υπερκατανάλωση κρέατος] όσο και της επεκτατικής και εντατικοποιημένης βιομηχανικής γεωργίας και κτηνοτροφίας. Με άλλα λόγια, είναι απαραίτητη η

στρατηγική αμφισβήτηση και ανατροπή των εννοιών της οικονομικής ανάπτυξης, της συσσωρευσης, της κερδοσκοπίας, της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος. Για το τελευταίο δεν είναι προφανώς τυχαίο ότι η μόνη θετική επίπτωση της πανδημίας είναι ότι, λόγω της δραματικής μείωσης των αερομεταφορών, ξαναβλέπουμε γαλάζιο ουρανό και φέτος ξαναζήσαμε μετά πολλά χρόνια την άνοιξη.

Οι συνέπειες της πανδημίας στον κοινωνικό σχηματισμό, πάρα την αρχική εικόνα [πρώτα θύματα στην Ευρώπη ήταν οι επιχειρηματίες που γύρισαν από Κίνα], δεν άργησαν να πάρουν τα χαρακτηριστικά ταξικής μεροληψίας εις βάρος των πολλών και αδύναμων, ακολουθώντας τον γενικά αποδεκτό κοινωνικό

προσδιορισμό της υγείας και της αρρώστιας. Το μεγαλύτερο μέρος των ευάλωτων, σε πιθανή έκθεση και χειρότερη πρόγνωση, πληθυσμών είναι, σε αντίθεση με το ιατρικοποιημένο αφρίγμα τη λίστας διαγνώσεων, οι αόρατοι των χαμηλών κοινωνικοοικονομικών στρωμάτων που βρίσκονται ήδη πριν την έλευση της πανδημίας με εύθραυστη υγεία που καθορίζουν οι συνθήκες ζωής, εργασίας, διατροφής, φτώχειας κ.ο.κ.

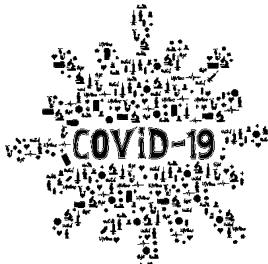
Εν μέσω πανδημίας οι ίδιοι αυτοί πληθυσμοί βρίσκονται πολλαπλάσια εκτεθειμένοι είτε στα ΜΜΜ είτε σε συνθήκες συγχρωτισμού στους χώρους εργασίας. Η συνύπαρξη των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων στην υγεία, που προϋπήρχαν με τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες, στην έκθεση στο νέο ιδονομάστηκε εύστοχα «συνδημία», που με τη σειρά της διευρύνει ακόμη περισσότερο αυτές τις ανισότητες.

Με βάση τα παραπάνω, η πανδημία και οι συνέπειές της δύχι μόνον δεν οφείλονται σε ένα τυχαίο συμβάν, αλλά, αντίθετα, αποτελούν δομική συνέπεια του καπιταλιστικού συστήματος, η οποία, όπως δείχνουν και οι συνεχώς αναδυόμενες τον 21^ο αιώνα επιδημίες, μπορεί να χαρακτηριστεί πια και ως χρόνια απειλή.

Καπιταλιστική πανδημία

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τη δικτατορία των αγορών και την εμπορευματοποίηση της ζωής μας, για μια κοινωνία ίσης ελευθερίας και ελεύθερης ισότητας, για την κοινωνική απελευθέρωση και τον κομμουνισμό.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό, για την ενότητα των εργαζομένων πέρα από σύνορα και πατρίδες, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το μιλιταρισμό, στο πλευρό όλων των λαών και των κινημάτων που παλεύουν ενάντια στην κατοχή, για την εθνική αυτοδιάθεσή τους.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις, το σεξισμό, την ομοφοβία και την πατριαρχία, εμφορούμενες-οι από το φεμινιστικό «μια αναγκαία σύγκρουση για ένα κοινό μέλλον», για έναν κόσμο όπου ο προσωπικός αυτοκαθορισμός θα αποτελεί προϋπόθεση της συλλογικής ευτυχίας.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στη λεηλασία του περιβάλλοντος και τη νεοφιλελεύθερη αρπακτικότητα, για την εφαρμογή ενός διεθνούς σχεδίου οιλιγαρκούς αφθονίας, ήπιων μορφών ενέργειας, ισόρροπης ανάπτυξης και διεθνούς αλληλεγγύης.
- Αγωνιζόμαστε για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με την οπτική τόσο της βελτίωσης της ζωής των κυριαρχούμενων τάξεων όσο και της διεύρυνσης των χώρων ελευθερίας των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων.
- Αγωνιζόμαστε για την ανασύνθεση και την αντεπίθεση του κοινωνικού κινήματος, τη δημιουργία συγκρουσιακών ανατρεπτικών υποκειμένων, για μια Αριστερά αντικαπιταλιστική, διεθνιστική και ελευθεριακή.

ή μήπως καπιταλισμού;

covid-19

ενάντια στην εργασία. Συνέπειες αυτής της επιλογής είναι το χωρίς ιστορικό προηγούμενο βάθεμα των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων αλλά και της περιβαλλοντικής καταστροφής.

Σχετικά με την αντιμετώπιση αυτής καθαυτής της πανδημίας, η υποτίμησή της, και ιδιαίτερα των επιπτώσεών της στη δημόσια υγεία, υπήρξε κοινός τόπος για τη μεγάλη πλειοψηφία των κυβερνήσεων, με διαφορετικές βέβαια εκφράσεις, όπως οι αρνητές της ίδιας της εμφάνισης της πανδημίας Τραμπ, Μπολσονάρο, Τζόνσον και ο «δεν χρειάζεται να επενδύσουμε στο ΕΣΥ για μια περαστική μπόρα» Μητσοτάκης.

Η υποτίμηση αυτή, σε συνδυασμό με την εμμονή στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές αποδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης των δημόσιων δομών, οδήγησε σε καθυστερημένες, ασυντόνιστες και επιστημονικά έωλες επιλογές, με αποτέλεσμα την ανεξέλεγκτη διασπορά της πανδημίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η διαχείριση της πανδημίας στις ΗΠΑ, με κύρια επιλογή την απαξίωση και περικοπή της χρηματοδότησης των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Αντίστοιχα αποτελέσματα είχε και η επίμονη άρνηση για ενδυνάμωση των δημόσιων υπηρεσιών φροντίδας υγείας που οδήγησε στις τραγικές εικόνες της Ιταλίας, Βρετανίας κ.λπ. και στην αποδιάρθρωση του ΕΣΥ στη χώρα μας. Μια άλλη σημαντική επίπτωση αυτών των πολιτικών, της οποίας το εύρος δεν έχει ακόμη εκτιμηθεί διεθνώς, είναι η πλεονάζουσα θνησιμότητα από άλλες εκτός COVID-19 αιτίες που, παράλληλα με την αντίστοιχη νοσηρότητα, πολλαπλασιάστηκε λόγω της αποδιάρθρωσης όλων των μη COVID-19 δημόσιων υπηρεσιών υγείας. Ο οικονομικός φραγμός πρόσβασης στον ιδιωτικό τομέα υγείας προφανώς οξύνει ακόμη περισσότερο το ταξικό πρόσημο των ανισοτήτων στην υγεία και στην πλεονάζουσα νοσηρότητα και θνησιμότητα.

Η κερδοσκοπία των εμβολίων

Ακόμη πιο αποκαλυπτικό αποδεικτικό δεδομένο, που επιβεβαιώνει ότι όντως πρόκειται για μια χρόνια και συστηματική πανδημία, είναι το όλο ζήτημα των εμβολίων. Πριν από ένα χρόνο υπήρχαν ήδη σημαντικές γνώσεις και ερευνητικά ευρήματα για την παραγωγή εμβολίων χάρις στη δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα [π.χ., το εμβόλιο που παρήγαγε με δημόσιους πόρους ερευνητική ομάδα από το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και το οποίο εκ των υστέρων και σταδιακά κατοχυρώνεται στην επικαιρότητα ως εμβόλιο της AstraZeneca].

Αν μπροστά σε αυτή την παγκόσμια απειλή της δημόσιας υγείας, όπως είχε προτείνει και η ηγεσία του ΠΟΥ, δλες οι ερευνητικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στο σχετικό πεδίο είχαν συνενώσει τις δυνάμεις τους και η παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία είχε αναλάβει τη μαζική παραγωγή και δωρεάν παροχή εμβολίων σε όλο τον κόσμο, σήμερα θα βρισκόμασταν σε μια άλλη πραγματικότητα.

Η κερδοσκοπία και ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός, όμως, όχι μόνον δεν επέτρεψαν κάτι τέτοιο, αλλά πολύ πιθανά οδηγούν την ανθρωπότητα σε μια χρόνια επαναλαμβανόμενη πανδημία, όπως διαφαίνεται από το τραγικό παράδειγμα της Ινδίας. Αυτό καθότι είναι δεδομένο ότι ακόμη και ο πλήρης εμβολιασμός των μητροπόλεων του καπιταλισμού δεν προστατεύει τον πληθυσμό τους από την εμφάνιση νέων μεταλλάξεων που παράγονται σε συνθήκες επιδημικών κυμάτων όπως αυτό της Ινδίας.

Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας της πατέντας σηματοδοτείται από την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου το 1995 και την κύρωση της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου.

Η ληστρική αυτή κατοχύρω-

ση από τη φαρμακοβιομηχανία της ιδιοκτησίας φαρμάκων, εμβολίων κ.λπ. οδήγησε παράλληλα τόσο στην εκτίναξη της κερδοφορίας του κεφαλαίου όσο και διεύρυνε τις ανισότητες στη φροντίδα υγείας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η κατάργηση των πατεντών

Η σύγχρονη περιπέτεια της ανθρωπότητας με την πανδημία προφανώς και οδύνει την κριτική και διευρύνει την αμφισβήτηση του καθεστώτος των πατεντών, όπως φάνηκε και με την ίπια αλλά σημαντική τοποθέτηση του προέδρου των ΗΠΑ. Προφανώς η επείγουσα ανάγκη εμβολιασμού του παγκόσμιου πληθυσμού αναδεικνύει την προσέγγιση των εμβολίων και φαρμάκων ως κοινωνικών αγαθών σε αντίθεση με την ισχύουσα προσέγγισή τους ως εμπορεύσιμων προς κερδοσκοπία προϊόντων.

Το ίδιο ακριβώς δίλημμα αναδείχθηκε από το κίνημα Treatment Action Campaign για τη θεραπεία του HIV-AIDS. Σε μια Αφρική, όπου το HIV-AIDS θέριζε κυριολεκτικά τον πληθυσμό, αναπτύχθηκε από το 1998 αυτό το μαζικό κίνημα, ιδιαίτερα δυναμικό στη Νότια Αφρική, που κινητοποίησε τόσο την κοινωνία όσο και μαζικές συνδικαλιστικές οργανώσεις στο αίτημα για άρση των πατεντών, ώστε να διθεί η δυνατότητα αποτελεσματικής θεραπείας σε όλους. Η μαχητικότητα του κινήματος αυτού ανάγκασε τον... αρνητή της ύπαρξης του HIV-AIDS πρόεδρο της Ν. Αφρικής να προχωρήσει σε βήματα άρσης του θεσμού των πατεντών, κίνηση που με τη σειρά της προκάλεσε τη διαδικασία νομικής διώξης της κυβέρνησης της Ν. Αφρικής από τη φαρμακοβιομηχανία. Το παγκόσμιο κίνημα αλληλεγγύης που αναπτύχθηκε την περίοδο αυτή ανάγκασε τη φαρμακοβιομηχανία να αποσύρει τη δίωξη.

Η άμεση και δωρεάν πρόσβαση στη θεραπεία που επιτεύχθηκε τελικά το 2004 είχε αποτέλεσμα μέσα σε δέκα χρόνια την αύξηση του μέσου προσδόκιμου ηλικίας από τα 50 στα 60 χρόνια και αντίστοιχη πτώση της παιδικής θνησιμότητας.

Τα επίδικα του κινήματος

Το αισιόδοξο μήνυμα από αυτό το διεθνές κίνημα τεκμηριώνει την ανάγκη ανάπτυξης αντίστοιχου κινήματος σήμερα με αίτημα τον εμβολιασμό ενάντια στον κορωνοϊό και επίκεντρο τη διεκδίκηση του κοινωνικού δικαιώματος στην υγεία.

Το αίτημα για ένταξη της έρευνας, παραγωγής και διανομής των προϊόντων της βιοϊατρικής βιομηχανίας στο αξιακό πλαίσιο των κοινωνικών δικαιωμάτων είναι και επίκαιρο και αυτονόητο σήμερα.

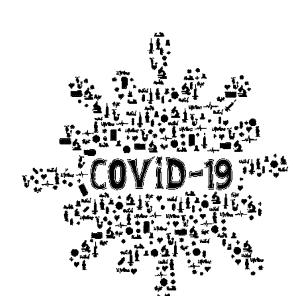
Το αίτημα για ανατροπή των πολιτικών λιτότητας και ουσιαστική ενδυνάμωση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας αλλά και των δημόσιων υπηρεσιών φροντίδας υγείας είναι επίσης επίκαιρο και αυτονόητο σήμερα.

Το αίτημα για ανατροπή των δομικών χαρακτηριστικών και κερδοσκοπικών στόχων του αγροτοβιομηχανικού συγκροτήματος είναι εξίσου επίκαιρο και αυτονόητο σήμερα.

Μήπως τελικά το αίτημα για ανατροπή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας είναι και επίκαιρο και αυτονόητο σήμερα;

Μήπως αντί να δεχτούμε παθητικά τη νέα καπιταλιστική κανονικότητα της ατομικής ευθύνης, της φτώχειας, της επισφαλούς εργασίας, του αυταρχισμού και της καταστολής ήρθε η ώρα να αναδείξουμε την αναγκαιότητα της ανατροπής της με όλα μας τις αξίες της αλληλεγγύης, της συλλογικότητας, της συντροφικότητας,

Αλέξης Μπένος

Covid-19

Bρισκόμαστε στο σημείο όπου έχουν όλα ειπωθεί, έχουν γίνει όμως κατανοητά; Ή, μάπως, το βίωμα εγγράφεται μέσα μας με έναν τρόπο βουβό και αμετάκλητο, όπως κάτι που δεν χωράει σε λόγια; Εξακολουθούμε, βέβαια, να μιλάμε για «τη μάχη» που δίνεται στα νοσοκομεία ώστε να σωθούν ζωές, όμως πολλά από αυτά που συμβαίνουν δεν μιλιούνται ούτε ακούγονται... Όπως και δεν έχουν μιληθεί συμβάντα, στιγμές και καταστάσεις που χαράχτηκαν μέσα μας και μας κλυδώνισαν ως επιστήμονες και ως υπάρχεις. Φαίνεται πως ακόμα και σ' αυτόν τον καιρό της πανδημίας, το βίωμα των ανθρώπων εξορίζεται από τον πολιτικό λόγο. Εξορίζεται δηλαδή το κατεξοχήν πολιτικό χαρακτηριστικό: η εμπειρία.

Συχνά, ακόμα και οι... ευαισθητοποιημένοι, προβάλλουμε έναν συνδικαλιστικό λόγο [ενίσχυση του ΕΣΥ, προσλήψεις, υποδομές, αιτήματα για επαρκή στελέχωση κλινικών, στήριξη της επαρχίας], συμμετέχουμε σε πορείες διεκδικήσεων και συγκεντρώσεις μαζί με άλλους εργαζόμενους και φοιτητές, όμως μοιάζει κάτι να εξακολουθεί να μη φαίνεται, να μη γίνεται κατανοητό, να μην κοινωνείται με όλο το βάρος και τη σημασία του. Κι ας το ξέρουμε όσες και όσοι βρεθήκαμε ή βρισκόμαστε στη δεινή θέση του να αναλογούν δύο νοσηλεύτριες σε 40 ασθενείς covid. Δεν μιλάμε «βιωματικά», άραγε, από ένα είδος συστολής λγα για να μην εκθέσουμε τους αργόμισθους και τους ευθυνόφορους ρίχνοντας νερό στο μύλο των νεοφιλελέ [ή επειδή] θέλουμε να «προστατεύσουμε» την κοινωνία, η οποία θα τρόμαζε εάν καταλάβαινε τι σημαίνει έλλειψη προσωπικού κάτω από τέτοιες συνθήκες;

Με τι τρόπο, ποια λόγια, πόσες φορές μπορούμε να επαναλάβουμε το πόσο κρίσιμο ή μοιραίο είναι για τις ζωές των ανθρώπων το να στηριχτεί το Δημόσιο Σύστημα Υγείας; Το

μεγάλο σκάνδαλο στην Ελλάδα, του να κρατηθούν «καθαρά» από covid τα Ιδιωτικά Κέντρα, στοίχισε σε ζωές, αυτό είναι σίγουρο. Άλλα δεν είναι μόνο αυτό, αυτή η «καθαρότητα» εμπέδωσε τη λογική πως ασφαλής μένει όποιος πληρώνει... κι ας νοσηλεύτηκε – δυστυχώς χάνοντας τη μάχη – σε δημόσιο νοσοκομείο ιδιοκτήτης ιδιωτικής μεγαλοκλινικής!

Με την απαράδεκτη από κρατικής πλευράς διαχείριση της πανδημίας, τα δημόσια νοσοκομεία έζησαν καταστάσεις φριχτές. Η νοσηρότητα και η θνητότητα εξαιτίας άλλων παθήσεων αυξήθηκε καθώς άνθρωποι έμειναν παραμελημένοι χωρίς φροντίδα, αφού για μίνες ολόκληρους τα περισσότερα νοσοκομεία μετατράπηκαν σε θεραπευτήρια αποκλειστικά για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, χωρίς από την άλλη να επιταχθεί ο ιδιωτικός τομέας για να περιθάλπει δωρεάν όλα τα υπόλοιπα. Άλλα και στις ίδιες τις κλινικές covid-19, πέθαναν πολλοί ασθενείς που θα είχαν σωθεί αν υπήρχαν καλύτερες συνθήκες νοσηλείας με περισσότερο πρωσωπικό, εξοπλισμό και υποδομές σύτισης και καθαριότητας. Και παρ' όλο που διεθνώς αναγνωρίστηκε η ανάγκη ενίσχυσης του δημόσιου συστήματος υγείας,

πριν αλέκτορα φωνήσαι, ήρθε η δηλώση του Μητσοτάκη: «Θα χτίσει ένα νέο ΕΣΥ αντιμετωπίζοντας χρόνιες παθογένειες σχετικές με τα εργασιακά». Που σημαίνει ΣΔΙΤ, ενοικίαση γιατρών

από ιδιωτικούς φορείς για φτηνές εφημερίες, εργασιακή απαξίωση, ένταση του εργοδοτικού αυταρχισμού, απλήρωτη εργασία για πολλαπλά καθήκοντα με ταυτόχρονη ανοχή στις κάθε λογίς λούφες και αθλιότητες των ημετέρων. Αφού βέβαια φρόντισε να μειώσει, μεσούσης της πανδημίας, το φετινό προϋπολογισμό για την υγεία κατά 600 εκατομμύρια ευρώ, όταν η πραγματική ανάγκη για πλήρη ανάπτυξη του ΕΣΥ από την ΠΦΥ και τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας μέχρι την αποκατάσταση και την πλήρη οδοντιατρική φροντίδα απαιτεί κατ' ελάχιστο τον διπλασιασμό των κρατικών δαπανών για υγεία - πρόνοια.

Η πιο κυνική και επιθετική νεοφιλελύθερη κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης προαναγγέλλει, μετά από όλα όσα έγιναν, την κατεδάφιση του ΕΣΥ, χωρίς προσήκματα και με τρόπο αμελικτού. Ποιος θα τους σταματήσει, ποιος μπορεί;

Παρά τις εκκλήσεις των υγειονομικών που καλούσαν σε συλλαλητήρια στις πύλες των νοσοκομείων αλλά και έξω από το υπουργείο Υγείας, η κοινωνία δεν ανταποκρίθηκε στο βαθμό που αντιστοιχούσε σε ένα τόσο ζωτικό γι' αυτή θέμα, ούτε καν ο ενεργός κόσμος της Αριστεράς. Ενώ το έκανε σε σημαντικό βαθμό στις κινητοποιήσεις για την καταδίκη της Χρυσής Αυγής και ενάντια στην εισβολή της αστυνομίας στα πανεπιστήμια με το νόμο Κεραμέως, ακόμα και στην καταστρατήγηση των δι-

καιωμάτων του αγωνιστή κρατούμενου Κουφοντίνα. Τα ίδια τα κόμματα της Αριστεράς δεν κάλεσαν σε μαζική συμμετοχή, ούτε οργάνωσαν μια σοβαρή παλλαϊκή κινητοποίηση υπεράσπισης του ΕΣΥ και καθολική επίταξης του ιδιωτικού επιχειρηματικού τομέα, παίρνοντας μια ενωτική πρωτοβουλία όπως αυτή ενάντια στην απαγόρευση εορτασμού του Πολυτεχνείου. Υιοθέτησαν με μεγάλη καθυστέρηση το αίτημα για την επίταξη του ιδιωτικού τομέα υγείας, χωρίς όμως να το αναλύσουν επαρκώς, να το προβάλουν αποφασιστικά και να οργανώσουν μαζικές και επαναλαμβανόμενες κινητοποιήσεις έξω από ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Ανέχτηκαν την απαράδεκτη επιτροπή των ειδικών που συνέστησε η κυβέρνηση για να νομιμοποιεί εκ των υστέρων τις επιλογές της και όχι για να καθοδηγεί επιστημονικά τις όποιες αναγκαίες αποφάσεις. Και την ανέχτηκαν ακόμα και όταν έγινε φανερός ο αντιδραστικός της χαρακτήρας και η ανοχή της στις αθλιότητες των κληρικών και στις αντεπιστημονικές γελοιότητες με τα «κορωνοπάρτι», την ώρα που έκαναν γαργάρα τις συνθήκες στα μέσα μεταφοράς, τα σχολεία και τους μαζικούς χώρους εργασίας. Σε αντίθεση με τα συνδικάτα των υγειονομικών – κυρίως τα πολλά ενεργά πρωτοβάθμια σωματεία και την ΟΕΝΓΕ – που σε συνθήκες μεγιστης εργασιακής καταπόνησης και αλλεπάλληλων εργοδοτικών και πολιτικών διώχεων ενάντια σε αρκετούς αγωνιστές-ριες [ακόμα και προέδρους ομοσπονδιών] έκαναν ότι μπορούσαν για να ξεσκεπάσουν την κυβερνητική εγκληματική πολιτική, τις ελλείψεις σε πρωσωπικό, σε υποδομές και στο σχεδιασμό μιας αποτελεσματικής ιχνηλάτησης και επιδημιολογικής επιτροπής. Ουσιαστικά η Αριστερά ανέχθηκε την άσκηση μιας θανατοπολιτικής εις βάρος της πλατιάς λαϊκής πλειοψηφίας, υποτάχθηκε στο δίλημμα ελευθερία ή ασφάλεια, γιατί φοβήθηκε ίσο μόνο ο κόσμος της, αλλά

χαμένες ανάσες

και τα ίδια τα στελέχη της) την πανδημία πολύ περισσότερο από αυτό που αντιστοιχούσε σε μια συνετή στάση παρακολούθησης του νέου φαινομένου. Μοιραία λοιπόν δεν μπόρεσε να αντιδράσει έγκαιρα και μαχητικά στη χρησιμοποίηση της πανδημίας για την επιβολή μιας σειράς αντιδραστικών μέτρων και μιας ζιφερής καθημερινότητας για τον κόσμο της εργασίας, αφήνοντας πανευρωπαϊκά την ακροδεξιά να πάρει την ηγεμονία της αντιπαράθεσης με τα καταστατικά μέτρα. Φωτεινή εξαίρεση οι ΗΠΑ, όπου το κίνημα και η αριστερή πτέρυγα των Δημοκρατικών αντιτάχθηκαν τόσο στον ανορθολογισμό του Τραμπ στην διαχείριση της πανδημίας όσο και στη ρατσιστική ρητορική

πρακτική του, μη διστάζοντας να κατεβούν μαζικά στο δρόμο κυρίως στο πλαίσιο του «black lives matter».

Χαρακτηριστική της αδυναμίας του συνόλου της Αριστεράς να προβάλει μια άλλη πρόταση αντιμετώπισης της πανδημίας με προοδευτικό πρόσημο είναι και η μη προβολή έως αποσιώπηση του αντιπαραδείγματος της Κούβας. Μιας χώρας που αυτή την ώρα καταγράφει μόλις 600 νεκρούς από την πανδημία, ενώ έχει τον ίδιο πληθυσμό και λίγο μικρότερη έκταση με την Ελλάδα στην οποία οι θάνατοι από κορωνοϊό ξεπέρασαν τους 11.300. Μια χώρα που το ΑΕΠ της εξαρτάται σε μεγαλύτερο βαθμό από τη δική μας από τον τουρισμό, που έχει όμως 80.000

μόνιμους γιατρούς στο αποκλειστικά δημόσιο σύστημα υγείας της, εκ των οποίων οι 40.000 είναι γενικοί γιατροί διεσπαρμένοι σε κάθε κοινότητα και κάθε γειτονιά στις αστικές περιοχές, και συνολικά διαθέτει 300.000 εργαζόμενους στο δημόσιο σύστημα υγείας της. Έτσι είναι σε θέση να κάνει πόρτα-πόρτα ιχνηλάτηση, έγκαιρη διάγνωση των θετικών, απόλυτα οργανωμένη επιδημιολογική επιτήρηση και φυσικά να παρέχει πλήρεις υπηρεσίες ΠΦΥ και νοσοκομειακής περίθαλψης. Σε συνθήκες μάλιστα σκληρού αμερικανικού εμπάργκο επί 60 έτη καταφέρνει να παράξει το δικό της εμβόλιο κατά της covid-19 χάρη στο κέντρο ιατρικής βιοτεχνολογίας που έχει δημιουργήσει εδώ και μια 30ετία και ταυτόχρονα στέλνει διεκάδες διεθνιστικές ιατρικές αποστολές σε πληττόμενες χώρες. Στην Ελλάδα υπηρετούν μόλις 18.000 γιατροί στο ΕΣΥ (συμπεριλαμβανομένων και όλων των ειδικευμένων και επικουρικών) και 60.000 άλλοι επαγγελματίες υγείας μόνιμοι και με προσωρινές συμβάσεις. Πολλοί δε από αυτούς κατά τη διάρκεια της πανδημίας αποσύστασαν από την εργασία επειδή αρρώστησαν ή έμειναν σπίτι ως γονείς που φροντίζουν ανήλικα τέκνα ή

ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, με αποτέλεσμα το ΕΣΥ να λειτουργήσει με λιγότερο κόσμο από πριν την πανδημία, καθώς οι πραγματικές νέες προσλήψεις υπήρξαν πολύ λίγες και πολύ καθηυτηρημένες.

Σε αυτό το σκηνικό όπου τους τελευταίους δύο μήνες η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη δεκάδα των ευρωπαϊκών χωρών και στην πρώτη εικοσάδα παγκόσμια των χωρών με τους περισσότερους θανάτους ανά εκατομμύριο πληθυσμού και στην τελευταία πεντάδα στην Ευρώπη όσον αφορά την εμβολιαστική κάλυψη, αποφασίζεται το άνοιγμα των πάντων. Κοντράρεται έτσι η κοινή λογική όταν στο μακροχρόνιο τρίτο κύμα αφήνει την κοινωνία ελεύθερα να «αυτορυθμιστεί», ενισχύοντας ανορθολογικές απόψεις που αρνούνται την κρισιμότητα της κατάστασης και αμφισβήτουν την επιστήμη. Το μόνο που απομένει είναι η ευθύνη των πολιτών, που θα πρέπει να προστατευόνται με τα γνωστά μέτρα και να προστατεύουν τις ευπαθείς ομάδες για να μη ζήσουμε ένα καλοκαίρι όπου θα δίνεται η νέα μάχη του οξυγόνου...

**Χριστίνα Κυδώνα
Θιδωρής Ζδούκος**

covid-19

Η αποτυχία της κυβέρνησης στην υπόθεση ΚΕΘΕΑ

Κακής ακάληπτης αναδιπλώθηκε η κυβέρνηση στην υπόθεση ΚΕΘΕΑ. Το διορισμένο από την κυβέρνηση ΔΣ έστειλε σε όλες τις εργαζόμενες και εργαζόμενους προσχέδιο νόμου, στο οποίο πρότεινε ριζικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας και το χαρακτήρα του οργανισμού.

Η αντίδραση ήταν άμεση και οξύτατη. Ο σύλλογος εργαζομένων του ΚΕΘΕΑ, που είχε αρνηθεί εξαρχής να συνομιλήσει ως... παρατηρητής (έτσι όριζε το ΔΣ) στην προσπάθεια ετοιμασίας του προσχέδιου, αρνήθηκε και να επικυρώσει το προσχέδιο με σχόλια ή προτάσεις «βελτίωσης». Ταυτόχρονα οξεία ήταν η αντίδραση της

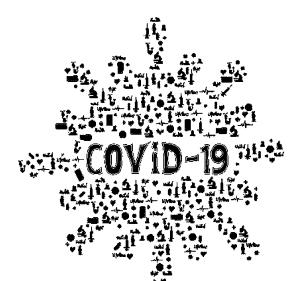
κοινωνίας με καμπάνιες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα ΜΜΕ.

Καλό είναι να υπενθυμίσουμε ότι πριν ενάμιση περίπου χρόνο η κυβέρνηση κατέργησε το αυτοδιοίκητο του ΚΕΘΕΑ, όπου το άμισθο ΔΣ εκλεγόταν από τα απόφοιτα μέλη του προγράμματος, τα μέλη των συλλόγων οικογένειας και τις εργαζόμενες και εργαζόμενους, για να ορίσει ένα έμμισθο πλέον ελεγχόμενο ΔΣ.

Είναι πολύ ξεκάθαρη η προσπάθεια της κυβέρνησης και στην υπόθεση ΚΕΘΕΑ. Έναν οργανισμό που λειτουργεί και είναι αποτελεσματικός, τον γραφειοκρατικοποιούμε, τον κάνουμε «βαθύ» δημόσιο,

ώστε να ελέγχεται από την εκάστοτε κυβέρνηση και στη συνέχεια μπορούμε να κάνουμε περικοπές, να καταργήσουμε τις μόνιμες θέσεις εργασίας και να τις αντικαταστήσουμε με ΕΣΠΑ και ΟΑΕΔ, μπορούμε να τον συγχωνεύσουμε και γιατί όχι να τον ιδιωτικοποιήσουμε ή να σταματήσουμε να προσφέρουμε τις υπηρεσίες του δωρεάν. Δεν είναι δυστυχώς επιστημονικής φαντασίας σενάριο, είναι η ζιφερή καθημερινότητα του σκληρού νεοφιλελευθερισμού.

E.K.

Μαθητές Δεύτερης Κατηγορίας

Ίσως η πιο πολυφορεμένη έκφραση με την έναρξη της πανδημίας και τη συνακόλουθη καραντίνα, είναι «ότι είμαστε φυλακισμένοι, κλεισμένες σε μια φυλακή, ότι έχουμε χάσει την ελευθερία μας» και άλλες αντίστοιχες.

Τι μπορεί να σημαίνει όμως να είσαι εν μέσω καραντίνας φυλακισμένος μέσα στην πραγματική και όχι τη μεταφορική φυλακή; Πώς είναι να χάνεις ακόμη κι αυτές τις ώρες που πίσω από τα κάγκελα στο προαύλιο κοιτάς τον ήλιο; Και πώς μπορεί να διαμορφώνεται η καθημερινότητα όταν χάνεις τη δυνατότητα των επισκεπτηρίων και τη δυνατότητα να παρακολουθείς τα μαθήματά σου, που τόση διέξοδο από τη σκληρότητα της ζωής στη φυλακή αποτελούν;

Όταν στο πρώτο κλείσιμο των σχολείων με αφορμή την πανδημία προβλέφθηκε η παροχή τηλεκπαίδευσης στους μαθητές και τις μαθήτριες όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, ηχηρή ήταν η παντελής υποστήριξη των μαθητών που βρίσκονται έγκλειστοι στο κατάστημα κράτησης Κορυδαλλού. Έτσι λοιπόν, από τη μέρα που έκλεισαν τα σχολεία, αποκλείστηκε και κάθε δυνατότητα πρόσβασης στη μαθησιακή διαδικασία για τους κρατούμενους που φοιτούν στο ΣΔΕ αλλά και στο ΙΕΚ. Μετά από πίεση του συλλόγου διδασκόντων επιτράπηκε για ένα μικρό διάστημα η διανομή εκπαιδευτικού υλικού, ώστε να παραμένει με κάποιο τρόπο η επαφή με το γνωστικό αντικείμενο, αλλά και αυτό σταμάτησε όταν αυξήθηκαν τα κρούσματα. Όσοι φοιτούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επίσης έμειναν εκτός εκπαιδευτικής διαδικασίας, αφού δεν προβλέφθηκε ούτε γι' αυτούς η σταθερή παρακολούθηση των τηλεδιαλέξεων του Πανεπιστημίου.

Φυλακή στη φυλακή λοιπόν, αλλά ας μείνουμε στο θέμα της εκπαίδευσης

Στη φυλακή του Κορυδαλλού λειτουργεί Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) στο κεντρικό κατάστημα και στο παράρτημα του Νοσοκομείου των φυλακών για όσους νοσηλεύονται εκεί σταθερά ή για βραχύχρονη νοσηλεία. Λειτουργεί επίσης ΙΕΚ με ειδικότητες γραφιστικής, τέχνης σκίτου και μαγειρικής και στο πλαίσιο του προγράμματος Εν Δράσει του ΚΕΘΕΑ υλοποιούνται για τα μέλη του κι άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως τμήματα ελληνομάθειας, προετοιμασία για τις εξετάσεις με τον νόμο του κατ' ιδίαν διδαχθέντα, τμήματα εκμάθησης Η/Υ.

Μετά το φετινό Πάσχα, όταν όλα τα σχολεία άνοιξαν, επιτράπηκε μόνο η προβολή βιντεοδιαλέξεων, που ετοιμάζουν οι εκπαιδευτικοί προς τους μαθητές. Πάλι δηλαδή κάτι που πόρρω απέχει από μια ζωντανή και

αποδοτική εκπαίδευτική διαδικασία. Και αυτό μόνο στο σχολείο στο κεντρικό κατάστημα και όχι στο παράρτημα του Νοσοκομείου.

Πέρα από το στρουθοκαμηλισμό και την άρνηση των αρχών για πρόσβαση των κρατουμένων σε υπηρεσίες ίντερνετ και κινητής τηλεφωνίας, πέρα από την ξεκάθαρα εχθρική τοποθέτηση της διοίκησης στην προαγωγή της εκπαίδευσης και των θετικών που συνεπάγονται για τους κρατούμενους, απειλείται επιπλέον και η πρόσβαση στα μεροκάματα που δικαιούνται όσοι φοιτούν στο σχολείο, παρ' όλο που ουδεμία ευθύνη φέρουν για τη μη διεξαγωγή των μαθημάτων.

Σε όλα αυτά ας προστεθούν και τα υπόλοιπα προβλήματα: Πλημμελής απολύμανση και καθαριότητα, κόψιμο των επισκεπτηρίων με αφορμή την πανδημία, αδιαφορία στο δίκαιο και μόνιμο αίτημά τους για αποσυμφόρηση. Αδιαφορία του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (ιυπεύθυνου για τα ΣΔΕ και τα ΙΕΚ) για γραφική ύλη, για μάσκες και γάντια που δεν πήγαν ποτέ στο σχολείο.

Η μη συμμετοχή στην εκπαίδευτική δραστηριότητα για κάποιον που είναι στη φυλακή δεν τον αποκόπτει μόνο από τον εκπαιδευτικό του στόχο και το γνωστικό αντικείμενο. Η σχολική παρακολούθηση είναι πολλά πράγματα ταυτόχρονα. Να καλυφθεί ένα κενό γνώσης και να αποκτηθεί ένα χαρτί που θα βοηθήσει στην αναζήτηση εργασίας και την ομαλή επανένταξη όταν έρθει η ώρα της αποφυλάκισης. Άλλα πάνω απ' όλα η συμμετοχή στην εκπαίδευτική διαδικασία είναι η επαφή και η επικοινωνία με τον έξω κόσμο. Είναι η συμμετοχή σε μια δυναμική ομάδα με όρους διαφορετικούς από αυτούς της φυλακής τις υπόλοιπες ώρες. Όλα αυτά χάνονται όταν σταματούν τα μαθήματα στη φυλακή. Συνεχίζει να νικά ο στάσιμος χρόνος του κελιού.

Κάποια αιτήματα επανέρχονται σταθερά πολλά χρόνια χωρίς δικαίωση. Το ένα είναι η δημιουργία σχολείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη φυλακή, μιας και πολλοί κρατούμενοι είναι αναλφάβητοι — μέχρι τώρα υπάρχει η δυνατότητα μόνο συμμετοχής στις εξετάσεις για την απόκτηση απολυτη-

ρίου Δημοτικού. Το δεύτερο είναι η δημιουργία τμήματος ελληνομάθειας για τους πάρα πολλούς κρατούμενους που δεν έχουν την ελληνική ως μητρική και που η εκμάθηση της γλώσσας περιορίζεται στην αργκό της φυλακής. Το πιο σημαντικό όμως είναι η απόρριψη της δημιουργίας σχολείου για τις γυναίκες κρατούμενες. Με πρόσχημα την έλλειψη χώρου που θα διασφαλίζει την ασφάλεια για την υλοποίηση μαθήματος, οι πάνω από 100 κρατούμενες περιορίζονται σε κάποια μαθήματα που γίνονται εθελοντικά. Αυτό σημαίνει ότι ούτε μεροκάματα δικαιούνται ούτε πιστοποίηση μπορούν να διεκδικήσουν. Δεύτερο φύλο και στο χώρο της κράτησης.

Η εκπαίδευση στη φυλακή αντιμετωπίζεται ως μέσο ασκησης πειθάρχησης πάνω στο σώμα και την ψυχή των κρατουμένων. Η παροχή της με τους όρους που προαναφέρονται αυτό καταδεικνύει. Είναι πολύ σημαντικό να μη χρειάζεται να διεκδικείται κάθε φορά εκ νέου, αλλά να εμπεδωθεί ότι είναι αναφέρετο δικαίωμα όλων όσοι βρίσκονται για οποιοδήποτε λόγω στη φυλακή, ανεξάρτητα από φύλο, φυλή ή χρόνο κράτησης.

Ευαγγελία Κοντοδήμα

Την ώρα που γράφονται οι γραμμές αυτές το υπουργείο επέτρεψε τα διά ζώσης μαθήματα στο κεντρικό κατάστημα κράτησης στον Κορυδαλλό.

Παλαιάς και σύγχρονης κοπής αυταρχισμός

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

ο κλασικό θεωρητικό σχήμα λέει ότι η υποχώρηση του κοινωνικού κράτους συνοδεύεται από την ανάδυση του αστυνομικού κράτους. Όταν εγκαταλείπονται η εκπαίδευση, η υγεία, η πρόνοια και απορρυθμίζεται η εργασία, τότε οι ηττημένοι πρέπει να κατασταλούν προκειμένου να μην αναπτυχθούν οι αναμόνενες κοινωνικές εντάσεις.

Θα μπορούσε να πει κανείς ότι αυτό το σχήμα επιβεβαιώνεται από την πολιτεία της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Κατά τη γνώμη μου, αυτό ισχύει και είναι ορθό. Υπάρχουν ωστόσο και άλλες παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Αφενός η παραδοσιακή συντηρητική τάση της ελληνικής Δεξιάς [αλλά και της κάθε Δεξιάς] προς τον αυταρχισμό, δηλαδή τη νοσταλγία μιας ιεραρχικής, πατριαρχικής κοινωνίας. Αυτή η νοσταλγία μιλά στην ψυχή της βαθιάς ελληνικής Δεξιάς. Ο εθνικισμός, η νοσταλγία του απολεσθέντος παραδείσου του σεβασμού προς το δάσκαλο με τη βίτσα και τον ιερέα, όλα αυτά αποτελούν ένα αφρήγημα που – για προφανείς λόγους – δεν μπορεί να είναι η αιχμή του σημερινού λόγου, αλλά βρίσκει τρόπους να εκφράζεται από περιφερειακούς εκπροσώπους της ΝΔ με σκοπό τη συντήρηση και ενίσχυση της σχέσης με την παραδοσιακή της βάση, ιδίως αυτή με ήλικια άνω των 65 ετών.

Δίπλα σε αυτή την τάση υπάρχει η εκσυγχρονισμένη μορφή του συντηρητισμού. Εδώ το σχήμα δεν ανακαλεί ευθέως τη νοσταλγία της παλιάς Ελλάδας, αλλά αναφέρεται σε μια ευρωπαϊκή χώρα που οι παθογένειες και οι υπερβολές της Μεταπολίτευσης δεν αφήνουν να ακολουθήσει το δρόμο του ευρωπαϊκού, σύγχρονου και φιλελεύθερου πεπρωμένου.

Αυτή η δεύτερη, εκσυγχρονιστική εκδοχή της κανονικότητας, αποτελεί την προμετωπίδα για τις παρεμβάσεις της σημερινής κυβέρνησης. Για την εμπέδωση βέβαια της συναίνεσης πάνω σε αυτή την εκδοχή στο δημόσιο χώρο, είναι αναγκαία και η επιστράτευση και του πρώτου ρεύματος, δηλαδή του παλιού, καλού συντηρητισμού.

Οι παρεμβάσεις της σημερινής κυβέρνησης στα ζητήματα δημοκρατικών ελευθεριών έχουν αναφορά και στις δύο αυτές ρητορικές. Ο χαρακτήρας τους είναι τόσο ουσιαστικός όσο και συμβολικός.

Για παράδειγμα, η ψήφιση του νόμου για τις διαδηλώσεις είναι σαφές ότι συνδιαλέγεται με τη ρητορική που έχει αναπτυχθεί εδώ και δεκαετίες σχετικά με τις πορείες ως έκφραση κοινωνικής ανευθυνότητας και διατάραξης της εμπορικής δραστηριότητας. Είναι δεδομένο ότι ο νόμος αυτός στην πραγματικότητα έχει ακυρωθεί στην πράξη,

καθώς βασικές πλευρές του (προηγούμενη γνωστοποίηση σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, ορισμός αστικά υπεύθυνου) δεν τηρούνται από τους διοργανωτές. Ωστόσο, η κυβέρνηση εκτιμά αφενός ότι αυτό το συγκεκριμένο νομικό οπλοστάσιο μπορεί να αξιοποιηθεί σε κάποια άλλη, πιο ευνοϊκή συγκυρία, αφετέρου ότι η ψήφιση του νόμου έχει έναν παιδευτικό (όπως θα έλεγε και ο κύριος Γεραπετρίτης) χαρακτήρα.

Αντίστοιχα, είναι προφανές ότι ο νόμος για την παρουσία αστυνομίας στα πανεπιστήμια δεν εξυπηρετούσε καμία πραγματική ανάγκη της συγκυρίας, ιδίως όταν τα ΑΕΙ παραμένουν κλειστά λόγω της πανδημίας εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο. Ωστόσο, αντιστοιχούσε στη ρητορική της ανομίας στα ΑΕΙ. Προφανώς αυτή η συζήτηση δεν αντιστοιχεί στην εμπειρία όσων εμπλέκονται με όποιον τρόπο στη λειτουργία των ΑΕΙ. Ωστόσο δημιουργεί μια εικονική, εναλλακτική πραγματικότητα που αναπαράγεται από φίλια προς την κυβέρνηση μέσα σε τέτοιο βαθμό ώστε να εμπεδωθεί και να συνομολογηθεί ως πραγματικότητα ακόμα και από μη φιλικές προς την κυβέρνηση δυνάμεις.

Η υπόθεση της απεργίας πείνας του Δημήτρη Κουφοντίνα και η κυβερνητική στάση απέναντι της συμπυκνώνει αυτές τις φαινομενικά αντίθετες, αλλά στην πραγματικότητα παραπληρωματικές, αντιλήψεις. Ένα ζήτημα εφαρμογής του νόμου για τον τρόπο έκτισης της ποινής του κρατούμενου αναγορεύτηκε από την κυβέρνηση ως ένα σημείο σημαντικής συμβολικής αξίας προκειμένου να καταδειχθεί η αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να μην υποχωρήσει στους «εκβιασμούς» του κρατούμενου και του κινήματος αλληλεγγύης. Όπως έχει σωστά καταδειχθεί και αλλού, οι υποχωρήσεις από τις αρχές του κράτους δίκαιου υπήρξαν μείζονες και σε αυτή την υπόθεση, πράγμα που προκάλεσε κάποια ρήματα στο κυβερνητικό στρατόπεδο από γνήσιους φιλελεύθερους και συντηρητικούς ανθρώπους με αρχές. Στο πλευρό της κυβέρνησης, αντίθετα, βρέθηκαν με το ζήλο του νεοφώτιστου οι διανοούμενοι του ακραίου κέντρου, πράγμα που δείχνει την βαθύτερη επικοινωνία μεταξύ του παλιάς κοπής και του εκσυγχρονιστικού αυταρχισμού..

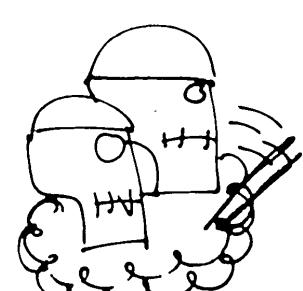
Ο αυταρχισμός της κυβέρνησης δεν θα μπορούσε παρά να έχει κύρια έκφραση στην αντιμετώπιση των μεταναστών και των προσφύγων. Η στοχοποίηση του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού είναι για την κυβέρνηση προνομιακή, καθώς αποτελούν για την κοινωνία έναν άγνωστο, έναν ξένο, έναν πληθυσμό που μπορεί ευκολότερα να περιθωριοποιηθεί και να υποστεί δυσμενείς διακρίσεις.

Σε σχέση με τους μετανάστες, κύρια μέριμνα της κυβέρνησης υπήρξε να κλείσει το δρόμο προς την πολιτογράφηση με την αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για την απονομή της ιθαγένειας (πιο δύσκολες εξετάσεις, εισαγωγή εισόδηματικών κριτηρίων). Η ΝΔ εκτιμά ότι ο μεταναστευτικός πληθυσμός δεν αποτελεί προνομιακό της κοινό, σε αντίθεση με τους ομογενείς της τρίτης και τέταρτης γενάριας τους οποίους προσπαθεί να προσεταιριστεί ως νέο εκλογικό κοινό.

Απέναντι στους πρόσφυγες, ο αυταρχισμός είναι πιο ωμός. Άλλαγες στη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων ασύλου με σκοπό περισσότερες απορρίψεις. Ταυτόχρονα, κλείσιμο των δομών αξιοπρεπούς διαβίωσης (π.χ. ΠΙΚΠΑ και Καρά Τεπέ στη Λέσβο) και προώθηση της λύσης των κλειστών κέντρων ακόμα και παρά τις αναστολές της Κομισιόν.

Άφησα για το τέλος τη διαχείριση της πανδημίας. Σε ένα πεδίο πρωτόγνωρο, η κυβέρνηση πολιτεύτηκε σε πρώτο χρόνο επιτυχημένα εφαρμόζοντας ένα μοντέλο σημαντικών περιορισμών των ελευθεριών που ωστόσο κάποιες ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένες. Στο ζήτημα αυτό η κυβέρνηση ακολούθησε μια κεντρώα στρατηγική αποστασιοποιούμενη προς τα μοντέλα της εναλλακτικής Δεξιάς τύπου Τραμπ, Μπολσονάρο και Τζόνσον, που προέταξαν την αξία της ατομικής ελευθερίας των μετακινήσεων σε βάρος της δημόσιας υγείας. Μετά την πρώτη περίοδο, ωστόσο, με σαφήνεια η κυβέρνηση εκμεταλλεύτηκε τη συγκυρία είτε για να νομοθετήσει με βάση τη νεοφιλελεύθερη ατζέντα της χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα κινηματικής αντίδρασης είτε για να δώσει το φίλι της ζωής σε αποτυχημένες νομοθετικές της επιλογές (απαγόρευση συναθροίσεων). Κατ' αυτό τον τρόπο, η πανδημία εργαλειοποιήθηκε προκειμένου να επιβληθούν πολιτικές επιλογές πειθάρχησης. Η προκλητική συμπεριφορά κυβερνητικών στελεχών και του ίδιου του πρωθυπουργού και οι αντιφάσεις της κυβερνητικής πολιτικής (άνευ όρων ανοιγμά του τουρισμού, αντιφατικές επιλογές) υπονόμευσαν την ηγεμονία που είχε επιτύχει η κυβέρνηση σε αυτό το πεδίο.

Μένει το δυσκολότερο. Να υπονομευτεί η κυριαρχία στην κοινωνία του κυβερνητικού αυταρχικού λόγου είτε παλιάς συντηρητικής είτε εκσυγχρονιστικής κοπής. Άλλα για αυτό η συζήτηση είναι πολύ μεγάλη και σύνθετη.

Βασίλης Παπαστεργίου
Δικηγόρος, μέλος του ΔΣ του ΔΣΑ

Με αφορμή το νομοσχέδιο Βρούτση – Χατζηδάκη Ο λύκος, ο γάιδαρος

Μεγάλη αναταραχή και σφοδρή πολιτική αντιπαράθεση έχει πυροδοτήσει το υπό κατάθεση έως σήμερα (μέσα Μάη) σχέδιο νόμου της κυβέρνησης για τα εργασιακά. Απολύτως δικαιολογημένα. Περιλαμβάνει απ' ότι διαρρέεται σημαντικές απορρυθμιστικές διατάξεις, σε καμία περίπτωση όμως περισσότερο βλαπτικές από τις αντίστοιχες ρυθμίσεις στο οικείο κεφάλαιο του πολυνόμου 4635. Ο οποίος σημειωτέον το φθινόπωρο του 2019 πέρασε όχι μόνο αναίμακτα, αλλά και χωρίς να υπάρξει παρά ελάχιστη πολιτική – και σε καμία περίπτωση κινηματική – αντίδραση. Επιπλέον, στο πλαίσιο των διαρκώς εντεινόμενων πολιτικοκινηματικών αντιδράσεων για το νέο νομοσχέδιο, καλλιεργείται μια εικόνα, εάν όχι κρυφή προσδοκία, ότι ο κόσμος της εργασίας, τα κινήματα, η Αριστερά και η αναρχία ετοιμάζονται για μια πολύ σφοδρή σύγκρουση με την κυβέρνηση και το κεφάλαιο, με όρους μάλιστα συντεταγμένης αντεπίθεσης.

Συνεπώς, το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι το εξής: Πόσο πιθανό εκτιμάται ότι είναι να αναχαιτιστεί ή να ανατραπεί στην πράξη η προώθηση των νέων αντεργατικών ρυθμίσεων της κυβέρνησης από ένα εργατικό κίνημα ευρισκόμενο σε (άστρη) υποχώρηση για τουλάχιστον δέκα χρόνια; Πριν αναζητηθούν οι προϋποθέσεις για μια επιτυχή για την εργατική πλευρά έκβαση μιας τέτοιας αναμέτρησης χρήσιμο είναι να γίνουν πρώτα κάποιες βασικές διαπιστώσεις.

«Νυ’aspara lupludichialeauailji/ Δεν φοβάται ο λύκος από την προβιά του πρόβατου»...

...λέει μια βλάχικη παροιμία, δηλαδή αυτός που είναι αποφασισμένος και αισθάνεται ισχυρός βαδίζει ατάραχος και ανεπηρέαστος από σπασμωδικές και επιθετικοφανείς αντιδράσεις του αδύναμου αντιπάλου του.

Δύο lockdown, το ένα σκληρό (άνοιξη 2020) και το άλλο ημίσκληρο και μακράς διαρκείας (Νοέμβρης 2020 - Μάης 2021) ξόδεψε η κυβέρνηση προκειμένου να καταθέσει ένα νομοσχέδιο σχεδόν έτοιμο στις βασικές διατάξεις του ήδη από τις αρχές του 2020, όταν και οι πρώτες λεπτομερείς «διαρροές» στον Τύπο. Κατά πάσα πιθανότητα η ΝΔ εγκλωβίστηκε ή απλά προσαρμόστηκε στο επικοινωνιακό σκέλος της υπόθεσης και επέλεξε συνειδητά την επί μακρόν κοινοβουλευτική αδράνεια και συνάμα την επικοινωνιακή προπαγάνδιση του. Έτσι, σε συνδυασμό με όλες τις αντεργατικές «έκτακτες» παρεμβάσεις της πανδημίας, αφενός κατάφερε να διατηρεί διαρκώς ζωντανή την υπόσχεση προς το κεφάλαιο για πολιτική και οικονομική μεροληφτία υπέρ του και αφετέρου είχε και έχει την πολυτέλεια να αναζητεί την καλύτερη στιγμή για την κατάθεση του νομοσχεδίου, π.χ. λίγο πριν τις εκλογές ή έστω πριν την εμφάνιση των πρώτων εικόνων κατάρρευσης της αγοράς εργασίας κατά την επάνοδο στη μετά καραντίνα κανονικότητα.

Ανεξάρτητα όμως από τους λόγους αυτής της καθυστέρησης ή αναβλητικότητας, σε κάθε περίπτωση διαψεύδεται πανη-

γυρικά η επιχειρηματολογία ότι η κυβέρνηση θα προσπαθούσε να νομοθετήσει σε περιβάλλον καραντίνας για να προσπελάσει τις σκληρές κοινωνικές αντιστάσεις. Ταυτόχρονα, επιβεβαιώνεται περίτρανα ότι στη βάση και της πρόσφατης μνημονιακής εμπειρίας ο εργατικός παράγοντας ελάχιστα λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό των συνεπειών από την εφαρμογή ακραία νεοφιλελεύθερων μέτρων στην αγορά εργασίας. Η πρόσφατη συνθήκη της πανδημίας το επικύρωσε με εμφατικό τρόπο.

Το εργατικό κίνημα της χώρας καθ' όλη τη διάρκεια της έξαρσης του Covid-19 είχε όλους τους λόγους του κόσμου να κάνει να μοιάζουν με παιδικό πάρτι οι εικόνες από τις συγκρουσιακές εργατικές και άλλες διεκδικήσεις στους γαλλικούς δρόμους. Η ελληνική κυβέρνηση έλαβε τα λιγότερο προστατευτικά μέτρα για την υγεία και την εργασία σε σχέση με όλο τον υπόλοιπο ευρωπαϊκό χώρο και αντιθέτως ελαστικοποίησε περαιτέρω τους όρους απασχόλησης: Απελευθέρωσε πλήρως το διευθυντικό δικαίωμα, κατήργησε κάθε έννοια ελέγχου της νομιμότητας στις εργασιακές σχέσεις και στην κοινωνική ασφάλιση και συνέβαλε αποφασιστικά στο να καταλάβει η Ελλάδα όλες τις αρνητικές πρωτιές (ή έστω πρώτες θέσεις) στις σχετικές συγκριτικές μελέτες σε ότι αφορά τα χρήματα για τη διάσωση των θέσεων εργασίας, το ποσοστό αναπλήρωσης των αποδοχών, την αντιμετώπιση της ανεργίας, το επίπεδο του κοινωνικού διαλόγου και της συλλογικής διαπραγμάτευσης, την απώλεια των θέσεων εργασίας ή τη μείωση των ωρών απασχόλησης κ.λπ.

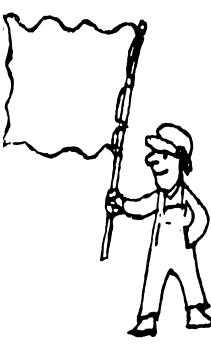
Παρ' όλα αυτά, καταγράφηκε μια δυστοκία στη διοργάνωση σημαντικών και μαζικών,

πόσο μάλλον νικηφόρων, κλαδικών κυρίως, απεργιακών ή άλλων κινητοποιήσεων, ακόμη και εκεί όπου αυτό ήταν αντικειμενικά και υποκειμενικά ευκολότερο: τουριστικός κλάδος, εκπαίδευση, δημόσια υγεία. Αντιθέτως, απέναντι στα μείζονα πολιτικά επιδικία ενεργοποιήθηκαν ελπιδοφόρα αντανακλαστικά, ιδίως από την πλευρά της πολλαπλώς χτυπημένης νεολαίας, με αντιστρόφως ανάλογα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά, όπως ενδεικτικά στα πεδία α) της αντιφαστικής πάλης και της συγκέντρωσης στο Εφετείο για τη δίκη της Χρυσής Αυγής ή β) της αντίστασης στην κρατική καταστολή/αστυνομική βία και της μεγαλειώδους διαδήλωσης στη Νέα Σμύρνη. Οι κατά τα άλλα αξιοπρεπείς απεργιακές κινητοποιήσεις, σε συνθήκες βέβαια κρατικής ανοχής, της 26^{ης} Νοέμβρη 2020 και της 6^{ης} Μάη 2021 (συμπεριλαμβανομένου έστω και του ΠΑΜΕ λίγα χιλιόμετρα παρέκει) απέχουν παρασάγγιας ως προς τη μαζικότητα και τον παλμό σε σύγκριση με το μέσο όρο των διαδηλώσεων που κατόρθωσαν να πραγματοποιηθούν σε ένα κλίμα απαγορεύσεων και ακραίας αστυνομικής καταστολής με αφορμή τη διασφάλιση των σωφρονιστικών δικαιωμάτων του απεργού πείνας Δημήτρη Κουφοντίνα.

Γενικότερα, διαπιστώνεται μεγαλύτερη ευκολία και κινητικότητα ως προς τη συγκρότηση πρωτοβουλιών, δικτύων και συσπειρώσεων για κάθε είδους ελευθερίες και δικαιώματα (περιβάλλον, καταστολή, σεξισμός-έμφυλη βία κ.λπ.) και παράλληλα αναβλητικότητα, απροθυμία ή έστω δυσκοιλότητα ως προς την παρέμβαση – πόσο μάλλον για το συνασπισμό δυνάμεων – στο επίπεδο ειδικότερα των εργατικών διεκδικήσεων. Και όμως, σε ζήτημα δημοκρατίας ανάγεται πλέον και αυτή η προσάσπιση της εργασίας και εν γένει της κοινωνικής πολιτικής, εφόσον ο επελαύνων αυταρχικός νεοφιλελεύθερισμός αναλαμβάνει μια διπλή λειτουργία στη σύγχρονη συγκυρία.

Ο αυταρχισμός της επιχείρησης ως σκοπός και ως μέσο

Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα αποτελεί για τις ελίτ μια υποδειγματική περίπτωση εφαρμογής πολιτικών λιτότητας στο πλαίσιο ενός ακραία νεοφιλελεύθερου στρατηγικού σχεδιασμού με στόχο την απορρύθμιση της εργατικής νομοθεσίας και την ενίσχυση του κεφαλαίου με χαρακτηριστικά ασυδοσίας.

και η εργασία...

Ο αυταρχικός χαρακτήρας μιας τέτοιας επιτυχούς μεθόδου σης θεμελιώνεται κυρίως στη διάλυση του συστήματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης σε συνδυασμό με την ενίσχυση των ελαστικών μορφών απασχόλησης και την απελευθέρωση του διευθυντικού δικαιώματος, πέρα ακόμη και από την υποχρέωση συμμόρφωσης της εργαδοσίας στα ελάχιστα εναπομείναντα όρια νομικής προστασίας. Η εξατομίκευση των εργασιακών σχέσεων ως πολιορκητικός κριός του εργατικού δικαίου δεν στοχεύει απλά στην εκδικητική ιδεολογική και υλική επικράτηση του κεφαλαίου απέναντι στις κατακτήσεις της εργασίας όλων των περασμένων δεκαετιών. Αυτός είναι ο προφανής στόχος ευτελισμού της εργασιακής αξιοπρέπειας και μείωσης του άμεσου και έμμεσου εργασιακού κόστους.

Ταυτόχρονα, όμως, η εξέλιξη αυτή της επικράτησης του αυταρχισμού στην επιχειρηση διευκολύνει ευρύτερα την απαξίωση της κοινωνικής πολιτικής και τη δηλητηρίαση των συλλογικών οραμάτων και των συνδικαλιστικών αξιών, ενώ μέσα από την τόνωση της υπευθυνοποίησης και του ατομισμού ως προς την προσπάθεια επιβίωσης απέναντι σε συνθήκες φτώχειας και επισφάλειας επιταχύνεται η διαμόρφωση των κατάλληλων όρων για την εγκαθίδρυση ενός νέου απολυταρχικού και αντιδημοκρατικού συστήματος διακυβέρνησης όλων των υποτελών τάξεων, άρα προοδευτικά του συνόλου των πολιτών. Ο νέου τύπου εργαζόμενος, απομονωμένος, φοβισμένος, φτωχοποιημένος και αν-αλληλέγγυος, χωρίς ασφαλιστική συνείδηση και συνδικαλιστική προοπτική, βγαίνει συντετριμένος από το εργασιακό χώρο καταπίεσης και απρόθυμος να αντισταθεί στην ολομέτωπη επίθεση των κρατούντων για την επιβολή της νέας απολυταρχικής τάξης πραγμάτων.

Το πνεύμα και το γράμμα του νομοσχεδίου Βρούτση - Χατζηδάκη δεν αποτελούν παρά τη νέα προσαρμοσμένη εκδοχή μιας συνεπούς εξακολούθησης της ίδιας από δεκαετίας στρατηγικής που επικαιροποιείται ως προς τα προτάγματα ανάλογα με τη συγκυρία: Για την προσέγγιση επενδύσεων σε καιρούς ασθενικής και άνεργης ανάκαμψης (2019), για την αποφυγή μαζικής φτωχοποίησης και ραγδαίας αύξησης της ανεργίας (2020), για να συνδυαστούν τα κοινοτικά χρήματα με τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που απαιτεί η «επανεκκίνηση της οικονομίας» στη μετά Covid-19 εποχή (2021).

Εδώ και πολλά χρόνια η τήρηση του **8άωρου** και η πληρωμή των **υπερωριών**

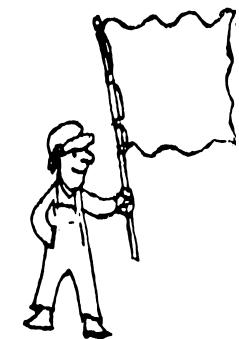
είναι δύο από τα πιο σύντομα και επιτυχημένα ανέκδοτα μεταξύ των εργαζομένων, τη στιγμή που όχι μόνο διαπιστώνονται σπάνια από τους αποδυναμωμένους ελεγκτικούς μηχανισμούς οι αντίστοιχες παραβάσεις, αλλά πλέον τιμωρούνται και παρά πολύ ελαφρά. Η μη τήρηση του ωραρίου εργασίας, ωστόσο, δεν αφορά μόνο τις μικρές επιχειρήσεις, αλλά εξίσου και τις μεγάλες και καλά οργανωμένες, ακόμη και τις τράπεζες και τις βιομηχανίες. Όπου από παλιά και με την ανοχή ή και τη συναίνεση πολύ συχνά της εργατικής πλευράς και του συνδικάτου, το κυρίαρχο «σύστημα» εκτεταμένων μαύρων υπερωριών συνδεύεινων από αρμοβές «στο χέρι» ή από άλλες διευκολύνσεις και ανταλλάγματα έρχονται στο προσκήνιο εξ αφορμής ενός εργατικού (όχι σπάνια θανατηφόρου) απυχήματος, αλλά δεν κλονίζονται ως επιχειρησιακή συνήθεια. Η στιγμή δε που στους ίδιους ακριβώς χώρους παρατηρείται να «συμφωνούνται» στο πλαίσιο της συλλογικής ρύθμισης, όχι πάντα λόγω της νομικής υπεροπλίας της εργοδοτικής πλευράς, διακριτικοί, ήτοι δυσμενέστεροι, όροι και αποδοχές για τους νεοπροσλαμβανόμενους και τους νέους συναδέλφους.

Έπειτα και από την οριστική κατάργηση του δικαίου των συλλογικών διαπραγματεύσεων (2019) κάτω από δύο στους δέκα εργαζόμενους/ες καλύπτεται-προστατεύεται σήμερα από κάποια συλλογική ρύθμιση, με προοπτικές ραγδαίας μείωσης και αυτού

του ποσοστού. Οι επικείμενες αλλαγές στο **συνδικαλιστικό νόμο**, κυρίως σε ό,τι αφορά την κήρυξη και περιφρούρηση της απεργίας και την εσωτερική λειτουργία των συνδικάτων, ολοκληρώνουν το παζλ της συνολικής επίθεσης στη συλλογική δράση στους χώρους δουλειάς. Ωστόσο, εδώ και χρόνια λιγότεροι από ένας στους δέκα εργαζόμενους/ες στον ιδιωτικό τομέα ανήκουν σε κάποιο από τα χιλιάδες αποϊδεολογικοποιημένα και θεσμικά παροπλισμένα σωματεία της χώρας, τα οποία (τις περισσότερες φορές ακουσίως) υποβιβάζουν τις (γενικές ιδίως) απεργίες σε συμβολικές μορφές διαμαρτυρίας μικρής συμμετοχής και περιορισμένης πολιτικής εμβέλειας.

Την τελευταία διετία, τέλος, σε μεγάλο βαθμό η εργατική τάξη της χώρας μας εθίζεται σε καταστάσεις ανομίας στους χώρους δουλειάς ως κανονικότητα, εφόσον στερείται των πολύτιμων υπηρεσιών της εργατικής κατάκτησης του **Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας**. Υπό το πρόσχημα της πανδημίας δεν γίνονται καθόλου εργατικές διαφορές και δεν πραγματοποιούνται πρακτικά έλεγχοι, εφόσον ενδεικτικά, μέχρι πρόσφατα, όλες οι αλλαγές στο ωράριο ή οι αναστολές εργασίας μπορούσαν να δηλώνονται τον επόμενο μήνα από αυτόν στον οποίο γίνονται, καθιστώντας έτσι ατελέσφορη κάθε ελεγκτική απόπειρα. Την υποβάθμιση του ΣΕΠΕ σε απλή διεύθυνση του υπουργείου Εργασίας τον Αύγουστο του 2019, με σκοπό

εργαϊκά

να πληγεί η ανεξαρτησία και η αποτελεσματικότητα της αποστολής του, διαδέχεται σήμερα η κατάργησή του και η αντικατάσταση του από μια νέα ανεξάρτητη αρχή στα πρότυπα της ΑΑΔΕ, στο όνομα της ενίσχυσης της αυτονομίας του, στην πραγματικότητα ωστόσο με σκοπό την απαλλαγή του υπουργείου από την πολύπλευρη παρέμβαση των επιθεωρητών/ριών στο πλαίσιο της ουσιαστικής προάσπισης των εργατικών δικαιωμάτων.

«Shcljoapica tarludiureaclji/ κουτσάινει ο γάιδαρος από τ' αυτιά»...

...λέει μια άλλη βλάχικη παροιμία για όσους προφασίζονται διάφορες υπεκφυγές για να αποφύγουν ή να αναβάλουν κάποια δουλειά ή υποχρέωση.

Η προτεραιοποίηση της ανασυγκρότη-

σης του εργατικού κινήματος είναι παραπάνω από κατεπείγουσας σημασίας και όχι ένα πάρεργο ή μια δευτερεύουσα υποχρέωση υπό την αναβλητική μάλιστα δικαιολογία των παθογενειών του θεσμικού ή γραφειοκρατικού συνδικαλισμού, οι οποίες αποτελούν το σύμπτωμα της ασθένειας και όχι την αιτία αυτής. Για την ώρα διαπιστώνεται ότι υποτιμάται συστηματικά ή έστω αποφεύγεται από το ανταγωνιστικό κίνημα η επίπονη, ίσως και αντιδημοφιλής ή συκοφαντημένη, αλλά αναγκαία δουλειά της πολιτικής συγκρότησης των μαχητικών τμημάτων της μισθωτής εργασίας, ενόσω σε κάποιες φωτεινές αλλά μεμονωμένες περιπτώσεις οι εναπομείνασες αυτές δυνάμεις εγκλωβίζονται στη θεμιτή άλλα αποσπασματική πρωτοβουλία της εσωτερικής αναδιάρθρωσης του συνδικάτου.

Παρά τις άναρθρες σε playback ηχηρές κραυγές το εν λόγω νομοσχέδιο κατά πάσα πιθανότητα όχι μόνο θα περάσει, λιγότερο ή περισσότερο αναίματα, όχι μόνο δεν θα καταργηθεί στην πράξη, αλλά επιπλέον θα επικυρώσει την αέναη πορεία αποδιάρθρω-

σης των εργασιακών σχέσεων μέχρι την επόμενη αντεργατική νομοθετική παρέμβαση. Καλοδεχούμενες οι πρόσφατες πρωτοβουλίες για τον επακριβή υπολογισμό του ποσού είτε μιας απαραίτητης αύξησης του κατώτατου μισθού είτε της θέσπισης ενός καθολικού βασικού εισοδήματος, αλλά ποιος ακριβώς θα επιβάλει αυτές τις μεταρρυθμίσεις; Καλές οι πολιτικές πρωτοβουλίες για τα «δικαιώματα», αλλά, αν δεν προταχθεί η επανάκτηση των εργατικών κατακτήσεων, ο αυταρχικός νεοφιλελευθερισμός αργά ή γρήγορα θα ισοπεδώσει όλες ανεξαιρέτως τις ελευθερίες στο πέρασμά του.

Από τη στιγμή που ο γάιδαρος πέντε ημέρες κοσκινίζει, ο λύκος θα το φάει το αρνί όσο κι αν αυτό αγριεύει. Αν δεν φάει στην αναμπομπούλα και τον γάιδαρο...

Απόστολος Καψάλης
επιστημονικός συνεργάτης INE/ΓΣΕΕ

Αγώνας από τα κάτω ενάντια στην αντισυνδικαλιστική τρομοκρατία

Hαπεργιακή σύγκρουση με τον αντισυνδικαλιστικό νόμο του Χατζηδάκη είναι η μάχη των μαχών για την υπεράσπιση βασικών κατακτήσεων της εργατικής τάξης και μπορούμε να την κερδίσουμε τσακίζοντας την κυβέρνηση. Η επίθεση της κυβέρνησης σήγουρα έχει σχέση με το μίσος του Μητσοτάκη για τα συνδικάτα, αλλά πολύ περισσότερο στοχεύει να τα διαλύσει όχι γιατί νιώθει δυνατή, αλλά γιατί φοβάται το απεργιακό κίνημα και το συνδικαλισμό, ιδιαίτερα τον από τα κάτω, τα πρωτοβάθμια σωματεία, όπου και βάζει τα μεγαλύτερα εμπόδια προσπαθώντας ουσιαστικά να καταργήσει το δικαίωμα στην απεργία.

Κομμάτι αυτής της πρόθεσής τους ήταν το όργιο των διώξεων σε συνδικαλίστριες και συνδικαλιστές υγειονομικούς, όπως προφανώς και η πρόσφατη απόλυτη μου.

Στα νοσοκομεία υπήρχε παραδοσιακά ισχυρός γραφειοκρατικός συνδικαλισμός ειδικά στην ΠΟΕΔΗΝ, που με τη δράση αγωνιστών από τα κάτω, με τα μπρος πίσω της Αριστεράς που είχε ισχυρή παρουσία, αλλά και με την πρωτοπόρα απεργιακή δράση σωματείων, όπως στον «Άγιο Σάββα», με ηγεσία την αντικαπιταλιστική

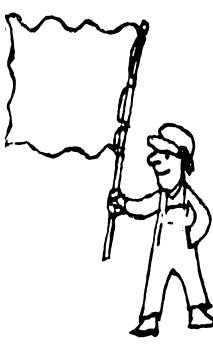
Αριστερά, ανάγκαζε ηγεσίες που δεν είχαν να ζηλέψουν τίποτα από τη ΓΣΕΕ να προκηρύσσουν απεργίες και κινητοποιήσεις. Να μπαίνουν οι συμβασιούχοι (ΟΑΕΔ) στα σωματεία, να τα ζωντανεύουν και να καθορίζουν όλες τις μάχες συνολικά και για τους μόνιμους. Να φτιάχνονται επιτροπές αγώνα και να δυναμώνεται η μαγιά των αγωνιστών και η δύναμη των συνελεύσεων και των απεργιών και να απλώνεται αυτή η δράση και με προσπάθεια του συντονιστικού νοσοκομείων.

Ειδικά μέσα στην πανδημία, ο συνδικαλισμός στα νοσοκομεία αποκάλυπτε τα αίσχη της κυβέρνησης και τη δολοφονική πολιτική της, αλλά και η απεργιακή σύγκρουση που έσπαγε απαγορεύσεις, από τα προαύλια στις 7 Απρίλη μέχρι και τις απεργίες στις 16 Ιούνη, στρίμωχναν την κυβέρνηση με αποτελέσματα να μένουν στη δουλειά οι συμβασιούχοι, να κερδίζουν μέτρα ασφαλείας ή εβδομαδιαία τεστ όπως στον «Άγιο Σάββα». Και δεν ήταν καθόλου δεδομένο σε τέτοιες δύσκολες συνθήκες.

Αυτό έβαλε στο στόχαστρο η κυβέρνηση με τη συνδικαλιστική δίωξη μου και την απόλυτη μου. Να σπάσει ένα σωματείο που δεν τους άφησε σε χλωρό κλαρί και μαζικοποιούσε τις απεργίες με

μένα στην ηγεσία του για πάνω από 8 χρόνια. Και έχασε! Μετά την απόλυτη μου επιστρέφω σε άλλο νοσοκομείο μόνιμος, κερδίζοντας μία πρώτη νίκη μετά από έναν τρίμηνο σκληρό απεργιακό αγώνα, με συμπαράσταση από όλα σχεδόν τα συνδικάτα, την Αριστερά και χιλιάδες κόσμου που κατάλαβε το νόημα της επίθεσης. Ο αγώνας συνεχίζεται γιατί έχουμε και άλλη μάχη στον «Άγιο Σάββα», με τη δίωξη μετακίνηση της συναδέλφισσας συνδικαλίστριας και πυλώνα του σωματείου μας Αγγελικής Γεωργούλη στο «Ελπίς». Συνεχίζουμε στις 25 Μάη στην εκδίκαση των ασφαλιστικών μου μέτρων με συγκέντρωση στις 9π.μ. έξω από τα δικαστήρια της Ευελπίδων για να επιστρέψω στον «Άγιο Σάββα». Συνεχίζουμε για μονιμοποίηση των συμβασιούχων, για να μην περνούν η τρομοκρατία και ο εκβιασμός. Μετά από τις 6 Μάη, που ήταν απεργία-σταθμός κόντρα στη συναινετική γραφειοκρατία, οργανώνουμε από τα κάτω τον αγώνα μας σε όλους τους χώρους με προοπτική να τασκίσουμε τα σχέδια τους και να μην τολμήσει ο Χατζηδάκης καν να κατεβάσει το νομοσχέδιο.

Κώστας Καταραχιάς
Πρόεδρος του Σωματείου
Εργαζομένων στον «Άγιο Σάββα»

αφιέρωμα στην
απεργία πείνας
του Δ. Κουφοντίνα

Εξήντα έξι μέρες αγώνα και αλληλεγγύης, που δεν ξεχνιούνται

τις αρχές Γενάρη, όταν ο Δημήτρης Κουφοντίνας ξεκινούσε την πέμπτη απεργίας πείνας σε 19 χρόνια νύχτας, είχαμε μια μόνο βεβαιότητα: μολονότι απολύτως δίκαιο, το αίτημά του να επιστρέψει από τον Δομοκό, όπου μετήχθη παράνομα, στον Κορυδαλλό, θα ακουγόταν από λίγους και θα κινητοποιούσε λιγότερους. Όχι μόνο γιατί ο ίδιος ήταν – και παραμένει – ο πιο επώνυμος στόχος της κυβερνώσας οικογένειας, της γνωστής πρεσβείας και πλειάδας έντυπων και ηλεκτρονικών Μέσων, εθισμένων στη «μετα-αλθήθεια». Άλλα και γιατί, μετά το δεύτερο επιδημικό κύμα, ο εύλογος φόβος, η κόπωση, τα μειωμένα αντανακλαστικά στη Βουλή και στο δρόμο – και φυσικά η απειλή της βίας και των προστίμων, με πρόσχημα την πανδημία –, θα δυσκόλευαν πολύ το κίνημα αλληλεγγύης. Προς μεγάλη μας ικανοποίηση, κάναμε λάθος!

Η απογείωση της αλληλεγγύης

Επί 66 μέρες, ο θαυμάσιος αγώνας του Δημήτρη έγινε καταλύτης για να επιστρέψουν στο δρόμο χιλιάδες άνθρωποι. Δημιούργησε ρωγμές στο κομματικό σύστημα, τα ΜΜΕ και τη δικαστική εξουσία. Λόγω διάρκειας, αλλά και της απόλυτης συνέπειάς του, έγινε σημείο συνάντησης των αγώνων ενάντια στην πανεπιστημιακή αστυνομία και τον εκτός ορίων πανδημικό αυταρχισμό, την κυβερνητική συγκάλυψη της δυσώδους υπόθεσης Λιγνάδη και το δρόγιο αυθαίρετης βίας στη Νέα Σμύρνη. Ενέπνευσε ευγενείς χειρονομίες αλληλεγγύης, όπως οι απεργίες πείνας των αναρχικών κρατούμενων Νίκου Μαζιώτη, Γιάννη Δημητράκη, Βαγγέλη Σταθόπουλου και Πολύκαρπου Γεωργιάδη, του Λιβανέζου πολιτικού κρατούμενου Ζορζ Ιμπραχίμ Αμπνταλά, της καθηγήτριας της Σχολής Καλών Τεχνών Γεωργίας Σαγρί, την κατάληψη της Πρυτανείας του ΑΠΘ και του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, όπου πρωταγωνίστησε ο αντιεξουσιαστικός χώρος¹ και τη δημιουργία της Πρωτοβουλίας Νομικών και Δικηγόρων. Πυροδότησε κινητοποίησεις, που συχνά διαλύθηκαν με βία, χημικά και προσαγωγές πριν καν ξεκινήσουν – σπουδαία, στο δρόμο, η Συνέλευση Αλληλεγγύης –, επιβεβαιώνοντας στο τέλος το «παράδοξο της καταστολής»: αντί ο αυταρχισμός να παγώσει τους ανθρώπους, εξόργισε και έβγαλε στο δρόμο περισσότερους.

Οι κινητοποιήσεις και οι δηλώσεις συμπαράστασης ήρθαν από τις πιο διαφορετικές πλευρές, και από τις τέσσερις γωνιές του πλανήτη: Από Έλληνες και ξένους προοδευτικούς πανεπιστημιακούς, δημοσιογράφους, καλλιτέχνες, γιατρούς – αλλά, στην τελική ευθεία, και από θεολόγους, ιερείς, στελέχη του ΚΙΝΑΛ και της ΝΔ. Από τη Στουτγάρδη, το

Μπράιτον, την Τουρκία, το Κουρδιστάν και τη Χώρα των Βάσκων, ως τις ΗΠΑ και τη Λατινική Αμερική. Από παλιότερους απεργούς πείνας, ως τη Διεθνή Αμνηστία και ευρωβουλευτές (όχι μόνο) της Αριστεράς. Άλλα και από χιλιάδες ανθρώπους που κατέκλυσαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτώντας την παρέμβαση της άφωνης κ. Σακελλαροπούλου και του πρωθυπουργού, σπάζοντας μια λογοκρισία στο facebook χωρίς προηγούμενο ύχαρακτηριστικές, εδώ, οι αλλεπάλληλες επιθέσεις στις σελίδες της «Συνάντησης», της Ταξικής Αντεπιθεσης, του ThePressProject. Κάπως έτσι, ο μισάνθρωπος «βασιλιάς» αποκαλύφθηκε γυμνός – παρά τους μηχανισμούς λογοκρισίας και οργανωμένης βίας που κινητοποίησε, παρά την υπεροπλία του σε κοινοβουλευτικό και μιντιακό επίπεδο.

Το μαύρο μέτωπο

Η απεργία πείνας άρχισε με τις χειρότερες προϋποθέσεις. Ένα αυνπόγραφο, θανατολαγνικό πανό στο Πανεπιστήμιο Πειραιά έγινε για μέρες επικοινωνιακό υπερόπλο για να αντιστραφούν οι ρόλοι επιτιθέμενου και αμυνόμενου και να δαιμονοποιηθούν οι υποστηρικτές του αιτήματος του απεργού: στο κλίμα αυτό, οι 17 πρώτοι υπογράφοντες από τις τάξεις του ΣΥΡΙΖΑ αντιμετώπισαν μύδρους, ακόμα και από το εσωτερικό του κόμματος. Σειρά είχε η συντονισμένη διακίνηση φωτογραφιών από τις αγροτικές φυλακές της Κασσαβέτειας, για να «τεκμηριωθεί» αφενός η «πολυτελής διαβίωση» του απεργού πείνας το 2018 και, αφετέρου, η «ιδιαίτερη μεταχείριση» που οξίωνε, τάχα, ο ίδιος. Όταν οι ηχηρές παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων και της Διεθνούς Αμνηστίας

αντέστρεψαν το νοσηρό κλίμα, αμφισβητήθηκε η συνέπεια του αγώνα και οι νομικοί χειρισμοί εκ μέρους της συνηγόρου, όμως, αλλεπάλληλες παρεμβάσεις ίστο Δικαστικό Συμβούλιο της Λαμίας, το Συμβούλιο της Επικρατείας και την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου κατέληξαν μονότονα ότι «μόνη αρμόδια είναι η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών», δηλαδάνη γ.γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής Σοφία Νικολάου, που εκείνες τις μέρες ξεπέρασε τον πιο μισάνθρωπο και στρεψόδικο εαυτό της.

Αναμενόμενα, η σοβαρότερη στήριξη στην κυβέρνηση ήρθε από τον πρώην πρέσβη των ΗΠΑ στην Αθήνα, Νίκολας Μπερνς, που δήλωσε στο twitter ότι «η ελληνική κυβέρνηση δικαίως αρνείται χάρες στον καταδικασμένο για τρομοκρατία Δημήτρη Κουφοντίνα»: ήταν μια εύγλωττη υπόμνηση, για όποιον αμφέβαλλε, ποιοι και γιατί έπαιρναν το ρίσκο να έχουμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα νεκρό απεργό πείνας.

Το Δίκτυο

Κρατώντας το νήμα από το 2002, το Δίκτυο μπήκε στη μάχη «χωρίς οικονομία δυνάμεων», αλλά με μια απλή – και δυστυχώς όχι πολύ δημοφιλή – ιδέα: «Η πολιτική συμμαχιών δεν είναι γενικά ούτε «στενή» ούτε «πλατιά», αλλά προσπαθεί να εξασφαλίσει την αναγκαία ισορροπία μεταξύ της τήρησης των αρχών μας και της επίτευξης της αποτελεσματικότητας για το επίδικο». Η σάση αυτή όρισε το εύρος της απεύθυνσης και των παρεμβάσεών μας, και τελικά τη συμμετοχή μας στο κείμενο-έκκληση προς τον Δημήτρη να σταματήσει, όταν πια η πολιτική σύγκρουση υπερέβαινε κατά πολύ το δίκαιο αίτημά του. Θεωρούμε ότι η σάση αυτή συνέβαλε ώστε ένας μειοψηφικός αγώνας, με πολλαπλά κέντρα (και όχι πάντοτε συντιθέμενα...), να γίνει επί εβδομάδες κεντρικό πολιτικό ζήτημα. Παλεύοντας με το σώμα του, ο Δημήτρης κατάφερε πολλά απέναντι στον Γολιάθ. Κι εμείς θυμηθήκαμε πως η αλληλεγγύη μπορεί να αλλάζει σχέσεις, ανθρώπους και «συσχετισμούς», με τρόπους που μετά δεν ξεχνιούνται.

**Δημοσθένης
Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος**

Η απεργία πείνας του Δ. Κουφοντίνα

Δήλωση Δημήτρη Κουφοντίνα

(14.3.2021)

Η αλληλεγγύη είναι η ζωτική συνθήκη που μας ενώνει στους αγώνες. Ευχαριστώ τους φίλους και συντρόφους που στάθηκαν αλληλεγγύοι. Ευχαριστώ όλους τους προοδευτικούς ανθρώπους για τη συμπαράστασή τους, που δεν ήταν συμπαράσταση σε ένα πρόσωπο, αλλά σε μια στιγμή αγώνα απέναντι σε μια απάνθρωπη εξουσία.

Αλληλεγγύη και συμπαράσταση που δείχνει ότι υπάρχουν ζωντανές κοινωνικές δυνάμεις που αντιστέκονται στην αυθαιρεσία, τη βία και τον αυταρχισμό. Κι αυτό αποτελεί μια νέα ελπίδα.

Η οικογένεια που κυβερνά απόδιεξε πόσο αδίστακτη είναι στον εξευτελισμό των νόμων και του Συντάγματος, στη διαχείριση της δικαιοσύνης. Τους τα χαρίζω.

Τους κρίνει ο κόσμος που κατεβαίνει στους δρόμους. Αυτό που γίνεται εκεί έχω είναι πολύ πιο σημαντικό από αυτό για το οποίο ξεκίνησε.

Μπροστά στη δύναμη αυτών των αγώνων, δηλώνω απ' τη μεριά μου ότι με την καρδιά και το μυαλό είμαι κι εγώ εκεί, ανάμεσά σας.

Πρωτοβουλία Δικηγόρων και Νομικών

(26.2.2021)

Οι ώρες που διανύουμε είναι οι τελευταίες πριν η Ελλάδα καταταχτεί στις χώρες όπου πεθαίνουν κρατούμενοι απεργοί πείνας. Ως δικηγόροι και νομικοί επιστήμονες κινητοποιηθήκαμε μπροστά στον κίνδυνο της απώλειας μιας ανθρώπινης ζωής ενός κρατούμενου αμετάκλητα καταδικασμένου, του Δημήτρη Κουφοντίνα, που διεκδίκει με το σώμα του ένα νόμιμο και εύλογο αίτημα, σχετιζόμενο αποκλειστικά με την έκτιση της ποινής του. Το ίδιο έπραξε η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, κόμματα, ενώσεις, φορείς, προσωπικότητες από όλο το πολιτικό φάσμα από την Αριστερά μέχρι την Κεντροδεξιά. Δεκάδες χιλιάδες πολίτες αξιοποίησαν τις νέες τεχνολογίες για να απευθυνθούν στην ανώτατη πολιτειακή παράγοντα, την Πρόεδρο της Δημοκρατίας κυρία Κατερίνα Σακελλαροπούλου, που ως τέως δικαστική λειτουργός αντιλαμβάνεται την ιδιαίτερη σημασία του κράτους δικαίου.

Δεν έχουν μείνει άλλα πράγματα να κάνουμε. Όταν οι θεσμοί δεν εισακούν την φωνή της κοινωνίας και της κοινής λογικής, οι πολίτες πρέπει να βρουν τρόπο

να ακουστούν. Τυχόν θάνατος του κρατούμενου απεργού πείνας θα συνιστά μια άτυπη επιβολή θανατικής ποινής, που για τελευταία φορά εφαρμόστηκε σ' αυτή τη χώρα το 1972 επί δικτατορικού καθεστώτος. Μ' αυτή την εφιαλτική σκέψη και συμμετέχοντας σε κάθε άλλη καλούμενη μαζική διαμαρτυρία, οι 1000+ δικηγόροι και νομικοί που υπογράφουμε την «Έκκληση» θα βρεθούμε το Σάββατο 27 Φεβρουαρίου, στις 12μ., στην Πλατεία Συντάγματος [...].

Κοινή δήλωση Αναμέτρησης, ΑΡ.Α.Σ, Δικτύου για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Ε.Ε.Κ, Κόκκινης Γραμμής, Συνάντησης για μια Αντικαπιτα- λιστική Διεθνιστική Αριστερά

(13.3.2021)

Η ηρωική απεργία πείνας και η αταλάντευτη στάση του Δημήτρη Κουφοντίνα λειτούργησαν παραδειγματικά. Το αίτημά του, απόλυτα νομιμοποιημένο στη συνείδηση της κοινωνίας, δεν ικανοποιείται από μια κυβέρνηση που βρίσκεται στο περιθώριο, στηριζόμενη πλέον μόνο από την αμερικανική πρεσβεία, τα κυρίαρχα ΜΜΕ, τις δυνάμεις καταστολής και κάποια φασιστοειδή. Όμως, η απεργία πείνας πέτυχε μια μεγαλύτερη νίκη, γεμίζοντας με αυτοπεοίθηση και αισιοδοξία το κίνημα για τη σκληρή αναμέτρηση που έρχεται, δημιουργώντας πανικό στα κρατικά επιτελεία.

Αυτή τη μάχη θα τη δώσουμε όλες και όλοι μαζί, μέσα και έξω από τα κελιά. Γ' αυτό ζητάμε από τον αγωνιστή Δημήτρη Κουφοντίνα να μείνει ζωντανός και να συνεχίσουμε μαζί τον αγώνα. Τίποτα δεν τελείωσε, όλα συνεχίζονται.

Συνέλευση Αλληλεγγύης στον απεργό πείνας Δημήτρη Κουφοντίνα

(15.3.2021)

Στις 14 Μαρτίου, ο επαναστάτης κομμουνιστής Δ. Κουφοντίνας σταμάτησε την απεργία πείνας μετά από 65 μέρες αντίστασης. Παρότι το αίτημά του για μεταγωγή στον Κορυδαλλό δεν έγινε δεκτό, οι κινηματικές και κοινωνικές δυναμικές, που εκφράστηκαν με αφορμή την απεργία πείνας ξεπέρασαν κατά πολύ το ίδιο το αίτημα. [...] Μέσα από τις πανελλαδικές μέρες αλληλεγγύης, τις παρεμβάσεις στην αμερικανική πρεσβεία, τη συμβολική κατάληψη του υπουργείου Υγείας

και του υπουργείου Πολιτισμού, την πορεία στα κεντρικά γραφεία της ΝΔ, τις πορείες χιλιάδων διαδηλωτών, που καλέστηκαν από δικηγόρους και οργανώσεις του ευρύτερου ανταγωνιστικού κινήματος, στις οποίες καλούσαμε κι εμείς, το κίνημα αλληλεγγύης, παρά τις απαγορεύσεις και την προσπάθεια επιβολής φόβου, όρθωσε ανάστημα απέναντι στο δόγμα της μηδενικής ανοχής. Οι εκατοντάδες δράσεις (τουλάχιστον 400), παρεμβάσεις και καταλήψεις, σε όλη την Ελλάδα (όπως η κατάληψη του Εργατικού Κέντρου στη Θεσσαλονίκη και η κατάληψη των γραφείων της ΝΔ στην Πάτρα) και το εξωτερικό (όπως η κατάληψη του ελληνικού προξενείου στο Βερολίνο), σε συνδυασμό με τις κινητοποιήσεις των πολιτικών κρατούμενων και την 30ήμερη απεργία πείνας σε αλληλεγγύη με τον Δ. Κουφοντίνα από τους έγκλειστους συντρόφους Ν. Μαζιώτη και Γ. Δημητράκη, απέδειξαν ότι η έμπρακτη αλληλεγγύη δε γνωρίζει σύνορα, ούτε φραγμούς. Η εκδικητικότητα στο πρόσωπο του Δ. Κουφοντίνα και η ακραία καταστολή όλων των δράσεων αλληλεγγύης έπεσαν στο κενό.

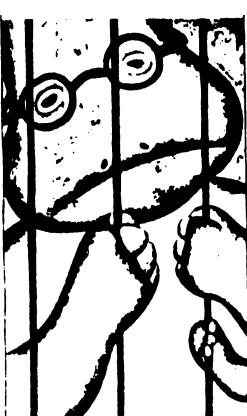
Ως κίνημα δε μιλάμε με όρους νίκης και νίττας, όπως τους αντιλαμβάνεται η αστική κυριαρχία. Ο Δ. Κουφοντίνας έχει νικήσει τον κρατικό μηχανισμό, επειδή αγωνίζεται με συνέπεια παρά τα 20 χρόνια εγκλεισμού. Αιχμάλωτος της αστικής δημοκρατίας και αμετανόητος επαναστάτης, έβαλε το σώμα του ανάχωμα στην επέλαση της κρατικής τρομοκρατίας. Η απεργία πείνας του Δ. Κουφοντίνα συσπείρωσε το κίνημα στην πιο δύσκολη εποχή του. Γιατί αυτή τη στιγμή, εν μέσω πανδημίας, μαίνεται ο πιο επιθετικός κοινωνικός και ταξικός πόλεμος

[...] Όποιος δεν καταλαβαίνει τη σημασία αυτής της απεργίας πείνας, δεν καταλαβαίνει ότι η στάση του κράτους απέναντι στο «χειρότερο εχθρό» του είναι αυτή που θα εφαρμοστεί απέναντι σε όσους και όσες θα αντιστέκονται μελλοντικά. Οι μεγαλύτερες αντιστάσεις κάτω από τις πιο αντίξεις συνθήκες είναι αυτές που δίνουν χώρο στα κινήματα να υπάρχουν [...]

Ανακοίνωση Δικτύου

(9.3.2021)

Για να μην υπάρξει νεκρός απεργός πείνας. Για να σταματήσουν το φακέλωμα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η λογοκρισία, ο χαφιεδισμός. Γιατί ακούσαμε δυνατά το «Πλονά» του νέου ανθρώπου που ξυλοκοπήθηκε βάναυσα και απολύτως αναίτια. Για να φύγει τώρα η αστυνομία από τα πανεπιστήμια. Για να σταματήσει η κυνική εργαλειοποίηση

και το κίνημα αλληλεγγύης

ηση της πανδημίας. Γιατί οι δρόμοι και οι γειτονιές μας μας ανήκουν: ανήκουν σε εμάς – όχι στους ασύδοτους ένστολους τρομοκράτες διά των οποίων επιβάλλεται η κυβέρνηση.

Το Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα στηρίζει τη Μέρα Δράσης για τα Δημοκρατικά Δικαιώματα και Ενάντια στον Αυταρχισμό, συμμετέχοντας στη συγκέντρωση που καλεί η Πρωτοβουλία Δικηγόρων και Νομικών την Πέμπτη 11 Μαρτίου, στις 6μ.μ., στο Σύνταγμα.

Έκκληση της Εφ Συν στον αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο

(26.2.2021)

Απευθυνόμαστε σε σας ως επικεφαλής της Εκκλησίας της Ελλάδος και πρώτο εκφραστή του χριστιανικού λόγου στη χώρα μας. Λόγου αγάπης, συγχώρεσης, θυσίας για τον συνάνθρωπο. Μια ανθρώπινη ζωή βρίσκεται στα δριά της [...] Ενδεχομένως όταν διαβάζετε αυτές τις γραμμές να έχει περάσει στην άλλη πλευρά. Άλλα αν αυτό δεν έχει συμβεί, σας ζητούμε να παρέμβετε με το κύρος που διαθέτετε και την ισχύ των αρχών της χριστιανικής πίστης που πρεσβεύετε και υπερασπίζεστε.

Πρόκειται για τη ζωή του Δημήτρη Κουφοντίνα. Ο άνθρωπος αυτός δικάστηκε και καταδικάστηκε για τις πράξεις του από τον νόμο των ανθρώπων. Για το πότε όμως θα χάσει τη ζωή του αποφασίζει ο Θεός. Οχι οι άνθρωποι. Μην επιτρέψετε σε ανθρώπους να αντικαταστήσουν τον Θεό. Απαιτήστε, διακρηύτε, δώστε δημόσια το μήνυμα του χριστιανισμού σώζοντας τη ζωή του ανθρώπου αυτού.

Δήλωση 100+ πανεπιστημιακών

(21.1.2021)

Εμείς, οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι που υπογράφουμε αυτό το κείμενο θεωρούμε ότι το κράτος δικαίου δεν μπορεί να ισχύει κατά περίπτωση. Επισημαίνουμε ότι η δικαιοσύνη οφείλει να είναι απρόσωπη και οι νόμοι να εφαρμόζονται για όλους, ανεξαρτήτως των αδικημάτων που έχουν διαπράξει. Προσπιζόμαστε τα δικαιώματα των κρατουμένων και υπενθυμίζουμε ότι στόχος του σωφρονιστικού συστήματος δεν είναι η εξόντωση του κρατούμενου. Ζητάμε την άμεση ικανοποίηση του δίκαιου αιτήματος του Δ. Κουφοντίνα για μεταγωγή του στις φυλακές Κορυδαλλού.

Δήλωση Κώστα Γαβρά

(22.2.2021)

Απευθύνω έκκληση στον πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, με βάση τις αρχές του ανθρωπισμού, να τηρήσει την υποχρέωσή του στο πλαίσιο του κράτους δικαίου και των νόμων και να διατάξει την επιστροφή του καταδικασμένου κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα στη φυλακή όπου εξέτιε την ποινή του, δηλαδή στις Φυλακές Κορυδαλλού.

Ανακοίνωση Διεθνούς Αμνηστίας

(11.2.2021)

Όσον αφορά την υπόθεση του 63χρονου κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα, που αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε μακρά απεργία πείνας διαμαρτυρόμενος για τη μεταγωγή του από την αγροτική φυλακή της Κασσαβέτειας στη φυλακή Δομοκού αντί για τη σύμφωνη με τον πρόσφατο νόμο 4760/2020 μεταφορά του στη φυλακή Κορυδαλλού, η Διεθνής Αμνηστία παροτρύνει έντονα τις ελληνικές αρχές να ακολουθήσουν τις συστάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και να παράσχουν στον κρατούμενο πρόσβαση στις σχετικές αποφάσεις με τη μεταγωγή του από την Κασσαβέτεια, καθώς και στο σκεπτικό αυτών των αποφάσεων. Η οργάνωση έχει ενημερωθεί από τη συνήγορο του κρατούμενου ότι η αποτυχία των αρχών να παρέχουν τέτοια πρόσβαση του έχει στερήσει την ευκαιρία να προσφύγει κατά αυτών των αποφάσεων.

Δήλωση του Ισπανού ευρωβουλευτή Μιγκέλ Ουρμπάν

(8.2.2021)

Ο Δημήτρης Κουφοντίνας έχει υποχρεωθεί να καταφύγει σε απεργία πείνας προκειμένου να διεκδικήσει το αυτονόητο αίτημα να μεταφερθεί στις φυλακές του Κορυδαλλού, όπως προβλέπει και ο νόμος που ψήφισε πρόσφατα η ίδια η ελληνική κυβέρνηση. Έχοντας ήδη συμπληρώσει ένα μήνα απεργίας πείνας – και επιβαρυμένος από προηγούμενες – πλέον κινδυνεύει η υγεία του με ανεπανόρθωτες βλάβες, κινδυνεύει η ίδια η ζωή του. Ο καθένας και η καθεμιά από εμάς οφείλουμε να απαιτήσουμε να σταματήσει η εξόντωση του. Ενώνω κι εγώ τη φωνή μου με εκείνες των πανεπιστημιακών που υπερασπίζονται το κράτος δικαίου, των γιατρών που υπερασπίζονται μια ανθρώπινη ζωή σε

κίνδυνο, των πολιτών με συνείδηση που υπερασπίζονται τα δημοκρατικά δικαιώματα ενός ανθρώπου που ζητά να αντιμετωπιστεί όπως ο νόμος ορίζει για όλους.

Δήλωση Βασίλη Βασιλικού

(5.2.2021)

Ένας τρομοκράτης που παραδίνεται αυτόκλητος στην έδρα της Αστυνομίας δεν είναι κάτι συνηθισμένο, ακόμα και στα αστυνομικά μυθιστορήματα του Σιμενόν πή της Αγκάθα Κρίστι.

Δεν είναι ακόμα σύνηθες ο ίδιος μετά από 20 χρόνια στη φυλακή, όπου τα πρώτα χρόνια τα περνά στην πλήρη απομόνωση, να φτάσει στο σημείο, λόγω της άμεμπτης συμπεριφοράς του σε όλο αυτό το διάστημα (και του βιβλίου που εξέδωσε για την περιπέτειά του πριν από μερικά χρόνια) να τύχει μιας προσωπικής δικαίωσης από την πολιτεία, με την πενθήμερη διαμονή του στο σπίτι της οικογένειάς του ανά εξάμηνο και την πάντα στη μέρα και την ώρα ακριβώς της επιστροφής του στο κελί.

Πρόκειται για τον Δημήτρη Κουφοντίνα που εδώ και 28 μέρες διαμαρτύρεται, ζητώντας την επιστροφή του στις φυλακές Κορυδαλλού, με απεργία πείνας που κινδυνεύει να είναι μοιραία. Κι αν συμβεί κάτι τέτοιο – ο μη γένοιτο – θα κληθούν οι υπεύθυνοι να λογοδοτήσουν για την απανθρωπία τους.

Κείμενο υπογραφών 853 καλλιτεχνών

Η απεργία πείνας αποτελεί ιστορικά πάντα «αποκοτία» καθώς ο απεργός πείνας βουλγιτικά επιβάλλει στον εαυτό του την αντιστροφή του βασικού ενστίκου της ζωής, της αυτοσυντήρησης. Προκειμένου να διασώσει την αξιοπρέπειά του, θέτει σε κίνδυνο ακόμα και αυτό το αδιαπραγμάτευτο όριο της σωματικότητας.

Όσοι και όσες υπογράφουμε αυτό το κείμενο αισθανόμαστε ότι αυτή η συνθήκη μας αφορά.

Σήμερα που ο ολοκληρωτικός έλεγχος είναι η κατάσταση των πραγμάτων, που οι κατακτήσεις χάνονται και οι νόμοι καταπατούνται, που η κατάσταση εξαίρεσης είναι ο κανόνας, αναγορεύεται σε ύψιστο χρέος ο σεβασμός και η υπεράσπιση της ετερότητας ως μέρος της από κοινού αλήθειας των ανθρώπων.

αφιέρωμα

Αποκτούν δικαίωμα αποφυλάκισης οι πολιτικοί κρατούμενοι της 17Ν

Πέρα από όσα σημαντικά προκάλεσε η πρόσφατη απεργία πείνας του Δημήτρη Κουφοντίνα (μαζικές διαδηλώσεις αλληλεγγύης μέσα στην καραντίνα, ρήγμα στην κρατική καταστολή, ευρεία αμφισβήτηση της κυβερνητικής αυθεντίας κ.λπ.), επανέφερε με ορμητικό τρόπο στο προσκήνιο το ζήτημα των πολιτικών κρατουμένων. Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντικό παράμετρο, καθώς ανέκαθεν υπόρξε μειοψηφική άποψη και στο εσωτερικό του κινήματος ενώ με την πάροδο των χρόνων, ιδιαίτερα για τους κρατούμενους της 17Ν, με εξαιρέσεις τις αλλεπάλληλες απεργίες πείνας του Κουφοντίνα, υπήρξε κόρωση και μείωση του ενδιαφέροντος. Τώρα, όμως, με όλη την κινητικότητα στο δρόμο και ευρύτερα στο δημόσιο χώρο που προκάλεσε η απεργία πείνας, πολλοί άνθρωποι, ιδιαίτερα νέοι, ήρθαν σε επαφή με την πραγματικότητα των πολιτικών κρατουμένων, τις συνθήκες φυλάκισής τους, τη διαδρομή τους, τα αιτήματά τους κ.λπ.

Από το τέλος Ιουνίου ως τα μέσα Σεπτεμβρίου του 2021, ανάλογα με την ακριβή ημερομηνία της σύλληψής τους το 2002, οι καταδικασθέντες σε ισόβια για τη δράση της 17Ν Σάββας Ξηρός, Βασίλης Τζωρτζάτος, Ηρακλής Κωστάρης, Αλέξανδρος Γιωτόπουλος και Δημήτρης Κουφοντίνας τεκμηριώνουν δικαίωμα να ζητήσουν «υφ’ όρων απόλυτη», καθώς έχουν συμπληρώσει τα αναγκαία 19 έτη (15 για τα ισόβια και 4 για την επιπλέον 25αετή κάθειρξη που τους έχουν επιβληθεί) φυλάκισης. Εξαιρείται ο, επίσης ισοβίτης, Χριστόδουλος Ξηρός, γιατί βαρύνεται με νέα αδικήματα που τέλεσε μετά την παραβίαση της άδειάς του κατά την έκτιση της ποινής του.

Βέβαιως, οι συγκεκριμένοι κρατούμενοι αποκτούν δικαίωμα αποφυλάκισης, ωστόσο τούτο δεν σημαίνει ότι οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται αμέσως να τους αποφυλακίσουν, παρότι δεν βαρύνονται με ποινικές ή πειθαρχικές ποινές κατά την έκτιση της ποινής τους. Αρκεί να υπενθυμίσουμε τους νομικισμούς, αλλά και τις σκανδαλώδεις παρανομίες που επιστρατεύθηκαν για να απορριφθεί το απλούστατο και δικαιότατο αίτημα του Δημήτρη Κουφοντίνα να μεταχθεί στη φυλακή Κορυδαλλού, για να γίνουν κατανοητές η εμμονή και η δυνατότητα των διωκτικών αρχών και των πολιτικών προϊσταμένων τους να συνεχίζουν τον πόλεμο κατά

του «εσωτερικού εχθρού» και μέσα στη φυλακή – σε τούτο πρωταγωνιστικό ρόλο παίζει η επίκληση των φρονημάτων, ιδιαίτερα της μη μεταμέλειας, του κρατουμένου.

Επομένως, με δεδομένη μάλιστα την ακροδεξιά, μετεμφυλιοπολεμικό τύπου φυσιογνωμία της κυβέρνησης Μητσοτάκη, είναι προφανές ότι η υπόθεση της αποφυλάκισης των πολιτικών κρατουμένων της 17Ν θα διαβεί δύσκολο δρόμο. Γι’ αυτό ακριβώς, λοιπόν, επειδή θα χρειαστούν επίμονος αγώνας και ευρεία κινητοποίηση, οφείλουμε να διευκρινίσουμε ορισμένα ζητήματα, που απασχολούν ακόμα και τμήματα του κόσμου που στάθηκε θετικά απέναντι στην απεργία πείνας του Δημήτρη Κουφοντίνα. Αυτά αφορούν το χρόνο έκτισης των ισοβίων, την αναγνώρισή τους ως πολιτικών κρατουμένων και εξ αυτού την υποστήριξή τους όχι απλώς στο να μην πεθάνουν, αλλά στο να ζήσουν και πάλι ελεύθεροι.

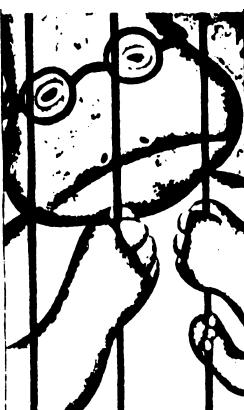
Σε ότι αφορά τα ισόβια, εξαρχής διευκρινίζουμε πως η Ελλάδα έχει από τα «ψηλά ταβάνια» στην έκτιση ισοβίων στην Ευρώπη, και μάλιστα με... διάφορα πανωσηκώματα σε ουκ ολίγες περιπτώσεις. Φυσικά, δεν μας περνάει από το μυαλό ότι στόχος της φυλάκισης είναι ο σωφρονισμός, οι φυλακές όταν δεν είναι κολαστήρια, είναι αποθήκες ανθρώπινων ψυχών, σχολές εγκληματικότητας και προθάλαμοι ισόβιου

κοινωνικού αποκλεισμού όσων πέρασαν από αυτές, ειδικά των φτωχών. Παρ’ όλα αυτά, 19 χρόνια στη φυλακή είναι πολλά, ακόμα και για σκληρή τιμωρία. Περιλαμβάνουν την ψυχική εξόντωση και όσο παρατείνονται επιφέρουν τη φυσική – γίνονται μια αργά εκτελεσμένη θανατική ποινή.

Ο νεοδημοκρατικός ζόφος προετοιμάζει την αύξηση του απαραίτητου χρόνου της έκτισης των ισοβίων σε «ειδικές περιπτώσεις» στα 23-25 έτη. Βεβαίως, αυτό δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ (αν και με όσα έχουμε δει, όλα είναι πιθανά), ωστόσο τέτοιες ρυθμίσεις, ακόμα και αν δεν εφαρμόζονται τυπικά, επηρεάζουν αρνητικά για τον κρατούμενο τους σχεδόν πάντα πρόθυμους δικαστές. Επομένως, όσες και όσοι αρνούμαστε το προαναφερθέν ανθρωποφαγικό μοντέλο οφείλουμε να υπερασπιστούμε την αποφυλάκιση, χωρίς διακρίσεις, όλων των κρατουμένων που πληρούν τους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας. Το ίδιο – και περισσότερο – ισχύει για τους πολιτικούς κρατούμενους, δηλαδή τους καταδικασμένους για «τρομοκρατία», γιατί είναι Ηλίου φαεινότερον πως ότι έκαναν το έκαναν με «μη ταπεινά ελατήρια», που αναγνωρίζεται ως ελαφρυτικό στα δικαστήρια, αγωνιζόμενοι για μια άλλη κοινωνία.

Αν απορρίπτει κανείς τη δράση των ένοπλων οργανώσεων είναι θεμιτό, αν όμως στηλιτεύει τα μέλη τους ως «ειδεχθείς διολοφόνους» και επιδιώκει την παράταση της εξοντωτικής φυλάκισής τους είναι υποκριτικό και αρκούντως βάρβαρο. Προβληματική είναι επίσης και η άρνηση της ιδιότητάς τους ως πολιτικών κρατουμένων εκ μέρους της πλειονότητας της Αριστεράς, κοινοβουλευτικής και εξωκοινοβουλευτικής. Επειδή ακριβώς πάντα πολιτικά πρόσωπα και όχι «στυγοί εγκληματίες» γι’ αυτό το Δικαστήριο του κ. Μαργαρίτη αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει τον Λένιν στην απόφασή του και όχι... τον Μαρκήσιο ντε Σαντ. Τελικά, δεν μπορούμε να θεωρούμε πολιτικούς κρατούμενους μόνο τους ομοιδεάτες μας, αλλά όσους βρίσκονται στη φυλακή επειδή αγωνίστηκαν, έστω και αιματηρά, για την κοινωνική απελευθέρωση. Για την Αριστερά η αναγνώριση της ιδιότητάς του πολιτικού κρατουμένου είναι άρρηκτα δεμένη με την έντιμη και θαρραλέα στάση που οφείλει να έχει τους επόμενους μήνες απέναντι στο ανθρώπινο δικαίωμα των Σάββα Ξηρού, Βασίλη Τζωρτζάτου, Ηρακλή Κωστάρη, Αλέξανδρου Γιωτόπουλου και Δημήτρη Κουφοντίνα να βγουν από τη φυλακή έπειτα από 19 χρόνια.

Νίκος Γιαννόπουλος

**ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ μας
δεν έχει χώρο η αστυνομία!**

Εν μέσω μίας υγειονομικής κρίσης με τεράστια ευθύνη της κυβέρνησης της ΝΔ ως προς τη διαχείρισή της και με τις σχολές κλειστές για πάνω από ένα χρόνο, θεσμοθετήθηκε η ίδρυση της πανεπιστημιακής αστυνομίας, η επονομαζόμενη ΟΠΠΙ, η οποία θα εδρεύει στα πανεπιστήμια, θα υπάγεται όμως και θα λογοδοτεί στην ΕΛΑΣ. Πιστή στις προεκλογικές της δεσμεύσεις για πλήρη εφαρμογή του «νόμου και της τάξης» και πατώντας δήθεν σε ένα αφήγημα περί βίας και ανομίας, η κυβέρνηση αγνόστησε πλήρως όλες τις φωνές αμφισβήτησης, είτε αυτές είναι οι φοιτητικοί σύλλογοι είτε οι πρυτανείες είτε εργαζόμενοι/ες, καθηγητές/ριες. Πάνω στο ίδιο αφήγημα πάτησε και για την κατάργηση του ασύλου το 2019, το οποίο όμως καταρρίπτεται και από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που δείχνουν ότι τα φαινόμενα βίας στις σχολές είναι πολύ λιγότερα από ό,τι στην υπόλοιπη κοινωνία. Η κυβέρνηση εκμεταλλεύτηκε όσο περισσότερο μπορούσε το γεγονός ότι οι σχολές ήταν κλειστές, καθώς θεωρούσε ότι με αυτό τον τρόπο θα προκύψουν πολύ λιγότερες αντιδράσεις και κοινωνικές αναταραχές. Όλοι και όλες γνωρίζουμε όμως, ακόμα και η ίδια η κυβέρνηση, την κατάληξη τέτοιων νομοσχεδίων που προσπάθησαν προηγούμενες κυβερνήσεις να περάσουν ανεπιτυχώς, λόγω των μαζικών αντιδράσεων του φοιτητικού κινήματος.

Ποιοι είναι όμως οι πραγματικοί λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκε η πανεπιστημιακή αστυνομία; Η κυβέρνηση θέλει να διαλύσει τη μορφή και τις δομές του δημοσίου και δωρεάν πανεπιστημίου όπως αυτές υπάρχουν μέχρι σήμερα. Το πανεπιστήμιο μέχρι σήμερα αποτελεί ζωντανό χώρο πολιτικοποίησης και κοινωνικοποίησης, όπου ο φοιτητής και η φοιτήτρια δεν έρχεται μόνο για να παρακολουθήσει μάθημα, αλλά για να συζητήσει πολιτικά, να διαφωνήσει, ακόμη και να παρακολουθήσει μία ταινία στο προαύλιο. Βασικό συστατικό για την υπαρξή του δημοσίου και δωρεάν πανεπιστημίου ήταν και είναι η Γενική Συνέλευση, που παρά τις όποιες παθογένειες μπορεί να έχει, παραμένει η πιο αμεσοδημοκρατική διαδικασία των φοιτητών, μέσω της οποίας λαμβάνονται αποφάσεις, οι οποίες βάζουν φραγμούς στις εκάστοτε νεοφιλελεύθερες πολιτικές για το πανεπιστήμιο. Με την έλευση της πανεπιστημιακής αστυνομίας, όποια φωνή διαφωνεί και δεν συμμορφώθει θα καταστέλλεται Ιόπως έχουμε δει τόσο στη Γαλλία αλλά και στην Ελλάδα βλ. ΑΣΟΕΕ), και άρα η κυβέρνηση θα μπορεί να εφαρμόζει χωρίς καμία αντίσταση οποιαδήποτε αλλαγή θέλει για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (διαγραφές, πειθαρχικά φοιτητήριών, απολύτεις κ.ά). Θα δημιουργηθεί λοιπόν ένα καθεστώς καταστολής, το οποίο θα συνοδεύεται από εικόνες όπως αυτές στη Νέα Σμύρνη ή με εικόνες όπως αυτές από την περισινή ΑΣΟΕΕ, εικόνες δηλαδή αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας. Συνεπώς η κυβέρνηση με κύριο όπλο το φόβο θα προσπαθήσει να απομακρύνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες από τις συλλογικές διαδικασίες μέχρι την τελική διάλυσή τους, κάτι το οποίο ευθυγραμμίζεται πλήρως και με τη γνωστή γραμμή της ΔΑΠ (παράταξη της Νέας Δημοκρατίας). Είναι επίσης τρο-

μακτικό το ποσό των 30.000.000 που αποφάσισε να δαπανήσει η κυβέρνηση για την πανεπιστημιακή αστυνομία, την ίδια στιγμή που αγνοούνται τα χρόνια αιτήματα των φοιτητήτριών για αύξηση της χρηματοδότησης των πανεπιστημίων (ηρόσληψη καθηγητ[ρι]ών, καθαριστικού προσωπικού, αύξηση των μισθών των διδακτορικών).

Παρότι οι σχολές ήταν κλειστές και οι ΓΣ είχαν πολύ μικρότερη προσέλευση, καθώς οι περισσότεροι/ες φοιτητές/ριες λόγω των οικονομικών συνθηκών δεν παρέμειναν στις πόλεις που σπούδαζαν και συνεπώς δυσκολεύονταν να πάρουν αγωνιστικές αποφάσεις, υπήρξε μία διαρκής και μαζική αντίδραση του κόσμου του πανεπιστημίου, η οποία αποτύπωθηκε και στο δρόμο. Όσο βρισκόμασταν πιο κοντά στην ψήφιση, ο κόσμος αλλά και τα ίδια τα αιτήματα μαζικοποιούνταν. Οι πορείες

σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη πάντα από τις πιο μαζικές εικόνες της φετινής χρονιάς. Φτάσαμε μάλιστα στο σημείο να μιλάμε για την πιο μαζική πορεία της πόλης της Θεσσαλονίκης, τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία, με δεκάδες αποφάσεις φοιτητικών συλλόγων και κατειλημμένες σχολές. Σημαντικό ρόλο στο να φτάσει η Θεσσαλονίκη σε αυτόν το βαθμό κινητοποίησης έπαιξε το γεγονός ότι το campus του ΑΠΘ βρίσκεται σε πολύ κεντρικό σημείο στην πόλη και έτσι πάντα πολύ πιο εύκολο να μετατραπεί σε κέντρο αγώνα όλων των φοιτητριών, αλλά φυσικά και οι άνευ προηγουμένου εικόνες καταστολής που προκλήθηκαν από τη βίαιη αστυνομική εισβολή στο χώρο του κατειλημμένου ΑΠΘ. Γ' αυτό κιόλας βλέπουμε ότι είναι διαρκές αίτημα του αστικού υπλοκ η μεταφορά όλων

των σχολών εκτός κέντρου.

Ενώ η κυβέρνηση είχε αφήσει να εννοηθεί ότι το νέο σώμα αστυνομίας θα μπει στις σχολές στις 15 Απριλίου, τελικά κάτι τέτοιο δεν εφαρμόστηκε και πήρε παράταση για τον Σεπτέμβρη, πριν ακόμη επιστρέψουν οι φοιτητές/ριες στις σχολές τους. Σημαντικό ρόλο στην αναβολή της εισόδου έπαιξαν οι παραπάνω κινητοποιήσεις, γι' αυτό και δεν πρέπει να ξεχνάμε τη σημασία του αγώνα και των συλλογικών διαδικασιών. Παρά την αναβολή δεν υπάρχει χώρος και χρόνος για εφησυχασμό, ο αντιεκπαιδευτικός νόμος της Κεραμέως – Χρυσοχοΐδη πρέπει να μείνει και θα μείνει στα χαρτιά.

**Αντώνης Αντωνιάδης
Τάσος Κουπελίδης**

Ένας πρώτος απολογισμός

Επίθεση του Ισραήλ στην Παλαιστίνη

Ο θάνατος και ο πόνος

Οποιαδήποτε προσπάθεια απολογισμού της σύρραξης πρέπει να έχει αφετηρία το τρομακτικό ανθρώπινο κόστος που για μια ακόμα φορά καταβλήθηκε. Οι νεκροί και οι τραυματίες, τα κατεστραμμένα σπίτια και υποδομές δεν είναι ούτε «λεπτομέρειες» ούτε «στατιστικές». Δεν πρέπει ποτέ να συνθηκολογήσουμε με την ιδέα ότι ορισμένα σημεία του κόσμου μας είναι πεδία θανάτου. Και η Παλαιστίνη παραμένει σταθερά ένα πεδίο θανάτου 70 και πλέον χρόνια τώρα.

Με τα μέχρι τώρα στοιχεία, έχουν σκοτωθεί 243 Παλαιστίνιοι, εκ των οποίων 66 παιδιά. Στο Ισραήλ έχουν σκοτωθεί 12 άνθρωποι, εκ των οποία 2 παιδιά. Στη Γάζα καταστράφηκαν 1.000 σπίτια, πέντε πύργοι κατοικιών ισοπεδώθηκαν όπως επίσης τρία τζαμιά και το μοναδικό εργαστήριο για COVID. Έχουν υποστεί ζημιές 17 νοσοκομεία, δεκάδες σχολεία, καθώς και τα δίκτυα ηλεκτρισμού, νερού και λυμάτων.

Σε στρατιωτικό επίπεδο

Σε όλες τις πολεμικές συγκρούσεις στη Γάζα το ποιος νίκησε δεν αποτελεί αντικείμενο γεγονός, αλλά πολιτικό επίδικο. Στα διαγέλματά τους τόσο ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπένγιαμ Νετανιάχου όσο και ο ηγέτης της Χαμάς Ισμαήλ Χανίγιε δύλωσαν νικητές. Ο Νετανιάχου δύλωσε ότι: «Ξενοντώσαμε περισσότερους από 200 τρομοκράτες, μεταξύ τους 25 υψηλόβαθμα στελέχη». Επίσης, η ισραηλινή κυβέρνηση υποστρίζει ότι «γυρίσαμε τη Χαμάς πολλά χρόνια πίσω», ως προς την πολεμική ικανότητά της.

Αναμφίβολα, η Χαμάς και οι υπόλοιπες παλαιστινιακές πολιτοφυλακές έχουν δεχτεί

Την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές η κατάπauση του πυρός μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων μετρούσε μόλις λίγες ώρες. Επομένως, η όποια προσπάθεια απολογισμού της νέας πολεμικής σύγκρουσης στην Παλαιστίνη εμπεριέχει από τη φύση της πολλές αβεβαιότητες. Δεν αναφέρομαι μόνο στη διάρκεια της κατάπauσης του πυρός για την οποία διαμεσολάβησε η Αίγυπτος. Εξίσου σημαντική είναι και η τελική μορφή που θα πάρει η συμφωνία Ισραήλ και Χαμάς. Ένα πρώτ ερώτημα είναι αν η Χαμάς θα παραδώσει δύο Ισραηλινούς που κρατάει στη Γάζα, καθώς και τις σορούς δύο στρατιωτών, σε αντάλλαγμα με τη χαλάρωση του αποκλεισμού στη Γάζα. Επίσης, δεν είναι καθαρό ακόμα αν στη συμφωνία περιλαμβάνεται το σταμάτημα του εποικισμού στο Σεΐχ Τζαρά της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, κάτι που υποστηρίζει η Χαμάς και αρνείται το Ισραήλ.

Βαρύ πλήγμα από την ισραηλινή πολεμική μηχανή. Κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης λειτούργησε το λεγόμενο «Γενικό Επιτελείο», το οποίο φέρεται ως στρατιωτικό συντονιστικό της Χαμάς, της Ισλαμικής Τζιχάντ, του Λαϊκού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης και του Δημοκρατικού Μετώπου για τη Απελευθέρωση της Παλαιστίνης. Ωστόσο, δεν δέρουμε το ακριβές μέγεθος αυτού του πλήγματος, γιατί οι παλαιστινιακές οργανώσεις ακολουθούν τη συνταγή Χεζμπολά πλέον και δεν αποκαλύπτουν τις απώλειές τους. Το σίγουρο είναι ότι ρουκέτες έπεφταν στο Ισραήλ μέχρι το τέλος του πολέμου, πράγμα που δείχνει ότι η πολεμική ικανότητα της Χαμάς δεν είχε καμφθεί. Επίσης, φαίνεται ότι το Ισραήλ δεν κατάφερε να σκοτώσει τον στρατιωτικό αρχηγό της, Μοχάμεντ Ντεΐφ, παρά το ανελέητο κυνηγότο που του έκανε. Να σημειωθεί ότι σε αυτόν τον πόλεμο το οπλοστάσιο των Παλαιστινίων εμφανίστηκε αναβαθμισμένο σε σχέση με τον πόλεμο του 2014, αφού εκατοντάδες ρουκέτες εκτοξεύτηκαν εναντίον του Τελ Αβίβ και του κεντρικού Ισραήλ. Προφανώς, αυτή η αναβάθμιση δεν σημαίνει ότι υπάρχει η παραμικρή στρατιωτική αναλογία μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων – το δείχνει άλλωστε και η αναλογία των απωλειών.

έβαλαν το Παλαιστινιακό ξανά στη διεθνή ατζέντα, ακριβώς τη στιγμή που οι Συμφωνίες του Αβραάμ και η αναγνώριση του Ισραήλ από αραβικά κράτη το έβαζαν οριστικά στην μπάντα. Δεν είναι απίθανο τα τελευταία γεγονότα να απέτρεψαν την αναγνώριση του Ισραήλ από τη Σαουδική Αραβία. Επιπλέον, η συμμετοχή των Παλαιστινίων του Ισραήλ στις κινητοποιήσεις σε Αλ Άκσα και Σεΐχ Τζαρά, καθώς και η γενική απεργία σε όλη την ιστορική Παλαιστίνη στις 18 Μαΐου (η πρώτη μετά από χρόνια) έδειξαν μια νέα ενότητα του παλαιστινιακού λαού. Έχουν ιδιαίτερη σημασία οι πολύ μεγάλες κινητοποιήσεις υπέρ της Παλαιστίνης σε όλον τον κόσμο (οι μεγαλύτερες εδώ και χρόνια), καθώς και η παρουσία της αριστερής πτέρυγας του Δημοκρατικού Κόμματος των ΗΠΑ. Για πρώτη φορά μέσα στην υπερδύναμη έσπασε η μονοφωνία του πανίσχυρου εβραϊκού λόδμη.

Το εσωτερικό μέτωπο

Στο εσωτερικό μέτωπο των Παλαιστινίων η Χαμάς σαφώς βγαίνει κερδισμένη απέναντι στη Φατάχ. Όχι μόνο εμφανίστηκε να είναι αυτή που έχει την ικανότητα να υπερασπίζεται τον παλαιστινιακό λαό και το τέμενος του Αλ Άκσα, αλλά κατάφερε να σταθεί όρθια απέναντι στην ισραηλινή στρατιωτική μηχανή. Δεν είναι τυχαίο ότι στους πανηγυρισμούς στη Δυτική Όχθη για πρώτη φορά εμφανίστηκαν οι πράσινες σημαίες της Χαμάς. Το επόμενο διάστημα θα δούμε ποιες θα είναι οι εξελίξεις στην παλαιστινιακή πολιτική σκηνή, δεδομένης της απόφασης του προέδρου της Παλαιστινιακής Αρχής να αναβάλει τις βουλευτικές εκλογές που ήταν προγραμματισμένες για τον Ιούνιο.

Σε πολιτικό επίπεδο

Σε πολιτικό επίπεδο τις επόμενες μέρες θα δούμε αν θα του βγει του Νετανιάχου η επίδειξη πυγμής ή θα ακουστεί πειστικά η από τα δεξιά κριτική ότι σταμάτησε πρόωρα τον πόλεμο και φάνηκε υποχωρητικός στη Χαμάς. Σε κάθε περίπτωση, η ισραηλινή κοινωνία είναι συσπειρωμένη στην πλέον σκληρή αντιπαλαιστινιακή γραμμή.

Από τη μεριά των Παλαιστινίων, ο πόλεμος αλλά και το κίνημα στο Σεΐχ Τζαρά

Γιάννης Αλμπάνης

Η έκρηξη του κινήματος MeToo στην ελληνική περίπτωση

«Εγώ σε πιστεύω...»

Tο κίνημα του MeToo ξεκίνησε στην Αμερική το 2006, όταν η Αφροαμερικανίδα Tarana Burke προσπαθούσε να ενδυναμώσει άλλα κορίτσια να καταγγείλουν την κακοποίηση που είχαν υποστεί, όπως και η ίδια. Πήρε μεγάλες διαστάσεις κυρίως λόγω καταγγελιών που έγιναν στο χώρο του θεάματος και γιατί καταγγέλθηκαν πρόσωπα που πιθανόν θεωρούνταν υπεράνω υποψίας, αλλά και γιατί γυναίκες από τις οποίες δεν το περίμενε κανείς κατηγγειλαν ότι είχαν υποστεί βία.

Το ελληνικό MeToo ξεκίνησε με την καταγγελία που έκανε η Σοφία Μπεκατώρου. Γνωστή αθλήτρια ολυμπιονίκης, η οποία κατηγγείλει τη σεξουαλική βία που υπέστη από αθλητικό παράγοντα. Όπως στις περισσότερες καταγγελίες υποβαθμίστηκε η επιθυμία της γυναίκας να καταγγείλει τη βία και αναζητηθηκαν άλλα αίτια, όπως ότι οργανώθηκε το σκηνικό αυτό για να χάσει τη θέση του ο συγκεκριμένος παράγοντας ως πρόεδρος της ομοσπονδίας.

Η ελληνική κοινωνία δονήθηκε δυνατά από το MeToo και τον καταιγισμό αποκαλύψεων σεξουαλικής παρενόχλησης και σοβαρής σεξουαλικής βίας: σε όλους τους χώρους εργασίας η σεξουαλική βία έγινε για μερικούς μνήσεις κεντρικό θέμα συζητήσεων, διενέξεων, προσωπικών μαρτυριών που άρχισαν να σιγοπιθυρίζονται χρόνια μετά. Στους χώρους ψυχοθεραπείας έντονα βιώματα που είχαν θαφτεί ως μη σημαντικά ή ως πολύ ντροπιαστικά και πολύ επωδύνα για να γίνουν λόγος, βρήκαν τώρα πεδίο σκέψης και αφορμή να εξωτερικευθούν και να γίνουν αντικείμενα επεξεργασίας. Στις σχολικές τάξεις, ακόμα και με καθεστώς τηλεκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί έγιναν δέκτες/ριες αναρωτήσεων, προβληματισμών, αγωνιών και ανάγκης για συζήτηση από τους μαθητές και μαθήτριες, ακόμα και αν συχνά διατυπώνονταν με αστείσμούς. Ο κοινωνικός διάλογος και οι συνεπακόλουθες κοινωνικές αναπαραστάσεις γύρω από ένα θέμα νοηματοδοτούν τα βιώματα και ειδικά τα τραυματικά και απωθητικά, τα εννοιολογούν, τα επαναξιολογούν: πολλές πολλές γυναίκες που έχουν υποστεί παρενόχληση και δεν είχαν συνειδητοποιήσει πόσο ψυχοφθόρα είναι βρήκαν το χώρο να σκεφτούν, να αξιολογήσουν, να μιλήσουν, να θρηνήσουν και να έχουν έστω και με τόση καθυστέρηση την ηθική δικαίωση και την καθησυχαστική συνειδητοποίηση ότι δεν έφταγαν αυτές.

Φαίνεται ότι υπάρχει παγκοσμίως μια κοινή αντίδραση στις καταγγελίες των γυναικών για σεξουαλική βία. Η συνήθηση στάση είναι ο σκεπτικισμός για το κατά πόσο είναι αληθινή η καταγγελία, ακολουθεί η αναρώτηση σχετικά με τη χρονική στιγμή που γίνεται η καταγγελία – ιδιαίτερα αν έχει μεσολαβήσει

μεγάλο χρονικό διάστημα και καταλήγει στο victimblaming. Η ώρα κυκλοφορίας, τα ρούχα, αν η άρνηση ήταν σθεναρή, μήπως το υπονοούσε με τη στάση της, η μπαρζή φλερτ πιο πριν, η κατά τη γνώμη τους σιωπηρή αποδοχή. Συχνά θεωρείται ότι η καταγγελία γίνεται με δόλο για να πληγεί η αξιοπρέπεια του θύτη, ακόμη περισσότερο αν τυχάνε επιτυχμένο δημόσιο πρόσωπο, ή γίνεται για εκδίκηση. Σπάνια συνυπολογίζεται η δυσκολία που νιώθει μια γυναίκα, η απαξίωση που ξέρει ότι την περιμένει από την αναβίωση και τη θύμηση του περιστατικού.

Είναι αρκετό το κίνημα MeToo για να προφυλάξει από τις όποιες μορφές βίας υφίστανται γυναίκες, παιδιά ή ΛΟΑΤΚΙ άτομα; Όταν η πατριαρχία συνεχίζει να είναι παρούσα και να δίνει τον τόνο στις έμφυλες σχέσεις; Όταν επιμένει να είναι παρούσα και με τρόπο που πολλές φορές δεν γίνεται εμφανής διά γυμνού οφθαλμού, είτε γιατί είναι εσωτερικευμένη συμπεριφορά και σε άντρες και σε γυναίκες είτε γιατί είναι τόσο εδραιωμένη ως σχέση εξουσίας;

Όχι, το πιο πιθανόν. Όμως η κίνηση να καταδειχτεί η πράξη βίας και να μη μείνει κρυφή είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η κίνηση να καταγγελθεί για να εξαλειφθεί η ηγεμονική και τοξική αρρενωπότητα είναι απελευθέρωση της ενοχής και του καταπιεσμένου μυστικού και μοίρασμα μιας κατάστασης που αποδεικνύεται δυστυχώς ιδιαίτερα κοινή σε πολύ μεγάλο αριθμό ανθρώπων – γυναικών στη συντριπτικότητα πλειονότητα σε όλο τον κόσμο με πολλά κοινά στοιχεία.

Το ζήτημα της σεξουαλικής βίας είναι πολύ σοβαρό και πολύ κοινωνικά επιζήμιο για να υπάρχει τόση σιωπή γύρω από αυτό. Όσον αφορά δε τη σεξουαλική παρενόχληση στους χώρους εργασίας, όλοι/ες γνωρίζουμε πόσο εκτεταμένη είναι στη χώρα μας, στη χώρα των μνημονίων, των ευέλικτων και επισφαλών μορφών εργασίας, στη χώρα που η πατριαρχία κρατά τα σκήνωτα του σχετιζόμενη στη γρήγορη εκδίκασης των αδικημάτων. Τόσο όσον αφορά το βιασμό όσο και τα ζητήματα της ενδοοικογενειακής βίας, η εκδίκαση των αδικημάτων μετά από 4 ή 8 χρόνια!!!) έχει συνέπεια τα θύματα να μένουν έωλα, απογυμνώμενα από κοινωνική προστασία και στην περίπτωση της ενδοοικογενειακής βίας τα παιδιά να εκτίθενται σε συνθήκες που θα τα οδηγήσουν σε θέση θύματος ή θύτη στη μετέπειτα ενήλικη ζωή τους.

Η άναγκη για δημόσιο λόγο και για θεσμούς που κάνουν εκστρατείες ενημέρωσης, πρόληψης και ευαισθητοποίησης πάνω στη σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία και που προβλέπουν πρωτόκολλα αντιμετώπισης είναι εκ των ων ουκάνευ. Πρωτόκολλα αντιμετώπισης και ανάληψης ευθύνης όχι μόνο από τα θύματα όπως συνέβαινε ως τώρα που έψαχναν σαστισμένα πού να απευθυνθούν και να λάβουν υποστήριξη και καθοδήγηση, αλλά από τους εργοδότες, από τα διευθυντικά στελέχη που θα πρέπει να έχουν ενεργό ρόλο στην αποτροπή σεξουαλικής παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο και στην αντιμετώπιση των υποθέσεων αντί για την υποτίμηση και συγκάλυψη τους. Τα

στατιστικά στοιχεία που δίνουν τα Συμβουλευτικά Κέντρα και η τηλεφωνική γραμμή SOS15900 για τις Γυναίκες Θύματα Βίας δείχνουν ότι ο αριθμός γυναικών που απευθύνονται για βοήθεια αφορά σε συντριπτικό ποσοστό την ενδοοικογενειακή βία ενώ η απεύθυνση γυναικών με αίτημα τη σεξουαλική παρενόχληση στη εργασία καταγράφει ποσοστά κάτω του 1% σε διάστημα πενταετίας, πράγμα που υποκρύπτει πολύ μεγάλο «σκοτεινό αριθμό εγκληματικότητας» στο εν λόγω αδίκημα.

Και φτάνουμε στο ρόλο που έχει να παίξει η πρώην Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, ο κρατικός θεσμός που ιδρύθηκε μετά από πιέσεις του φεμινιστικού κινήματος το 1985 για να σχεδιάζει και υλοποιεί τις πολιτικές για την ισότητα των φύλων και κατά της βίας επί των γυναικών. Η παρούσα ακροδεξιά κυβέρνηση τον υποβαθμίζει Ιστην ουσία τον καταργεί, μετατρέποντας τη Γενική Γραμματεία Ισότητας σε μια διεύθυνση του υπουργείου Εργασίας που ασχολείται με την Οικογενειακή και Δημογραφική Πολιτική!!!) και παρεμπιπόντως με την Ισότητα. Ένας φορέας με λίγες εργαζόμενες και εργαζόμενους, χωρίς αυτοτελή χρηματοδότηση, με εργαζόμενες που ενώ καλύπτουν πάγιες και μόνιμες ανάγκες εργάζονται με ανανεωνόμενες συμβάσεις εδώ και περίπου μια δεκαετία στην πρώτη γραμμή για τη βία κατά των γυναικών, δηλαδί στη Γραμμή SOS και στα Συμβουλευτικά Κέντρα. Όσα κροκοδείλια δάκρυα κι αν χύθηκαν για τη βία κατά των γυναικών από κυβερνητικά μάτια, η μόνη έμπρακτη ένδειξη δέσμευσης στην πρόληψη της βίας κατά των γυναικών είναι η αυτοτέλεια κι η ενίσχυση του αρμόδιου για το θέμα δημόσιου φορέα.

Κλείνοντας, να αναφέρουμε πως ένα πάγιο αίτημα των θεσμικών φορέων και των κοινωνικών οργανώσεων για τα αδικήματα έμφυλης βίας αφορά την ανάγκη για επιτάχυνση των νομικών διαδικασιών και της γρήγορης εκδίκασης των αδικημάτων. Τόσο όσον αφορά το βιασμό όσο και τα ζητήματα της ενδοοικογενειακής βίας, η εκδίκαση των αδικημάτων μετά από 4 ή 8 χρόνια!!!) έχει συνέπεια τα θύματα να μένουν έωλα, απογυμνώμενα από κοινωνική προστασία και στην περίπτωση της ενδοοικογενειακής βίας τα παιδιά να εκτίθενται σε συνθήκες που θα τα οδηγήσουν σε θέση θύματος ή θύτη στη μετέπειτα ενήλικη ζωή τους.

Η έμφυλη βία είναι η πιο μακρά, σταθερή και ειδεχθής παρουσία σχέσεων εξουσίας και καταπίεσης, η οποία πρέπει να στηλιτεύεται, απαξιώνεται, αναδεικνύεται με στόχο την πλήρη εξαλειφή της. Εμείς είμαστε και θα είμαστε πάντα συντεταγμένες απέναντί της.

**Έλενα Αποστολίδης
Βαγγελίτσα Κοντοδήμα**

me too

αλληλεγγύη

Η Συλλογική Κουζίνα El chef

HΣυλλογική Κουζίνα El chef ανέλαβε δράση το 2008, προσπαθώντας να κάνει πράξη το πνεύμα της αλληλεγγύης, της αυτοοργάνωσης και της αντίστασης. Με σύνθημα «μαγειρεύουμε συλλογικότητα, σερβίρουμε αλληλεγγύη», πρόσφυγες και ντόπιοι, άνθρωποι που συμμετείχαμε και συμμετέχουμε στις δράσεις του Στεκιού Μεταναστών και των Πίσω Θρανίων οργανώσαμε με τον τρόπο αυτό την κοινή μας καθημερινότητα, βοηθώντας παράλληλα σώσους και όσες από εμάς βρέθηκαν αντιμέτωποι με βιοποριστικό πρόβλημα. Στη Συλλογική Κουζίνα El chef δεν αντιμετωπίσαμε ποτέ τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη ως αναξιοπαθούντες, δεν οργανώνουμε φιλανθρωπική δράση. Σκοπός μας είναι ενεργάντας όλοι και όλες μαζί να διαμορφώσουμε νέες μορφές κοινωνικής πραγματικότητας, που αντιστέκονται στην αδικία και προάγουν την ισότητα, την αλληλοβούθεια και την ελευθερία. Για αυτό και πολλές φορές στο παρελθόν βρεθήκαμε στο πλάι ανθρώπων που αντιστέκονται, εκφράσαμε έμπρακτα την αλληλεγγύη μας στις μεγάλες απεργίες της Χαλυβουργίας, της Ελευθεροτυπίας και του Alter, είτε με μαγειρέματα είτε με συλλογές τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης, ενώ

κάθε χρόνο βρισκόμαστε μαζί με άλλες συλλογικότητες στο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ, σε μια τριήμερη γιορτή ενάντια στο ρατσισμό, το φασισμό και τις πολιτικές που γεννούν τη φτώχεια και το κοινωνικό αποκλεισμό.

Σήμερα σε μια κοινωνία που μαστίζεται από τις νεοφιλεύθερες πολιτικές μιας δεκαετίας αλλά και από τις τραγικές για τους πολλούς συνέπειες της κυβερνητικής διαχείρισης της πανδημίας, η κουζίνα μας κατάφερε χάρη στη μαζική ανταπόκριση και βοήθεια του κόσμου να μαγειρεύει καθημερινά προκειμένου να καλύψει με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους και όσο πιο πολύ μπορεί τις ανάγκες των συνανθρώπων μας που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. 200 μερίδες ζεστού φαγητού καθημερινά, εδώ και 1,5 χρόνο περίπου, από το πρώτο ξέσπασμα της πανδημίας, παρασκευάζονται στο χώρο της κουζίνας στην Τσαμαδού στα Εξάρχεια και διανέμονται σε ανθρώπους της γειτονιάς μας, πρόσφυγες και ντόπιους αλλά και σε δομές αλληλεγγύης, που με την σειρά τους τις μοιράζουν σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη σε μια σειρά γειτονιές της Αθήνας. Στην Καισαριανή από το Κοινωνικό Κέντρο Σκοπευτήριο, στην Κυψέλη από το Στέκι Αλληλεγγύης Το

Μυρμήγκι, στον Κορυδαλλό από το καφέ Ιδιώνυμο, στο κέντρο της Αθήνας, σε αστέγους, από την συλλογικότητα Steps.

Παράλληλα, δημιουργήσαμε μαζί με τις δομές αλληλεγγύης, που συνεργαζόμαστε άμεσα αλλά και με άλλες που καιρό βαδίζουμε μαζί στους δρόμους της αλληλεγγύης, το Συντονιστικό Ομάδων και Δομών Αλληλεγγύης Αττικής (ΣΟΔΑΑ). Πρόκειται για ένα

«Χρειαζόμαστε και ένα λάπτοπ για τη μικρή που κάνει μάθημα από το κινητό αλλά βασικά θέλουμε τρόφιμα. Αν μπορείτε να μας βοηθήσετε με λίγο λάδι, όσπρια, ζυμαρικά για να της μαγειρεύειν», είπε μια μαμά στο δάσκαλο της κόρης της.

Αυτά τα λόγια είναι ενδεικτικά της τραγικής καθημερινότητας που βιώνουν χιλιάδες οικογένειες. Χιλιάδες μαθήτριες και μαθητές βρέθηκαν για μίνες αποκλεισμένοι από την εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ αυτοί και οι οικογένειές τους εξωθούνται στην ανέχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό γενικότερα. Η κυβέρνηση συνεχίζοντας την εκδικητική για τους πολλούς πολιτική της βιθίζει την κοινωνία στην ανεργία και τη φτώχεια, χωρίς βεβαίως να έχει κανένα σχέδιο αλλά ούτε και την πρόθεση ώστε τα σχολεία μας να λειτουργήσουν με ασφάλεια για τους μαθητές και τους/τις εκπαιδευτικούς. Μοναδική της έγνοια η κατασπατάληση δημοσίου χρήματος για εξοπλισμούς και την αστυνομία, η αύξηση του πλούτου των «αρίστων» και των μεγάλων επιχειρήσεων και εταιρειών, όπως αυτή που δημιούργησε την πλατφόρμα webex.

Η αλληλεγγύη Συλλογή τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης

Μετά τις αμέτρητες καταγγελίες για την κρατική αναληγσία που σκανδαλωδώς διέκοψε τη διανομή των σχολικών γευμάτων οδηγώντας, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, 180.000 μαθητές και τις οικογένειές τους στην πείνα, εμείς απαντήσαμε με μια ελπιδοφόρα κίνηση αλληλεγγύης, που μέχρι στιγμής και χάρη στη μαζική ανταπόκριση και βοήθεια του κόσμου έχει καταφέρει να ανακουφίσει πολλές οικογένειες που έχουν ανάγκη.

Εμείς που υπογράφουμε αυτό το κείμενο, ομάδες αλληλεγγύης που δραστηριοποιούμαστε σε γειτονιές της Αθήνας, γονείς και εκπαιδευτικοί που καλύπτει από όλους γνωρίζουμε την ιδιαίτερη συνθήκη κάθε σχολείου, έχουμε αναπτύξει τους τελευταίους μήνες μια σχέση συνεργασίας προκειμένου να καλύψουμε τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των παιδιών μας.

Όλοι μαζί είμαστε πιο δυνατοί. Γι' αυτό

πιστεύουμε ότι ήρθε η ώρα να αναβαθμίσουμε τη συνεργασία μας, να συγκεντρώσουμε και να συντονίσουμε τις δυνάμεις μας. Θέλουμε οι δεκάδες δομές αλληλεγγύης (συλλογικές κουζίνες, συνελεύσεις, κοινωνικά κέντρα και λέσχες) μαζί με συλλόγους γονέων και εκπαιδευτικών να αγωνιστούμε για τα αυτονότατα, απλώνοντας ένα δίχτυ έμπρακτης αλληλεγγύης, για να φτάσει σε κάθε σχολείο, σε κάθε οικογένεια.

Τα παιδιά μας αξίζουν να ζουν με αξιοπρέπεια, φροντίδα και ελευθερία. Στα παιδιά μας αξίζουν σχολεία ασφαλή, που να καλύπτουν τις ανάγκες τους και όχι η δυστοπία της τηλεκπαίδευσης. Τα παιδιά μας έχουν δικαίωμα στην παιδική ηλικία, στον ελεύθερο χρόνο, στην υπαίθρια μάθηση, στην πρόσβαση σε βιβλιοθήκες και στην τεχνολογία. Τα παιδιά μας πρέπει να παιζουν, να χαμογελούν και όχι να λιποθύμανε από την πείνα.

και η διεύρυνση της αλληλεγγύης

ελπιδοφόρο εγχέρημα, μια πολύ σημαντική προσπάθεια συντονισμού και ενότητας, ώστε η αλληλεγγύη να μπορέσει να απλωθεί βαθιά στην κοινωνία, να την ανακουφίσει και να της δώσει δύναμη. Ήδη το ΣΟΔΑΑ έχει καταφέρει να δημιουργήσει ένα δίκτυο από συλλογικές και κοινωνικές κουζίνες και από τοπικές δομές αλληλεγγύης, μέσω του οποίου αυτές αλληλοστηρίζονται ώστε να συνεχιστούν τα γεύματα και η καθημερινή διανομή τους για όσο το δυνατόν περισσότερο, ενώ έχει πραγματοποιήσει συλλογές τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης για πολλές οικογένειες και για δομές, που φιλοξενούν ή στηρίζουν ανθρώπους με δυσκολίες και που αν και η λειτουργία τους είναι ευθύνη του κράτους και των δήμων, έχουν εγκαταλειφθεί από αυτούς. Επίσης έχει ξεκινήσει μια συνεργασία με συλλόγους εκπαιδευτικών και γονέων ώστε να στηριχθούν έμπρακτα οι χιλιάδες οικογένειες μαθητών και μαθητριών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, μια συνεργασία που ξεκίνησε με αφορμή την διακοπή των σχολικών γευμάτων από το υπουργείο Παιδείας και σήμερα αποκρυσταλλώνεται με τη δημιουργία ενός συντονισμού που έχει ξεκινήσει μια μεγάλη καμπάνια συλλογής τροφίμων αλλά και δράσεων σε σχολεία και γειτονιές και που φιλοδοξούμε

να εμπλέξει και άλλους συλλόγους εκπαιδευτικών, όσες το δυνατόν περισσότερες δομές και συλλογικότητες αλληλεγγύης, που δρουν σε γειτονιές της Αθήνας αλλά και κάθε άνθρωπο που ασφυκτιά στη ζοφερή πραγματικότητα που οι κυρίαρχοι μας επιβάλλουν και θέλει να την αλλάξει.

Στο Συντονιστικό Ομάδων και Δομών Αλληλεγγύης Αττικής συμμετέχουν οι: Αστέ-

ρας Εξαρχείων, Αυτοοργανωμένος Κοινωνικός Λαχανόκηπος Χαϊδαρίου, Αρχή Διαλόγου, Αυτόνομη Κοινωνική Κουζίνα Παγκρατίου Η Γειτονιά μας, Λαϊκή Συνέλευση Γκύζη/Πολυγάνου, Κοινωνική Κουζίνα Μανο Αρέτα, Ομάδα Αλληλεγγύης Αστέγων, Ρουβίκωνας, Στέκι Αλληλεγγύης Κυψέλης Το Μυρμήγκι, Συλλογική Κουζίνα El chef.

Νίκος Στάθης

Είναι η δύναμή μας για μαθητές/μαθήτριες και τις οικογένειές τους

Αυτή την προσπάθεια σας καλούμε να στηρίξετε, σε αυτόν τον αγώνα σας καλούμε να συμμετέχετε. Πρώτο βήμα το ξεκίνημα μιας μεγάλης καμπάνιας συλλογής τροφίμων για τα σχολεία που τα χρειάζονται.

Το κείμενο μέχρι στιγμής υπογράφουν:

Εργατική Λέσχη Καλλιθέας, Ομάδα παιδαγωγών «Τα θρανία της άνοιξης», Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 35 Δημοτικού Σχολείου Αθηνών, Σύλλογος Εκπαιδευτικών ΠΕ «Η Αθηνά», Σύλλογος Εκπαιδευτικών ΠΕ Κορυδαλλού-Αγ. Βαρβάρας, Συντονιστικό Ομάδων και Δομών Αλληλεγγύης Αττικής.

Συλλογή των ειδών γίνεται ολόκληρη την εβδομάδα στις παρακάτω διευθύνσεις, ημέρες και ώρες:

Αστέρας Εξαρχείων official, Τσαμαδού 10, Εξάρχεια, καθημερινά 10.30-21.00

Κ ΒΟΞ, Αραχώβης και Θεμιστοκλέους, Πλ. Εξαρχείων, καθημερινά 18.00-20.00

Κοινωνικό Κέντρο Σκοπευτήριο, Ηρώς Κωνσταντοπούλου 16-18, Καισαριανή, Τρίτη και Παρασκευή 18.00-20.00

Ομάδα αλληλεγγύης αστέγων, Κ ΒΟΞ, Αραχώβης και Θεμιστοκλέους, Πλ. Εξαρχείων, Καθημερινά 10.00-14.00

Αυτόνομη Κοινωνική Κουζίνα Παγκρατίου «Η Γειτονιά μας», Πρατίνου 38, Παγκράτι, Τετάρτη - Παρασκευή - Κυριακή 11.00-13.30, Αρχή Διαλόγου, Κοραή 34, Χαϊδάρι, Παρασκευή 17.00-18.30

Συλλογική Κουζίνα El Chef, Τσαμαδού 13Α-15, Εξάρχεια, καθημερινά εκτός Πέμπτης 11.30-14.30

Μανο Αρέτα, Αριστείδου 121, Καλλιθέα, Σάββατο και Κυριακή 10.00-18.00

Λαϊκή Συνέλευση Γκύζη-Πολυγάνου, Ι. Σούτσου 62, Γκύζη, Δευτέρα έως Παρασκευή 18.00-20.00

Το Μυρμήγκι - Στέκι Αλληλεγγύης Κυψέλης, Επτανήσου 60 & Τενέδου, Κυψέλη, Πέμπτη

**Η αλληλεγγύη
η δύναμή μας**

Συλλογή τροφίμων για μαθητές/μαθήτριες και τις οικογένειές τους

Ομάδα παιδαγωγών «Τα θρανία της άνοιξης» | Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του 35ου Δημοτικού σχολείου Αθηνών

Συντονιστικό Ομάδων και Δομών Αλληλεγγύης Αττικής (ΣΟΔΑΑ) | Σύλλογος Εκπαιδευτικών ΠΕ «Η Αθηνά»

Σύλλογος Εκπαιδευτικών ΠΕ Κορυδαλλού/Αγ. Βαρβάρας | Εργατική Λέσχη Καλλιθέας

18.00-21.00 και Σάββατο 14.00-16.00
Execute, Ζωοδόχου Πηγής 29, Καθημερινά 11.00-20.00
Ιδιώνυμο/Βιβλιοπωλείο-Καφέ, Κοραή 11Α, Κορυδαλλός, καθημερινά 12.00-18.00

αλληλεγγύη

#StopPushbacks: Έγκλημα στο Αιγαίο

Οι επαναπροωθήσεις των προσφύγων, ακόμα κι αν φτάσουν σε ελληνικό έδαφος, έχουν γίνει πια καθεστώς. Η σιωπή πρέπει να σπάσει, το έγκλημα πρέπει να σταματήσει. Από το Μάρτη του 2020 οι επαναπροωθήσεις έχουν γίνει κανόνας και στα νησιά, σαν ζοφερό σενάριο νοσηρής κατασταλτικής φαντασίας που έγινε πραγματικότητα. Πέραν των γνωστών μεθόδων που χρησιμοποιεί εδώ και χρόνια το Λιμενικό, είτε σύροντας τις προσφυγικές λέμβους είτε προκαλώντας κυματισμούς, ώστε να τις στείλει ξανά πίσω προς τα απέναντι παράλια, η νέα τακτική περιλαμβάνει την επιστροφή των προσφύγων στην Τουρκία ενώ έχουν ήδη πατήσει σε ελληνικό έδαφος.

Κατά παράβαση κάθε κανόνα δικαίου, πλέον το Λιμενικό και η αστυνομία εντοπίζουν τους πρόσφυγες που έχουν καταφέρει να φτάσουν στις ελληνικές ακτές και αντί να ξεκινήσουν τη διαδικασία καταγραφής και ασύλου, τους επιβιβάζουν σε σωστίες λέμβους τις οποίες εγκαταλείπουν να παρασυρθούν προς τα τουρκικά παράλια.

Η αποτρόπαια πρακτική έχει αποδειχθεί επανειλημένα: από καταθέσεις κατοίκων των νησιών, από τις φωτογραφίες του τουρκικού Λιμενικού με διασώσεις δεκάδων προσφύγων στριμωγμένων σε πορτοκαλί σωστίες λέμβους ελληνικής κατασκευής, από τις φωτογραφίες και τα βίντεο προσφύγων που έχουν φτάσει σε ελληνικό έδαφος και την επόμενη μέρα εμφανίζονται στις φωτογραφίες από τις διασώσεις του τουρκικού Λιμενικού.

Φανερά και ξεδιάντροπα

Από τον Απρίλη του 2020, όταν είχαν καταγραφεί οι πρώτες «νέου τύπου» επαναπροωθήσεις προσφύγων, μέχρι σήμερα, ένα χρόνο μετά, η ποιοτική διαφορά είναι ότι πλέον το ελληνικό Λιμενικό και το υπ. Μετανάστευσης δεν πολυνοιάζονται να κρύψουν την ντροπή. Η δραστική μείωση των ροών, για την οποία καυχάται διαρκώς ο Νότης Μηταράκης, αφήνει τόσο ευχαριστημένη την κυβέρνηση και το πολυπληθές ακροδεξιό και εκφασισμένο της ακροατήριο, που αδιαφορούν για τις πολλαπλές καταγραφές των pushbacks. Τα ντοκουμέντα από τις δολοφονικές τακτικές του Λιμενικού (δείτε ενδεικτικά: <https://bit.ly/3bJeEY5>) δεν θα προβληθούν, άλλωστε, ποτέ, σε κανένα μεγάλο εγχώριο μέσο «ενημέρωσης».

Το υπόστρωμα

Οι επαναπροωθήσεις δεν έγιναν καθεστώς στο Αιγαίο τυχαία: η Νέα Δημοκρατία χάιδευε συστηματικά τα αυτά των κουρασμένων κατοίκων των νησιών υποσχόμενη «φύλαξη των συνόρων» και σταμάτημα των προσφυγικών ροών. Όταν ανέλαβε τη διακυβέρνηση, προσπάθησε να «κρύψει» το πρόβλημα

επιδιώκοντας να κατασκευάσει προσφυγικά στρατόπεδα σε απομακρυσμένα σημεία των νησιών, αλλά προσέκρουσε στην καθολική αντίδραση των νησιωτών. Κι όταν έστειλε τα ΜΑΤ, αυτά έφυγαν κυνηγμένα, επιδεικνύοντας συμπεριφορά κοινών τραμπούκων.

Και ύστερα ήρθε η πανδημία, που αποδείχτηκε ευκαιρία: οι κάτοικοι κλείστηκαν στα σπίτια τους, οι πρόσφυγες απομόνωθηκαν στα στρατόπεδα, κανείς δεν κοιτούσε και το Λιμενικό έκανε πράξη το σχέδιο που προφανώς εκπονήθηκε κάπου πολύ ψηλότερα: κυματισμοί, σπρώχιμο, καταστροφή των μηχανών των προσφυγικών λέμβων, βία, pushbacks μέσα στη θάλασσα. Και μετά ήρθε η «μεγαλοφυΐς» ιδέα να χρησιμοποίησουν τις πορτοκαλί σωστίες (τι ειρωνεία...) λέμβους για τις επαναπροωθήσεις. Κι έτσι παιδιά που κλαίνε, γυναίκες και άντρες, πακτωμένοι κατά δεκάδες, βρίσκονται να «ντριφτάρουν» αβούθητοι στο Αιγαίο μέχρι να τους περιμαζέψει η τούμπρικη ακτοφυλακή. Κι αν κανείς πατήσει το πόδι του στο τιμημένο ελληνικό έδαφος; Απλώς τον ξαναβάζεις σε μια βάρκα και τον στέλνεις πίσω. Τόσο απλά, τόσο ακροδεξιά.

Το αποτέλεσμα; Οι ροές μειώθηκαν, βιοθυμούσης και της πανδημίας. Ο πληθυσμός στα καμπ μειώθηκε, προς τέρψιν των ξενόφοβων πια νησιωτικών κοινωνιών και του Νότη Μηταράκη που προσπαθεί εμμονικά να ανακτήσει κάτι από τη βαριά τσαλακωμένη του δημοφιλία. Η κυβέρνηση συνεχίζει την αντιπροσφυγική της πολιτική, διώχνοντας τους πρόσφυγες από κάθε είδους αξιοπρε-

πή δομή, όπως το ΠΙΚΠΑ και το Καρά Τεπέ της Λέσβου, από τα μισθωμένα ξενοδοχεία και τα διαμερίσματα στα νησιά. Κόβει το πενιχρό επίδομα σε όσους αναγνωριστούν ως πρόσφυγες, «τελειώνει» το πρόγραμμα ESTIA, διαλύει κάθε κατάληψη στέγης, συνεχίζει τη δαιμονοποίηση των ΜΚΟ, χτυπά την αλληλεγγύη.

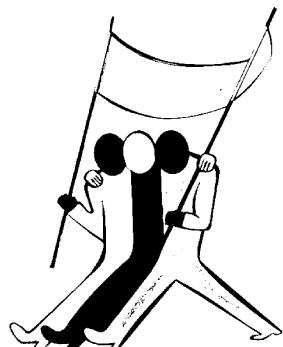
«Και η Ευρώπη;»

Οι κυβερνήσεις των χωρών της ΕΕ, όπου η Ακροδεξιά επίσης έχει πλατιά ακροατήρια, στην καλύτερη περίπτωση αδιαφορούν (το λέμε από ευγένεια...) για το βρόδικο παιχνίδι στο Αιγαίο, στη χειρότερη είναι νέτα σκέτα συνένοχες, διά της διαρκώς ενισχυόμενης Frontex. Όταν αποκαλύφτηκε, στα τέλη του 2020, ότι πλήρωμα ακάρους της Frontex αρνήθηκε να συνδράμει το ελληνικό Λιμενικό σε επιχείρηση επαναπροώθησης, το έγκλημα στο Αιγαίο πήρε ευρωπαϊκές διαστάσεις. Ακολούθησαν έρευνες και δημοσιεύματα σε έγκυρα διεθνή ΜΜΕ, πιέσεις στο Ευρωκοινοβούλιο από βουλευτές, διαμαρτυρίες δεκάδων οργανώσεων, σκληρές δημοσιογραφικές ερωτήσεις σε ευρωπαίους αξιωματούχους που αναγκάζονται να βρίσκουν όλο και πιο περίπλοκες διατυπώσεις για να συγκαλύψουν το προφανές. Και οι αστείοι υπουργοί της ελληνικής κυβέρνησης επαναλαμβάνουν μονότονα «ενεργούμε σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο...», «όλα αυτά είναι τουρκική προπαγάνδα...».

Αλληλεγγύη!

Το θεριό είναι, βεβαίως, μεγάλο και το πεδίο δεν είναι ούτε κατ' ελάχιστο ευνοϊκό για να δοθεί η μάχη ενάντια στα pushbacks. Είναι, όμως, μια μάχη που ήδη δίνεται. Άτομα και οργανώσεις που δεν ανέχονται να αδιαφορούν απέναντι στο έγκλημα έχουν ήδη προχωρήσει σε κινήσεις συντονισμού και αναζήτησης των μέσων για να σταματήσουν οι παράνομες, ανθιθίκες, απάνθρωπες επαναπροωθήσεις. Συντονιστείτε στο #StopPushbacks...

Αλέξανδρος Παναγιωτάκης

Οι επαναπροωθήσεις ως κανονικότητα

Έχουμε πια μια κανονικοποίηση των επαναπροωθήσεων. Ενώ πραγματοποιούνταν ήδη στην περιοχή του Έβρου, τώρα αποκτούν χαρακτηριστικά σταθεράς της μεταναστευτικής πολιτικής. Όπως αποδεικνύεται από τις αναφορές και τις εκθέσεις που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, κύριο ρόλο παίζει η αστυνομία και το σώμα συνοριακών φυλάκων, ενώ λόγος γίνεται ακόμη και για εμπλοκή του στρατού, αλλά και του προσωπικού της FRONTEX, είτε με τη μορφή της άμεσης συμμετοχής ή/και (συν)αυτουργίας είτε με τη μορφή της αποσιώπησης και της διευκόλυνσης διά της συναίνεσης και της μη αποκάλυψης των παράνομων πρακτικών. Στην καινοφανή, ως προς τη μαζικότητά της, και ιδιαίτερα επικίνδυνη αλλά κανονικοποιημένη πρακτική των παράνομων επαναπροωθήσεων στη θάλασσα, δράστης είναι το Λιμενικό Σώμα. Ακόμη, έχει παρατηρηθεί ότι και παραστρατιωτικές ομάδες ή και πολίτες αυτοβούλως ή και με παρότρυνση των αστυνομικών αρχών περιπολούν την περιοχή των συνόρων του Έβρου και συνδράμουν στις παραβατικές αυτές δράσεις.

Σχετικά με το modus operandi των επιχειρήσεων παράνομων επαναπροωθήσεων, αυτές γίνονται είτε απευθείας, αμέσως μετά την άφιξη ή αφού τα θύματα έχουν διασχίσει τμήμα της επικράτειας, χωρίς να έχουν καταφέρει να καταγραφούν επίσημα από τις αρχές και να ζητήσουν άσυλο (push-back), είτε ενώ βρίσκονται ήδη στην επικράτεια, απολαμβάνοντας ή μη καθεστώτος αιτούντος άσυλο ή ακόμη και καθεστώτος διεθνούς προστασίας ή άλλου τύπου νόμιμης παραμονής. Οι υποβαλλόμενοι στη διαδικασία συνήθως οδηγούνται σε έναν ή δύο διαδοχικά άτυπους χώρους κράτησης ή, όταν η επιχείρηση πρόκειται να ολοκληρωθεί σε σύντομο διάστημα από τη σύλληψη, μπορεί να κρατηθούν-αποθηκευτούν και σε οχήματα της αστυνομίας ή του στρατού. Η κράτηση λαμβάνει χώρα σε εξευτελιστικές συνθήκες χωρίς τροφή και φαγητό, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις οι κρατούμενοι δεν επιτρέπεται να καταναλώσουν το φαγητό που έχουν μαζί τους, ακόμη και να λάβουν τη φαρμακευτική αγωγή που τυχόν φέρουν.

Τα θύματα υποβάλλονται σε εξονυχιστικό έλεγχο των πραγμάτων τους με σκοπό την αφάίρεση κινητών τηλεφώνων και άλλων συσκευών και σε πολλές περιπτώσεις των χρημάτων τους, των ρούχων τους ή και ακόμα των παπούτσιών τους, υπό συνθήκες που κατά περίπτωση περιλαμβάνουν τη λεκτική και σωματική κακοποίηση. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση λαμβάνει χώρα στη θάλασσα, επιχειρούνται επικίνδυνοι ελιγμοί με σκοπό τη διεμβολίση των –συνήθως μη αξιόπολων– σκαφών προς τα τουρκικά χωρικά ύδατα.

Η πρακτική των παράνομων επαναπροωθήσεων στα ελληνοτουρκικά σύνορα συνδέεται με σοβαρές παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου (με πρωταρχική

την παραβίαση του πυρίνα της προσφυγικής προστασίας, ήτοι της αρχής της μη επαναπροώθησης, κατά το άρ. 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων) και από τη φύση της καθιστά κάθε έλεγχο σχεδόν αδύνατο.

Είναι άτυπες πρακτικές, επομένως δεν υπάρχει επίσημη διαδικασία άμυνας από το θετικό δίκαιο. Ακόμη και στις περιπτώσεις που ένα θύμα στραφεί στη δικαιοσύνη υποβάλλοντας έγκληση για τα σε βάρος του ποινικά αδικήματα, η συλλογή στοιχείων και η τεκμηρίωση της μαρτυρίας είναι σχεδόν αδύνατες, καθώς η πρακτική λαμβάνει χώρα κατά βάση έξω από κάθε ορατότητα και δυνατότητα ελέγχου, με συνέπεια όσες υποθέσεις έχουν οδηγηθεί στη δικαιοσύνη να αντιμετωπίζουν σοβαρές αποδεικτικές δυσχέρειες.

Οι επιχειρήσεις παράνομων επαναπροωθήσεων συνεπάγονται κατά περίπτωση την παράβαση σωρείας διατάξεων του ποινικού δικαίου και κατά συνέπεια τη θυματοποίηση των προσώπων τουλάχιστον κατά τις διαστάσεις αυτές: βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατάχρηση εξουσίας, ληστεία, υπεξαίρεση στην υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, έκθεση, παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής, σωματικές βλάβες, αρπαγή, παράνομη κατακράτηση, φθορά ξένης ιδιοκτηρίας.

Ωστόσο, σε μια εγκληματολογική θεωρηση υπό το πρίσμα της κοινωνικής βλάβης, δηλαδή μιας προσέγγισης των πρακτικών αυτών πέραν των στενών ορίων του ποινικού νόμου, γίνεται φανερό πως οι βλαπτικές συνέπειες των παράνομων επαναπροωθήσεων περιλαμβάνουν διαστάσεις σχετικές με το δικαίωμα προσωπικής ασφάλειας, λόγω των κινδύνων που συνεπάγονται οι άτυπες διαδικασίες επιστροφής, τον κίνδυνο υποβολής σε παράνομη φυλάκιση και βασανιστήρια

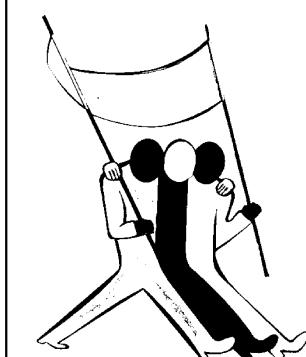
στην Τουρκία, τον κίνδυνο αλυσιδωτής επαναπροώθησής τους από την Τουρκία στη χώρα καταγωγής τους, την απώλεια εγγράφων τα οποία θα τους ήταν ιδιαιτέρως απαραίτητα κατά την κατάθεση του αιτήματος ασύλου και την υποστήριξη της αίτησής τους για διεθνή προστασία ή την απόδειξη της ανηλικότητάς τους (έγγραφα ταυτότητας ή έγγραφα που αποδεικνύουν τη διώξη τους στη χώρα καταγωγής τους κ.ά.), την απώλεια δικαιωμάτων στις περιπτώσεις που βρίσκονται ήδη στην Ελλάδα υπό κάποιο καθεστώς, την ψυχολογική βλάβη από την υποβολή στην διαδικασία καθαυτή, τον αποχωρισμό από συγγενικά ή άλλα πρόσωπα που βρίσκονταν μαζί τους στην Ελλάδα, την επανάληψη της επικίνδυνης διαδρομής για την επανείσοδο στη χώρα κ.ά.

Η προϊόντα ασφαλειοποίηση και στρατιωτικοποίηση των συνόρων και της εν γένει μεταναστευτικής-προσφυγικής πολιτικής σημαδεύει την ακόμη μεγαλύτερη κατασταλτική τροπή μιας πολιτικής που προσβάλλει βασικά δικαιώματα και αρχές του εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου. Οι δυνατότητες αποτελεσματικών παρεμβάσεων για τη διερεύνηση των καταγγελιών και την παύση αυτής της παραβατικής πρακτικής δεν είναι μεγάλες. Αν όμως η απάντηση στην επιμονή του φαινομένου γίνει η επιμονή στην επιδίωξη της ορατότητας και της δικαιοσύνης, είναι πιθανό να έρθει στην επιφάνεια ένα ευρύ πεδίο παρεμβάσεων και στρατηγικών.

Δημήτρης Κόρος

Το κείμενο αποτελεί επεξεργασμένη εκδοχή παρέμβασης στην εκδήλωση που διοργάνωσε η Συνέλευση Ενάντια στους Εγκλεισμούς και τους Αποκλεισμούς στις 19.3.2021

Προοφυγικό

«Νέος Ρεαλισμός» και Διαχρονική Υποκρισία

O πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης μπορεί επιτέλους να ανασάνει. Ο στόχος έχει επιτευχθεί. Η πρόσφατη πενταμερής της Γενεύης κατέρρευσε και η Τουρκία, με τη βούθεια του Θεού, επέστρεψε στις αδιάλλακτες θέσεις της. Ζήτησε λύση του Κυπριακού δύο κρατών, μια λύση που είναι εκτός των παραμέτρων των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και που δεν αποδέχεται κανείς: Αν ο Αναστασιάδης επιδιώκει τη συνέχιση της ντε φάκτο διχοτόμησης, τι πιο βολικό γι' αυτόν να είναι σε θέση να επιρρίπτει την ευθύνη για την στασιμότητα στην άλλη πλευρά;

Όταν ο Τσαβούσογλου και ο Ακιντζί διαπραγματεύονταν λύση Διζωνικής Δικαιοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ), ο Αναστασιάδης έβρισκε τρόπο να παγώσουν ή να καταρρεύσουν οι συνομιλίες. Στο Μοντ Μπελεράν τον Νοέμβριο του 2016, ο Μουσταφά Ακιντζί, με δική του πρωτοβουλία και απειθαρχώντας στην Τουρκία, είχε ήδη καταθέσει χάρτη στις διαπραγματεύσεις. Οι διαφορές στο εδαφικό ήταν πλέον ελάχιστες: αφορούσαν το 1% του εδάφους. Ο Νίκος Αναστασιάδης, τρομοκρατημένος από τη θετική πορεία των συνομιλιών, τις εγκατέλειψε για να επιστρέψει στην Κύπρο. Ισχυρίστηκε ψευδώς ότι ο γ.γ.

του ΑΚΕΛ, Άντρος Κυπριανού, απαιτούσε σύγκλιση του Εθνικού Συμβουλίου της Κύπρου για να συζητηθούν οι εξελίξεις.

Ο Αναστασιάδης υποχρεώθηκε να επιστρέψει σε ένα νέο κύκλο συνομιλιών το καλοκαίρι του 2017, που πραγματοποιήθηκαν στο Κραν Μοντανά. Εκεί, ο Τσαβούσογλου δεσμεύτηκε προφορικά ενώπιον του γ.γ. του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να ικανοποίησε την ελληνοκυπριακή και ελληνική αξίωση σχετικά με την κατάργηση των συνθηκών εγγύησης και ασφάλειας και σχετικά με τη σταδιακή απόσυρση των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο. Στο Κραν Μοντανά οι δύο πλευρές έφθασαν στο παρά πέντε της λύσης. Ωστόσο, ο Νίκος Αναστασιάδης και πάλι εγκατέλειψε το τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Για 4 χρόνια, με διάφορες προφάσεις και παρά τις αλλεπαλληλες εκκλίσεις του γ.γ. του ΟΗΕ, αρνήθηκε να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, τραβώντας έτσι το χαλί κάτω από τα πόδια του Μουσταφά Ακιντζί.

Όταν ο τελευταίος έχασε τις εκλογές και αφού η Τουρκία επέστρεψε στις αδιάλλακτες θέσεις της εποχής του Ραούφ Ντεντούτα, ο Νίκος Αναστασιάδης αποφάσισε να επιστρέψει στις διαπραγματεύσεις. Στην τετραετία που μεσολάβησε, βολιδοσκόπησε κατ' ίδιαν εκανοντάδες Κύπριους, Έλληνες και Ευρωπαίους αξιωματούχους κατά πόσο θα δέχονταν μια λύση δύο κρατών αντί της ΔΔΟ με πολιτική ισότητα των κοινοτήών. Ο πρώην υπουργός Οικονομικών και αναπληρωτής προέδρος του ΔΗΣΥ, Χάρης Γεωργιάδης, ανέπτυξε το «νέο ρεαλισμό» της λύσης δύο κρατών σε κυπριακή εφημερίδα.¹

Βέβαια, άλλα λέει κατ' ίδιαν ο Νίκος Αναστασιάδης και άλλα δημόσια. Αφού η απόρριψη της ΔΔΟ από τουρκικής και τουρκοκυπριακής πλευράς ήταν πλέον δεδομένη, ο Νίκος Αναστασιάδης πήγε στην πρόσφατη πενταμερή της Γενεύης να υποστηρίξει τη ΔΔΟ.

Τώρα που η πενταμερής της Γενεύης κατέρρευσε, ο πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης θα αναλάβει, λέει, διεθνή εκστρατεία για να καταγγείλει την Τουρκία που επιζητεί λύση εκτός των παραμέτρων των ψηφισμάτων του ΟΗΕ. Πόση υποκρισία επιτέλους;

Πώς εξηγείται αυτή η μετάλλαξη του Νίκου Αναστασιάδη που το 2004 υποστήριξε με σθένος το Σχέδιο Ανάν: Μια λογική εξήγηση υπάρχει: το χρυσορυχείο της διαφθοράς (τα «χρυσά διαβατήρια», το ξέπλυμα ρωσικών κεφαλαίων, οι πολεοδομικές «χαλαρώσεις» και το οικολογικό έγκλημα², με πρωταγωνιστές κάποια δικηγορικά και λο-

γιστικά γραφεία (περιλαμβανομένου και του δικηγορικού γραφείου που φέρει το όνομα του προέδρου), κάποιους μεγαλοεργολάβους, μεγαλοξενοδόχους και τραπεζίτες, δεν επιθυμεί κανένα καταμερισμό της κυβερνητικής εξουσίας. Οι οργανισμοί αυτού του τύπου λειτουργούν με έμπιστα και μυημένα μέλη. Η εμπλοκή Τουρκοκυπρίων στην κυβερνητική εξουσία θα υπονόμευε αν όχι τα θεμέλια σήγουρα την κερδοφορία αυτής της επιχείρησης.

Αυτός είναι ο λόγος που το κοινωνικό κίνημα που αναπτύχθηκε πρόσφατα στην Κύπρο δεν είναι μόνο ένα κίνημα κατά της διαφθοράς αλλά και, ρητά, υπέρ της μόνης πραγματικά ρεαλιστικής λύσης του Κυπριακού: της ΔΔΟ. Το «Ως δαμέ» είναι ένα μέτωπο μικρών ομάδων της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και του αντιεξουσιαστικού χώρου, το οποίο κατάφερε να κατεβάσει στο δρόμο πολλές χιλιάδες νέων κυρίως ανθρώπων με διαφορετικές αλλά συγκλίνουσες ευαισθησίες: κατά της διαφθοράς των κυβερνώντων, κατά ενός αντιοικολογικού μοντέλου ανάπτυξης βασισμένου στην ιδιοποίηση-ιδιωτικοποίηση του δημόσιου αγαθού (ιπάρκα, παραλίες, δημόσιοι χώροι), κατά των κοινωνικών και εισοδηματικών ανισοτήτων που διογκώθηκαν σημαντικά μετά την κρίση του 2013 και, εν τέλει, κατά ενός απλοϊκού αλλά ακραίου εθνικιστικού αφγήματος που επιχειρεί να συσκοτίσει όλες τις άλλες παθογένειες της κυπριακής κοινωνίας.

Αυτή η «αυθόρυμη» και εκ πρώτης όψεως συγκυριακή σύγκλιση ευαισθησιών αντανακλά μια βαθύτερη πραγματικότητα. Η ένταση στις «εθνικές» αντιπαραθέσεις του ανοικτού κυπριακού προβλήματος δημιουργεί το ομιχλώδες τοπίο που διευκολύνει μια όψιμη και ως εκ τούτου ιδιάζουσα «πρωταρχική συσσώρευση του κεφαλαίου», εις βάρος κάθε έννοιας κοινωνικού κεκτημένου. Αυτός είναι άλλωστε ο λόγος που στην Κύπρο, από το ΑΚΕΛ ως την αντικαπιταλιστική Αριστερά και τον αντιεξουσιαστικό χώρο, κανείς δεν αντιτίθεται στη ΔΔΟ ως βάση επίλυσης του Κυπριακού.

Σταύρος Τομπάζος

1. «Νέος Ρεαλισμός», Καθημερινή, 1/01/2021
2. Ο Μακάριος Δρουσώτης, στο βιβλίο του Η Συμμορία. Το διεφθαρμένο σύστημα εξουσίας στην Κύπρο. Το κούρεμα και η διαπλοκή πολιτικών και δικηγόρων. Από το ημερολόγιο ενός αυτόπτη μάρτυρα, Εκ. Αλφάδι, Λευκωσία, 2020, επικεντρώνεται στη σχέση Ρώσων μεγιστάνων και Νίκου Αναστασιάδη.

Οι Ζαπατίστας έρχονται στην Ευρώπη! Ένα ταξίδι συνάντησης των αγώνων...

Zapata vive, la lucha sigue

...ΕΚΠΛΗΣΣΟΥΝ ΚΑΙ ΕΜΠΝΕΟΥΝ.

Το πρόγραμμα του EZLN περιλαμβανε μια σειρά από βασικά αιτήματα: γη, εργασία, υγεία, εκπαίδευση, διατροφή, στέγαση, αυτονομία, δικαιοσύνη, ελευθερία και ειρήνη. Αιτήματα κοινά για όλο τον κόσμο των «από κάτω», για το παγκόσμιο κίνημα και τότε και πάντα. Φυσικά δεν ήταν κεραυνός εν αιθρίᾳ. Η μεξικανική επανάσταση και ο Εμιλιάνο Ζαπάτα ήταν πάντα ζωντανοί στο Μεξικό, στους «από κάτω».

Στους Ζαπατίστας χρωστάμε πολλά και τους περιμένουμε με ανυπομονησία και βαθιά συγκίνηση. Το κίνημα των κινημάτων, οι κινητοποιήσεις της αντιπαγκοσμιοπόλησης, οι αγώνες όλων των ελεύθερων ανθρώπων όπου Γης περιείχαν ένα κομμάτι του ζαπατίστικου αγώνα που έγινε η έμπνευση για τους αγώνες και τα κινήματα από το Σιάτλ και μετά.

Στην Ελλάδα έχει συγκροτηθεί ένα πανελλαδικό συντονιστικό εκατοντάδων οργανώσεων για να σχεδιάσει τη συνάντηση μαζί τους. Για να τους διευκολύνει να συναντήσουν όσο περισσότερες αντιστάσεις μπορούν σε όσο περισσότερες γεωγραφίες της Ευρώπης και της Ελλάδας.

Η ναυτική αντιπροσωπεία των Ζαπατίστας, η Μοίρα 421 και το πλοίο τους, το «Βουνό» («La Montaña») έχει ήδη ξεκινήσει σ' ένα αντίστροφο ταξίδι από εκείνο των κατακτητών και για τους αντίστροφους λόγους. Τους περιμένουμε στην Ευρώπη τον Ιούνιο και στην Ελλάδα μέσα στο καλοκαίρι.

Το πανελλαδικό συντονιστικό με τις

27 χρόνια μετά την εξέγερση στην πολιτεία Τσιάπας στο Μεξικό, το 1994, οι Ζαπατίστας έρχονται στην Ευρώπη. Από τις κυριότερες αιτίες της εξέγερσης, η καταπάτηση κάθε δικαιώματός τους στη γη τους, ταυτόχρονα με τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου και ένα γενικότερο και παγκόσμιο νεοφιλελεύθερο καπιταλιστικό ασφυκτικό πλάισιο, ουσιαστικά στραγγάλιζαν την ίδια τη ζωή στην Τσιάπας. Η εξέγερση δεν εξέπληξε μόνο το Μεξικό αλλά όλη την υφήλιο και το κίνημα αλληλεγγύης γύρω τους υπήρξε τεράστιο.

Ο τρόπος να αυτοδιοικούνται, τα συμβούλια καλής διακυβέρνησης, οι αρχές τους: Να διοικούν υπακούοντας.

Να αντιπροσωπεύουν χωρίς να υποκαθιστούν.

Να μετακινούνται προς τα κάτω και όχι προς τα πάνω.

Να υπηρετούν, όχι να υπηρετούνται.

Να δημιουργούν, όχι να καταστρέφουν.

Να προτείνουν, όχι να επιβάλλουν.

Να πειθουν, όχι να κατακτούν

ομάδες εργασίας για τα οικονομικά, την επικοινωνία και το πρόγραμμα δουλεύει σε πανελλαδικό επίπεδο πυρετωδώς και μοιάζει σιγά σιγά να σχηματίζεται μια κινηματική κοίτη, όπως τότε με το κίνημα κατά της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοπόλησης, μπορεί όχι με τα ίδια χαρακτηριστικά, αλλά πάντως με τις ίδιες προσδοκίες, την ίδια θέληση που τώρα μοιάζει να έχει και κάτι παραπάνω, μια Διεθνή... που πλησιάζει, μ' ένα... βουνό που πλέει στη θάλασσα.

Ο χώρος της Τσαμαδού 13 (Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Συλλογική Κουζίνα El chef, Στέκι Μεταναστών, Πίσω Θρανία) δημιούργησε ένα συντονισμό που συμμετέχει και στο πανελλαδικό συντονιστικό οργάνωσης της συνάντησης με τους Ζαπατίστας και σχεδιάζει ένα διήμερο δράσεων με τον ερχομό τους, δράσεων που θα ενταχθούν σ' ένα συνολικότερο και συλλογικότερο πρόγραμμα που θα λάβει χώρα όταν έρθουν στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα αυτό που εμείς ως χώρος έχουμε προτείνει να συζητήσουμε μαζί τους είναι:

Η πολιτική των Ζαπατίστας δεν εξαντλείται στις συγκυριακές αντιστάσεις: «καταστροφή του καπιταλισμού» σημαίνει στρατηγική, πολιτική και οργάνωση με άμεσο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Απορρίπτοντας συγκεκριμένους τρόπους να «κάνουν πολιτική» και επιλέγοντας άλλους, συμπεριληπτικούς τρόπους οργάνωσης και απεύθυνσης, προεικονίζουν τη στρατηγική αυτή: το πώς θα μπορούσε να είναι ο κόσμος μετά την καταστροφή του καπιταλισμού. Θέλουμε, λοιπόν, να συζητήσουμε μαζί τους για το πώς υλοποιούν τη στρατηγική αυτή στην καθημερινότητα: γι' αυτό που οι ίδιοι

θεωρούν «δικό τους» τρόπο να κάνουν πολιτική – για το πώς οργανώνονται σήμερα απέναντι στο κράτος και τα κόμματα, πώς επικοινωνούν το μόνυμά τους, πώς στέκονται απέναντι στη βία, πώς μοιράζουν την πολιτική δουλειά, πώς αντιμετωπίζουν αποκλεισμούς, εσωτερικές ιεραρχίες και ανισότητες. Θέλουμε να τα συζητήσουμε αυτά, όχι για να τα αντιγράψουμε, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι το πώς οργανώνεται και το πώς μιλά κανείς λένε πολλά για τη στρατηγική του και το πραγματικό περιεχόμενό της.

Επίσης, θα θέλαμε να γνωρίσουν τον

τρόπο και τους όρους που λειτουργεί η

συλλογική κουζίνα, να μιλήσουν για την

οργανωμένη πρωτογενή παραγωγή τροφής,

τη μεταποίηση και την κατανάλωση στις

κοινότητές τους και να κάτσουμε γύρω από

ένα τραπέζι που θα έχουμε φτιάξει όλες/

όλοι μαζί.

Να γνωρίσουν οι σύντροφοι Ζαπατίστας την ομάδα των Πίσω Θρανίων και του Σκασιαρχείου, να μιλήσουν για την οργάνωση της εκπαίδευσης στις κοινότητές τους, να ανταλλάξουμε απόψεις πάνω στην εκπαίδευση και να δημιουργήσουμε κάτι δλες/όλοι μαζί.

Τέλος, να περπατήσουμε με τους συντρόφους και τις συντρόφισσες στους δρόμους των Εξαρχείων, περνώντας από σημεία με ιστορική σημασία για το κίνημα και τον αγώνα των «από κάτω».

Θα τους περιμένουμε. Με τον ενθουσιασμό και το δέος που γεννάει η συνάντηση με τον ζωντανό διεθνισμό και τον απελευθερωτικό αγώνα αυτοπροσώπως.

Κυριακή Κλοκίτη

διεθνή

Οι Ζαπατίστας στην Ευρώπη:

Τρεις μπορούμε να υποστηρίζουμε ότι είναι οι βασικοί πολιτικοί λόγοι που έρχονται οι Ζαπατίστας τώρα στην Ευρώπη, δύο αφορούν τη στρατηγική και ένας είναι πολιτισμικός.

I. Η οπτική των Ζαπατίστας

Οι Ζαπατίστας στις 2 Μάη ξεκίνησαν ένα ταξίδι που θα διαρκέσει τα επόμενα πέντε χρόνια, με στόχο να συναντηθούν με τις αντιστάσεις σε όλες τις ηπείρους. Μετά την Ευρώπη θα ακολουθήσουν Ασία, Αφρική, Ωκεανία και Αμερική. Αυτό που ουσιαστικά επιζητούν είναι να ανταλλάξουν απόψεις και εμπειρίες με άλλα κινήματα και οργανώσεις. Πέρα από διεθνείς συναντήσεις στην Τσίπαπας, αντίστοιχες κινήσεις για να γνωρίσουν τις αντιστάσεις του Μεξικού έχουν κάνει αρκετές φορές, με σημαντικότερη την Άλλη Καμπάνια το 2006. Η απόφαση γι' αυτή την κίνηση προς τα εμπρός είναι αποτέλεσμα της ανάλυσής τους για την παγκόσμια κατάσταση καθώς και της 40χρονης (επίσημης και ανεπίσημης) εμπειρίας/ιστορίας του ζαπατίστικου κινήματος στη γεωγραφία του Μεξικού. Οι Ζαπατίστας, ας μην ξεχνάμε, πάντα σχεδίαζαν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, η στρατηγική τους ποτέ δεν ήταν κοντόφθαλμη. Έρχονται λοιπόν τώρα γιατί πιστεύουν ότι οι εθνικές αντιστάσεις έχουν δείξει εν πολλοίς τα όριά τους και είναι αναγκαία μια κίνηση παγκόσμιου «γεφυρώματος» ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό, τις διακρίσεις και τους αυξανόμενους εθνικισμούς.

Οι παλιοί θα λέγανε ότι θέλουν να δημιουργήσουν μια νέου τύπου διεθνή των αντιστάσεων με βάση νέα ήθη και έθιμα, με βάση μια νέα κουλτούρα. Δεν έρχονται για να επιβάλουν γραμμή, για να περιοδεύσουν με πορείες και κεντρικές ομιλίες, αλλά για να συνομιλήσουν και να χτίσουν γέφυρες. Στο Μεξικό και στη Λατινική Αμερική τα πιο δυναμικά μέτωπα αυτή τη στιγμή αφορούν αφενός το φεμινιστικό (και Igbtq+!) κίνημα – μάλιστα πρόσφατα στο Μεξικό σημειώθηκε μια μεγάλη νίκη του μετού στα πανεπιστήμια με απομάκρυνση καθηγητών και θεσμοθέτηση νέων κανονισμών – και αφετέρου το ιθαγενικό σε συνδυασμό με ποικίλους αγώνες σε σχέση με τη γη. Οι αποστολές που θα έρχονται περιοδικά στην Ευρώπη μαζί με τους Ζαπατίστας συμπεριλαμβάνουν μέλη του Εθνικού Ιθαγενικού Κογκρέσου καθώς και του Μετώπου για την Υπεράσπιση του Νερού και της Γης στις πολιτείες Μορέλος, Πουέμπλα και Τλασκάλα

– που αντιτίθεται στην ανέγερση θερμοηλεκτρικού εργοστασίου στην πολιτεία Μορέλος. Επίσης είναι ενδεικτικό ότι στις αποστολές συμπεριλαμβάνονται παιδιά, άτομα που δεν χαρακτηρίζονται ως άνδρας ή γυναίκες. Η πρώτη μάλιστα συμβολική αποστολή που έρχεται με το ιστιοφόρο La Montagna (Το Βουνό) έχει μια ενδιαφέρουσα (το λιγότερο) ποσόστωση: τέσσερις γυναίκες, δύο άνδρες και έναν/μία (μη δυαδικό άτομο). Η κουλτούρα που φέρουν μαζί τους στο ταξίδι είναι μια προσπάθεια χτισίματος της συμπεριλήψης στην πράξη.

Αν υπάρχουν πολλά μεξικά, πολλές λατινικές αμερικές, πολλές ευρώπες και πολλές ελλαδές το ζήτημα για τους Ζαπατίστας είναι να βρούμε τους δεσμούς αλληλεγγύης και κοινού αγώνα με άλλες γεωγραφίες.

II. Τα αδιέξοδα στο Μεξικό

Είναι γνωστό ότι το Μεξικό αποτελεί μια γεωγραφία βαθιών και έντονων ανισοτήτων. Από το 2006, όταν η τότε κυβέρνηση ξεκίνησε τον επονομαζόμενο πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά, η βία έχει εκτοξευθεί, γυναικοκτονίες, δολοφονίες και επιθέσεις σε δημοσιογράφους και κινήματα, ένταση της δράσης παραστρατιωτικών ομάδων, πόλεμος μεταξύ ναρκοσυμμοριών. Το μεγαλύτερο μέρος της βίας είναι συνδεδεμένο με τη ναρκοπολιτική, το θεσμικό εναγκαλισμό μεταξύ ναρκεμπόρου και πολιτικής εξουσίας. Η κουλτούρα της βίας είναι διάχυτη και πλέον αποτελεί δομικό πρόβλημα της γεωγραφίας του Μεξικού, το οποίο ο κάθε υπουργός πρόεδρος υπόσχεται κάθε φορά ότι θα λύσει.

Το 2018 πρόεδρος εκλέχθηκε ο Μανούέλ Λόπες Ομπραδόρ (AMLO) ο οποίος αυτοχαρακτηρίζεται ως φιλελεύθερος του 19ου αιώνα, ασκεί την εξουσία με εξαιρετικά συγκεντρωτικό τρόπο και θεωρεί ότι θα φέρει την τέταρτη μεγάλη μεταρρύθμιση στο Μεξικό (όπου η πρώτη μεταρρύθμιση είναι οι αγώνες για την ανεξαρτησία, η δεύτερη ο χωρισμός κράτους εκκλησίας το 19ο αιώνα και η τρίτη η μεξικανική επανάσταση). Πέρα από τη σαφή του μεγαλομα-

νία, μέχρι στιγμής έχει προχωρήσει σε κάποια αναδιανομή πλούτου με τη μορφή ατομικών επιδομάτων και έχει αυξήσει τον κατώτατο μισθό (ας σημειωθεί ότι εν μέρει αυτό το μέτρο ήταν αποτέλεσμα συμφωνίας με τις ΗΠΑ για να μειωθούν οι συνθήκες ανταγωνισμού ως προς το κόστος του εργατικού δυναμικού στην περιοχή των συνόρων). Επίσης, σήμερα κάποιοι έχουν οδηγηθεί στη φυλακή για ζητήματα διαφθοράς. Γεγονός παραμένει ότι στηρίζεται από μεγάλο μέρος της μεξικανικής κοινωνίας.

Η βία βέβαια συνεχίζεται ενώ ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι ο AMLO στηρίζεται για την επίλυση ποικίλων θεμάτων όλο και περισσότερο στο στρατό, τον οποίο ενισχύει ακόμα και με επενδυτικά προγράμματα. Η στρατιωτικοποίηση που διαφέρεται δεν είναι καθόλου καλός οιωνός. Παράλληλα ο AMLO έχει εξαγγείλει μια σειρά μεγάλων επενδυτικών προγραμμάτων υποδομών ενέργειας και τουρισμού στα οποία αντιτίθενται σθεναρά ιθαγενικές και τοπικές κοινότητες. Ένα από αυτά είναι το λεγόμενο Τρένο Μάγια (Tren Maya), μια σιδηροδρομική γραμμή που θα συνδέει όλα τα τουριστικά θέρετρα και αξιοθέατα της χερσονήσου του Γιουκατάν προς διευκόλυνση των τουριστών. Αυτό το επενδυτικό πρόγραμμα έχει βρει

γιατί τώρα

Die Erwin

αντιστάσεις από τις κοινότητες που θα οδηγηθούν σε εκτοπισμό αν υλοποιηθεί. Ένα άλλο αντίστοιχο πρόγραμμα που αντιμετωπίζει τοπικές αντιστάσεις είναι το προαναφερθέν θερμολεκτρικό εργοστάσιο στην πολιτεία Μαρέλος που περιλαμβάνει και έναν αγωγό φυσικού αερίου κι ένα φράγμα που θα διαταράξει εντελώς τον υδροφόρο ορίζοντα όλης της περιοχής.

Παρένθεση: Ισως τελικά το πρόβλημα όλων των (Ιιγότερο ή περισσότερο) προ-οδευτικών, με ή χωρίς εισαγωγικά, κυβερνήσεων στην Λατινική Αμερική εξηγείται πολύ καλά αν θυμηθούμε τη θεωρία της εξάρτησης. Από την στιγμή που η ευθεία επιτυχής σύγκρουση με το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα έχει καταστεί σχεδόν αδύνατη σε επίπεδο χώρας (με την εξαίρεση της Κούβας που τα κατάφερε στη διάρκεια μιας διαφορετικής ιστορικής περιόδου και με την βοήθεια της Σοβιετικής Ένωσης) οι πόροι για μια οποιαδήποτε αναδιανομή καταλήγουν να αναζητηθούν στην εκμετάλλευση των εγχώριων πλουτοπαραγωγικών πηγών (με την ευρεία έννοια). Υπό αυτές τις συνθήκες αυτό οδηγεί νομοτελειακά σε καταστροφή του περιβάλλοντος. Κλείνει η παρένθεση.

Η διεθνοποίηση του αγώνα, η στροφή προς τα έξω, αποτελεί μία στρατηγική που

έχουν ακολουθήσει κι άλλες φορές οι Ζαπατίστας, πάντα σε συνδυασμό με πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο. Καθώς οι συγκρούσεις για το περιβάλλον αυξάνονται σε όλο τον κόσμο προφανώς θεωρούν διτι αυτή η κίνηση θα ενισχύσει αφενός τους τοπικούς αγώνες αφετέρου το παγκόσμιο κίνημα για την υπεράσπιση της Γης.

III. Πολιτισμική διαφορά

Πολλές από εμάς, εμούσι συμπεριλαμβανομένης, θεωρούσαμε ότι το ταξίδι θα αναβληθεί λόγω πανδημίας και εκπλαγήκαμε όταν οι Ζαπατίστας αποφάσισαν ότι θα οπιχειρόσουν κι ας είναι οι συνθήκες στην Ευρώπη προβληματικές. Η έκπληξη μας οφείλεται στο γεγονός ότι στην Ευρώπη όπως και στον υπόλοιπο πρώτο κόσμο η πανδημία βιώνεται διαφορετικά. Στο Μεξικό ένα λοκντάουν θα ήταν αδύνατο να επιβληθεί καθώς σχεδόν το 60% των εργαζομένων είναι άτυποι. Στο Μεξικό των «από κάτω» ο θάνατος, από σφαίρα, από κορονοϊό, από αρρώστια δεν αποτελεί ένα τόσο εξαιρετικό γεγονός. Οι ίδιοι οι Ζαπατίστας έχουν ευθαρσώς δηλώσει ότι δεν φοβούνται το θάνατο, γι' αιτό εξάλλου αγνωνούνται για τη

Πέρα από αυτό, η συνάντηση με τους Ζαπατίστας μπορεί να αποτελέσει ένα πολιτισμικό σοκ και για τις δύο πλευρές. Οι Ζαπατίστας δεν θα μοιάζουν με τις γνωστές φυσιογνωμίες του επαναστατικού τουρισμού που έχουμε συνηθίσει. Κάποιες/οι θα μιλάνε ισπανικά (και όχι αγγλικά), κάποιοι/ες ίσως μόνο ιθαγενικές γλώσσες. Κάποιοι/ες θα έχουν μαζί τους τα παιδιά τους. Για την πρώτη αποστολή που έχει φύγει από το Μεξικό γνωρίζουμε ότι πέρασαν έξι μήνες προετοιμασίας για το ταξίδι. Καλό θα ήταν κι εμείς οι ευρωπαίες/οι να διαβάσουμε κάπι λίγο παραπάνω, να προετοιμαστούμε κι εμείς, και κυρίως να προσπαθήσουμε να ξεφύγουμε από τα στεγανά της οπτικής της (προνομιακής) κοινωνικής μας θέσης για να μπορέσουμε να μάθουμε κάτι από αυτή την μαγική, αληθινά, συνάντηση.

Καλή μας αντάμωση!

Μαρία Βρυξέλλες

Για περισσότερες πληροφορίες
<https://karavanizapatista.esprivblogs.net/>
#Οι Ζαπατίστας στην Ευρώπη
και για τις/τους ισπανόφωνες/ους
<http://enlacezapatista.ezln.org.mx/>

Μάκης Σέρβος (1953-2020) Ένας ολοκληρωμένος επαναστάτης

Oμάκης ήταν παλληκάρι. Αγωνιστής του δρόμου, γνώστης των κινηματικών κανόνων εμπλοκής με τις δυνάμεις καταστολής, βολονταριστής με μεγάλη φαντασία και ευρηματικότητα, ο οποίος διέθετε τη μεγάλη ικανότητα να εμπνέει.

Υπήρξε μια από τις προσωπικότητες που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του τοπίου της άκρας Αριστεράς στις δεκαετίες του '80 και του '90, αφήνοντας ένα στίγμα που επιδίωκε να διατηρήσει ανεξήτηλο το κομμουνιστικό πρόταγμα, ξεπερνώντας ταυτόχρονα την κακοδαιμονία της. Το πρώτο ήταν ιδιαίτερα κομβικό μετά την πτώση του «υπαρκτού» και τις θεωρίες περί Τέλους της Ιστορίας, που πυροδότησαν μεταπολιτικά και «μετακομμουνιστικά» ιδεολογήματα παντός είδους. Το δεύτερο, δηλαδή το ξεπέρασμα των λογικών της αυτόνομης οικοδόμησης και του αρχαϊσμού της, ήταν εξίσου σημαντικό.

Ο ίδιος αυτοπροσδιορίζοταν πολιτικά ως αριστεριστής. Ο Νίκος Γιαννόπουλος στο βιβλίο του τον αποκαλεί με τον ίδιο όρο, προσθέτοντας καθόλου τυχαία τον χαρακτηρισμό «ολοκληρωμένος». Ο αριστερισμός για το Μάκη όμως, καθόλου δεν παρέπεμπε στην ανάδειξη των αριστερών λαθών σε στρατηγική ή στην ομώνυμη παιδική αρρώστια, αλλά στην ανάγκη υπέρβασης του ρεφορμισμού σαν το αναγκαίο φάρμακο στη γεροντική ασθένεια του κομμουνισμού, όπως έγραφε ο τίτλος ενός βιβλίου της εποχής του '68.

Συμμετείχε σε νεαρή ηλικία στην αντίσταση κατά της δικτατορίας και πήρε μέρος στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Μετά την πτώση της χούντας αναμίχτηκε ενεργά με τον εργοστασιακό συνδικαλισμό, ενώ οργανώθηκε πολιτικά αρχικά στο ΕΛΕΚ και κατόπιν στην ΟΠΑ. Απ' τις αρχές

της δεκαετίας του '80 συμμετείχε ενεργά στην Επιτροπή για το Στρατό. Υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη και βασικό στέλεχος της Ομάδας Συντρόφων της Άκρας Αριστεράς και της Κίνησης για την Υπεράσπιση των Πολιτικών και Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Μετά την διάλυση της πρώτης και τη διάσπαση της δεύτερης συμμετείχε στην πολιτική ομάδα γύρω από το περιοδικό ΔΡΟΜΟ!. Στα χρόνια που ήταν μέλος της Ομάδας Συντρόφων και της Κίνησης, ο ρόλος του υπήρξε καταλυτικός και πρωθητικός, τόσο σε επίπεδο κινηματικό όσο και στο πεδίο του πολιτικοθεωρητικού προσανατολισμού. Η διάσπαση που ακολούθησε είχε πυρήνα τις ριζικά διαφορετικές προσεγγίσεις στο θέμα των πολιτικών συμμαχιών και του γενικότερου στρατηγικού προσανατολισμού μας.

Αν και συνεπής ακτιβιστής, έδινε πάντα μεγάλη σημασία στην αξία της πολιτικής θεωρίας, γι' αυτό διάβαζε. Διάβαζε πολύ. Ήθελε πάντα να διαθέτει μια συγκροτημένη όσο και σφαιρική αντίληψη για τον ταξικό ανταγωνισμό, επιδιώκοντας κάθε στιγμή να βλέπει πού εκδηλωνόταν η βασική σύγκρουση και να επικεντρώνεται σ' αυτή. Αυτό καθόλου δεν τον εμπόδιζε να απλώνει την παρέμβαση σε όλα τα ζητήματα και επιμέρους επίδικα της ταξικής πάλης, από το εργατικό μέχρι

το φοιτητικό και το διεθνιστικό - αντιμπεριαλιστικό, χωρίς να χάνει από την οπτική του το κάθε φορά κύριο ζήτημα.

Έτσι υπήρξε για πάνω από σαράντα χρόνια μόνιμα ανυποχώρητος υπερασπιστής των συνήθων υπόπτων, συμπαραστήτης κάθε διωκόμενου αναρχικού ή «τρομοκράτη», δείχνοντας μεγάλο ζήλο και οργανωτικές ικανότητες σε αυτού του είδους τις δύνσκολες καμπάνιες. Παράλληλα στήριξε έμπρακτα και διαχρονικά τον αγώνα των τούρκων και κούρδων πολιτικών προσφύγων.

Για την ανατρεπτική του δράση βρισκόταν πάντοτε στο στόχαστρο του αστικού κράτους απέναντι στο οποίο δεν υποχώρησε ποτέ. Όσοι έτυχε να συλληφθούν με τον Μάκη γνωρίζουν το σθένος και την περιφρόνηση με την οποία αντιμετώπιζε τους εκπρόσωπους των καταστατικών μηχανισμών.

Εκτός από απόλυτα ανιδιοτής, υπήρξε σε όλη του τη ζωή ολιγαρκής έως ασκητικός, σαν ισόβιος κήρυκας μιας ολιγαρκούς αφθονίας και σεμνός, με το είδος εκείνο της σεμνότητας που διακρίνει τους πραγματικούς αγωνιστές.

Σε αντίθεση με άλλα σημαντικά πρόσωπα του χώρου, πιο «βαριά» από άποψη χαρακτήρα, ο Μάκης κατάφερνε πάντα να είναι

εύθυμος και χαλαρός, διαθέτοντας πηγαίο χιούμορ, αυτοσαρκασμό και αρκετές δόσεις θυμοσιοφίας, πολύτιμα στις πολυάριθμες δύσκολες στιγμές των καιρών εκείνων.

Δυό μόνο ήταν τα λάθη που μπορούμε να προσάψουμε στον Μάκη. Το πρώτο ήταν μια κάπως πιο στενή αντίληψη για τις συμμαχίες και το δρόμο που έπρεπε να ακολουθήσει η άκρα Αριστερά, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η άλλη πλευρά με την αντίθετη αντίληψη ήταν άμοιρη σοβαρών σφαλμάτων.

Το δεύτερο ήταν ότι αντιμετώπισε με μια μοιραία αδιαφορία την υγεία του, που μας τον στερεί. Αυτό το τελευταίο δεν στο συγχωρούμε εύκολα, Μάκη.

Θεδωρος Φέστας

Το κείμενο αναδημοσιεύεται από το βιβλίο *Του βαθέας κόκκινου εραστής...* που εκδίδουμε σύντροφοι και συντρόφισσες του Μάκη.